

Emblemata moralia

<https://hdl.handle.net/1874/37296>

EMBLEMATA MORALIA,

SCRIPTA
QUONDAM HISPANICE

A
JOHANNE de BORIA,
LATINITATE AUTEM DONATA

A
L. C. C. P.

BEROLINI

Sumptibus JOHANN. MICHAEL. RÜDIGERI.
Stanno ULRICI LIEBPERTI, Typ. Elector. Anno. clō. lcc. XCVII.

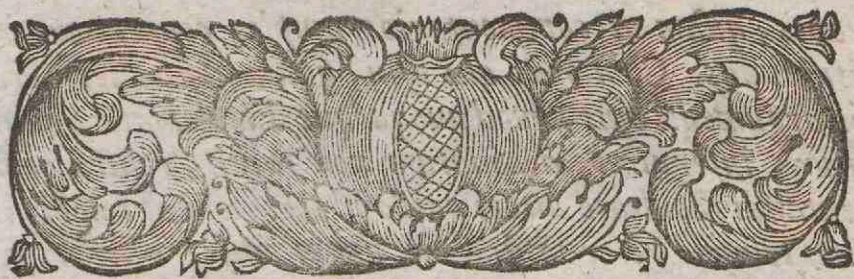

BIBLIOPOLA LECTORI

S. D.

Cujus Viri tibi, Lector benevole, Emblemata nunc offerimus: illius vix forte nomen antea audisti. Fuit enim JOHANNES ille de BORIA clarus domi, ac Patriæ Regique suo perutilis; amplum namque atque honoratum locum in aula PHILIPPI II. Hispaniarum Regis obtinuit: sed nobis tamen, qui & locorum Regionumque intervallo & moribus, sermoneque ab illis populis quam longissime disjungimur, naud multo magis notus est, quam plerique magni illius gentis viri; quos ne vixisse quidem scimus, quum eorum virtute tantæ regiones sint illustratæ. Adeo angustis terminis illa Virtutis humanæ fama circumcluditur: quam & immortalem & infinitam dicere solemus. Mihi faciendum proinde

proinde putavi, Lector benevole, ne solis Hispanis *JOHANNES* ille *de BORJA* laudaretur: præsertim cum & mereri id illius ingenium videretur, meque id facturum cum tuo fructu putarem. Habes ergo hic elegantissimas humanorum casuum & errorum, tum & virtutum & morum magines: quas ille variarum occasione rerum effinxit. Editus est iste liber quondam Hispanice, neque facile in nostris regionibus invenitur. Sed quum & visus quibusdam, & imprimis probatus esset, atque incidisset etiam ante annos aliquot in manus magni cuiusdam viri, & cum sua virtute, generosaq; majorum fama, (*CAMERARII* fuerunt) tum Regum exterorum, & Germaniæ Principum amore ministeriisque illustris: ipse ille in linguam latinam e Castellana hunc transfudit. Atque hæc illa est versio: de qua cum consideremus fore, ut & ipsa per se tibi placeret; tum id dedimus operam, ut iconismis quoque æneis, quam posset, nitidissimis splenderet. Atque hoc etiam nostrum studium te probaturum mihi promitto. Quod si facies, addes profecto nobis calculus, reddesque nos & de te & de communi re literaria bene merendi tanto studiosiores. Vale.

LECTORI

Quanquam Leges, quas recentiores quidam Auctores, de ratione conscribendi Emblemata, in publicum emisérunt, tam rigidae sint, quam ipsis eas condere visum est, dum prioribus Legibus aliqua adjunxérunt atque ex illis, quaedam pro beneplacitò sustulérunt, non idèò tamen mihi visæ sunt ad observationem sui, nisi quatenus rationi consentaneæ sunt, quenquam obligare, cum neque auctoritas neque antiquitas auctorum tanta esse possit, ut non jurare in verba eorum piaculum sit, ipsique Legislatores isti in Emblematibus, quæ ediderunt, eadem, quâ edixerunt, exactitudine ac rigore Leges suas minimè observaverint. Visum est mihi, de hâc re Lectorem commonefacere, ut, siquidem in hóc opere quaedam contra Leges istas admissa notaverit, intelligat, non idèò Leges istas servatas non fuisse, quòd ignorentur, sed quòd antiquos imitandos esse hâc in re statuerimus. In declaratione sive Explicatione Emblematum magis laboravimus, ut essemus breves,

breves, quàm ut commentarios amplios coacervare instituerimus. Cum opus alii usui, quàm ut in vicembrevi argumenti ejus, quod unoquoque Emblemate significatur, inserviret, destinatum non fuerit, relictâ commentandi facultate alteri cuidam scriptori aut nobis in aliud tempus reservatâ. Hoc unum adijcere liceat, solere eos, qui de hâc materiâ scribunt, ingenuè profiteri, tantam difficultatem in rectè conficiendô Emblemate & attingendô scopô existere, ut id assequi magis bonæ fortunæ, quàm ulli rei alii tribuendum sit, ac si quidem hoc de Emblemate unô verum sit, extra culpam atque oppidò excusatus erit, qui, dum plura depromit, in unô aliquô impingit. Finis atque intentio nostra fuit, prodesse in aliquô lecturis, cum materia, quæ tractatur, bonos mores concernat, quos rectè formatos, quàm maximè integros conservari, tanti nostrâ interest.]

**EMBLEMATA
MORALIA,**

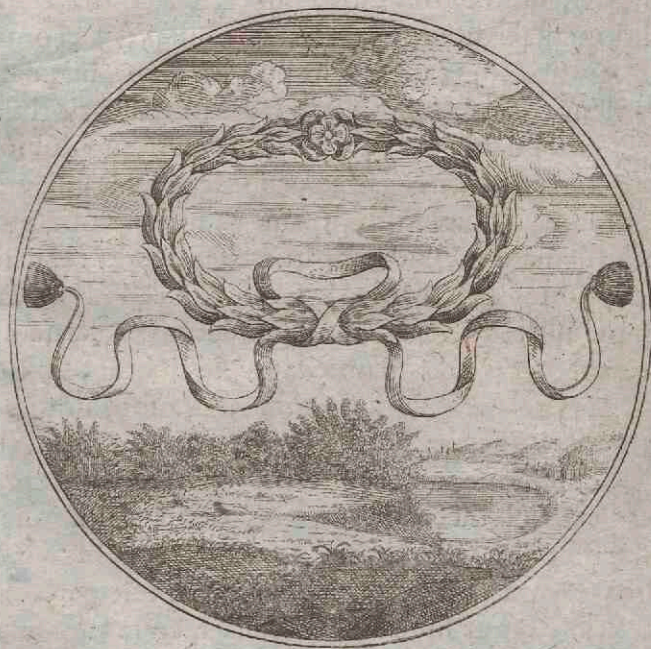
PER

JOANNEM de BORIA.

I.
MERUISSE SATIS.

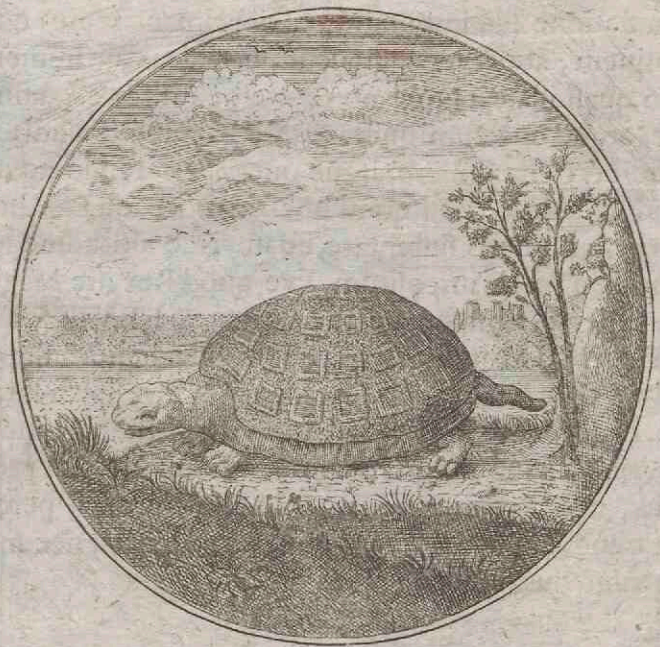
Sicuti Viro Prudenti in suâ, quam sustinet, calamitate præcipuo solatio esse debet, culpâ carere, quamvis pœnam patiatur, cum maxima culpæ pœna sit, culpæ esse affinem; Ita illud potissimum expendi, atque is nobis labor esse debet, ut Virtutis præmia mereri studeamus (id quod per *Coronam Lauream* in hoc Emblemate designatur) etiamsi ea non semper in hâc vita consequamur, cum ipsum Mereri tantum, præmium sit ac merces, cujus gratiâ vita secundum Virtutem est instituenda. Ac quod hîc per *Coronam Lauream* atque inscriptionem Emblematis, MERUISSE SATIS, significatur, id eò tendit, ut quamvis non reponatur gratia sufficiens præstitis servitiis, pro dignitate & meritis ejus, qui præstitit, non ideò laborem is merendi præmium illud & Coronam intermittere, sed sufficere debeat ei id ipsum, quòd mereatur, cum hoc omninò partium ipsius & officii sit, ac in eo præcipuè Voluptatis summa consistat, non in fruitione ipsâ præmii ac gratiæ, quam fortè non mereretur. Quantò enim major est Honor & gratia facti, tantò quoque major foret infamia, quæ eum maneret, si eò conspectior in eo appareret defectus meriti, ad obtinendum locum, in quo collocatus fuerit.

*Præmia Virtuti si debita fortè negantur,
Nolito irasci, sit meruisse satis.*

AUT MULTUM, AUT NIHIL.

Cum inertia & tepore facere id, quod unicuique faciendum incumbit, fons est, ex quo eventus, ruinam ac perditionem secum attrahentes promanant, nec commodius iniri potest ratio, atque aestimatio fieri magnitudinis damni inde provenientis, quam si pro certo habeatur, in peiori statu esse ea, quae tepide, quam quae frigidè fiunt, cum sine dubio multo pejus ac inconueniens magis sit, procedere languide atque remisse in iis, quae suscipiuntur, quam ea prorsus non attingere. Id hoc Emblemate significatur, in quo Testudo representatur cum inscriptione; AUT MULTUM, AUT NIHIL. De illa enim memoratur, quod, siquidem parum ex carne ejus sive Medicinae sive victus gratia comedatur, id noceat; sin multum, assumatur, proficiat. Id ipsum de Actionibus nostris praedicatur, si nempe susceptae atque institutae fuerint cum calore, ac fortiter expeditae, magno eas futuras esse usui, neque unquam destitutas iri felici successu; sin verò cum remissione ac tepide gestae fuerint, magnoperè fore damnosas. Cum extra controversiam melius esset, illas non suscipere. Quippe praeter id, quod inde exitus felix sperari nunquam possit, nihil est, quod magis contamineat, & veluti lethali bubonis veneno perimat Principum ac Virorum magnorum famam, quam negligentiam & teporem in rebus gerendis ostendere. Absque strenuitate enim non possunt committi actiones tales, quae famam magni nominis merentur, conciliantque auctoribus suis. Cum remissio & inertia Fortitudini atque Magnitudini animi è diametro sint oppositae, nec cum animi robore simul possint consistere.

*Quicquid agis, ferventer agas; quaecunque remisse
Fiunt, non fieri, tutius esse puta.*

LEVE ET MOMENTANEUM.

ETiam si onera ac molestia, quæ in hoc mundo unicuique in statione sua imponuntur, opprimant sæpius eum hominem, atque ita aggravent, ut videantur humeris ejus cadendo quasi illabi, tamen non par est eum terreri, animoque deficere, atque unà cum onere prosterni soloque illidi; Quin potius humeros supponere, atque oneri perferendo novas vires ac Virtutem sufficere. Id quod hoc Atlantis, (quem Antiquitas finxit Orbem humeris sustentare, quamvis ab altitudine montis, hoc ei nomen fuerit impositum, sive quod Rex iste Magnus Astrologus fuerit) Emblemate ac Lemmate, LEVE ET MOMENTANEUM indigitatur. Cum sine dubio nullum onus tam grave in hac vita esse possit, quod non leve appareat, si cum premio, quod pro ærumnis nostris in altera vita speratur, comparetur, tum neque illæ per se graviores sint, quàm ut tolerare queamus, neque diutiùs, quàm nobis conveniat, perdurent. Quippe nunquam hæc in vita aliquid est perpetui, nec multa in eâ occurrunt, quæ multum sive diu durent.

*Si tibi vel totis incumbat molibus Orbis;
Perpetuum cum non sit, Leve fertur, Onus.*

INTUS LATET.

Sicut multi, cum haberentur æstimarenturque prudentes ac fortes, si quando gravioribus negotiis adhibiti fuerunt, spei de se conceptæ non responderunt, sive verum de illis fuerit, quod proverbio dicitur, *Honores mutare mores*, ac *Magistratum virum probare*, sive in illis vires, quas ostentabant, non suffecerint; Ita è contrario alii, Virtute multâ dotibusque egregiis instructi, defectu occasionum, Virtutem, quâ dotati sunt, non exerunt. Id quod doceri potest hoc Emblemate, de *Chalybe & Silice*, cum inscriptione, INTUS LATET. Cum hoc intendat, sicuti Silex ignem in se conclusum, donec attritu Chalybis percutiatur, continet, ita ignem generosum, quem quis in pectore clausum teneat, defectu occasionum, quibus Virtutis atque Fortitudinis suæ specimina edere possit, deficere nec ultra splendescere.

PIORUM NALFARAGIUM

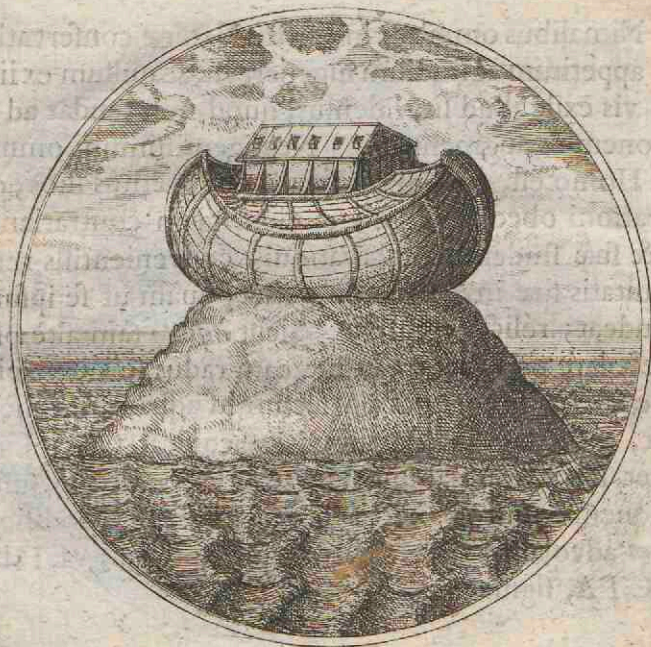

*Vires sæpè suas Virtus non exerit actu;
Ignem nempe silex igneus intus alit.*

PIORUM NAUFRAGIUM.

Differentia, inter homines justos atque injustos, insignis ex diversò navigationum ab illis instituarum successu optimè cernitur, quas navigationes nos inchoamus, cum nascimur, absolvimusque, cum morimur. Ac, quamvis in eò quidem omnes videamur aequales esse, quòd Vitæ nostræ navis obliquè atque in transversum agitur, adeoque tandem submergitur, minimè tamen ita se res habet, cum justus in terram navim subducatur, injustus altius, sed in profundum provehatur. Sicut hoc in navigatione *Noachi* justorumque Arcam cum eo ingressorum, tum eà, quam filii hominum in Diluvio tenuerunt, cernitur. *Noachus* quidem obliquatò cursu montes tandem tenuit Armeniae, filii hominum in profundum maris atque inferni præcipitati atque absorpti fuerunt. Ac, quamdiu quidem hæc nobis Vita manet, neque navigandi necessitatem detrectare, neque cum morimur, submergendi periculum licet evadere. Quod, hoc *Arcæ Noachi super montibus Armenia* quiescentis Emblemate atque additâ inscriptione, PIORUM NAUFRAGIUM, repræsentatum, hoc vult: Navigandum esse cum justis, quoniam vel maximè obliquante nave in montes tamen cum illis evadimus.

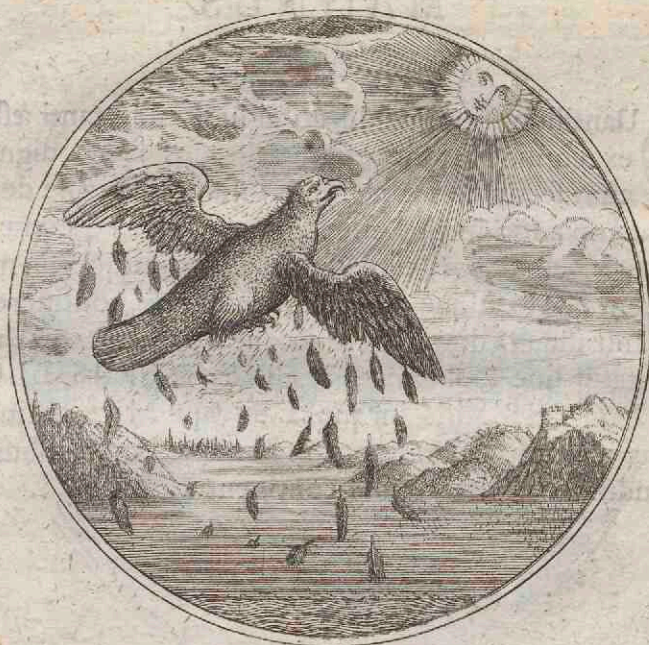
VELUTATE RELICTA

*Justis se associans, si adversâ naviget aurâ,
Montibus in Celsis jam benè tutus erit.*

VETUSTATE RELICTA.

Animalibus omnibus instinctus Naturæ conservationis suæ appetitum ac studium ingeneravit, ac nullum ex iis, quamvis exile illud sit, videmus, quod non tendat ad sui conservationem & augmentum. Negligentissimum omnium circa hæc Homo est, cum magis sequatur appetitûs suos, quam ut rectæ rationi obediat. Qui quidem viam contrariam si insisteret & suæ studeret conservationi, convenientius remedium perpetuitatis suæ invenire non posset, quam ut se ipsum renovare studeat; relicta vetustate. Sicut *Aquila* tam altè propeque *Solem* evolare perhibetur, ut hic eam radiis suis corripiat, plumasque ejus adurat, quas ea secum in aquam devehendo demergat, novasque plumas ac vires acquirat. Id ipsum nobis obtinget, si operam dabimus, ut ad *Solem* nostrum *Justitiæ* appropinquemus, qui nos accendat & renovet. Quod hoc *Aquila* ad *Solem* advolantis Emblemate & inscriptione, VETUSTATE RELICTA, significatur.

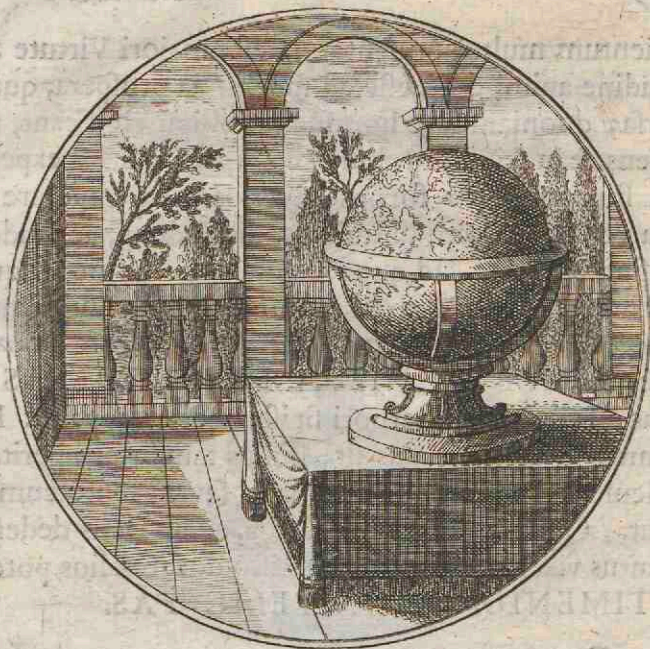

*Est renovanda tibi sancto molimine Vita,
Sacra Avis ut Solis se novat ad radios.*

IN PUSILLO NEMO
MAGNUS.

Quantillum sit omne id, quod in mundò tanti æstimatur, ex consideratione exiguitatis ejus facilè dignoscitur, cum secundum Astrologos instar puncti esse deprehendatur, comparatione ejus cum circumferentiâ Sphæræ ultimæ institutâ. Ac quidem, cum tam exiguus utique sit mundus, quam rem quæso usque adeò grandem in se continere is possit, etiamsi ista prædominaretur atque imperaret toti Universo? Id denotatur hõc Emblemate ac dictò, IN PUSILLO NEMO MAGNUS, doceturque, Eum, qui Magnitudine animi præditus est, non debere rebus impendere tam exilibus, qualis est mundus atque iis, quæ illò continentur.

TIMENDA NIMIA FOR-
CUNDITAS

*In parvo magnum frustra quæsieris, Uno
In puncto magnum quid reputare queas?*

TIMENDA NIMIA FOECUNDITAS.

Sapientum multorum sententia est, majori Virtute ac Fortitudine animi opus esse ad superanda prospera, quàm adversa; quoniam hæc hominem sibi ipsi vindicant, ut in se descendens, se in seipsum veluti recolligat, atque his experimentis quasi stipatus tantò fortius adversos casus superare possit. Prospera verò hominem distrahunt, diffundunt, ac tandem extra se ipsum rapiunt. Id quod damnorum omnium, quæ homini obtingere possunt, maximum est. Hoc Emblemate *Arboris usque adeò fructibus onerata, ut diffindatur ac dirumpatur*, dictoque, TIMENDA NIMIA FOECUNDITAS, significatur, ac quam damnosa arbori sit ista ubertas, apparet. Etiam si enim omnis excessus malus sit, nullus tamen prosperitate nimia periculosior est, quippe cui magis favet, tantò eum magis dementat. Qui prudens fuerit, ac suã, quam Deus dederit, sorte contentus vixerit, id Emblemate istò docere alios poterit,
TIMENDA NIMIA FELICITAS.

BIS PER B.

*Proventu fruticum nimio consumitur arbor,
In damno est, nimia prosperitate frui.*

BIS PEREO.

Nulla res animum magis pungit, quàm videre se percussum ac malè exceptum ab armis suis propriis, sive quis propriam suam voluntatem tyrannidi alterius subjecerit, sive animum suum ita alteri aperuerit, ut hic secreta illius noscendo, eum se sibi veluti subjectum habere existimet, aut si forte quendam bonò apud Principem locò collocaverit, qui non, quam debeat, gratiam vicissim ei rependat. Quicumque ex his quid expertus fuerit, nã ille optimè demonstrare poterit, quid sibi Emblemata istud *Aquila, sagittâ propriis ejus plumis armatâ, icta*, cum adjectâ inscriptione BIS PEREO, velit; Duplices nimirum plagas perferri, quæ armis propriis infliguntur. Quoniam, qui illas accepit, habet non solum, quod de hoste suo, sed quod de se ipsò, qui arma, à quibus ictus est, suppeditarit, conqueratur.

NITOR IN ADVERSUM

*Inflictum propriis vulnus qui tractat ab armis,
Is duplex sentit, vulneris esse malum.*

NITOR IN ADVERSUM.

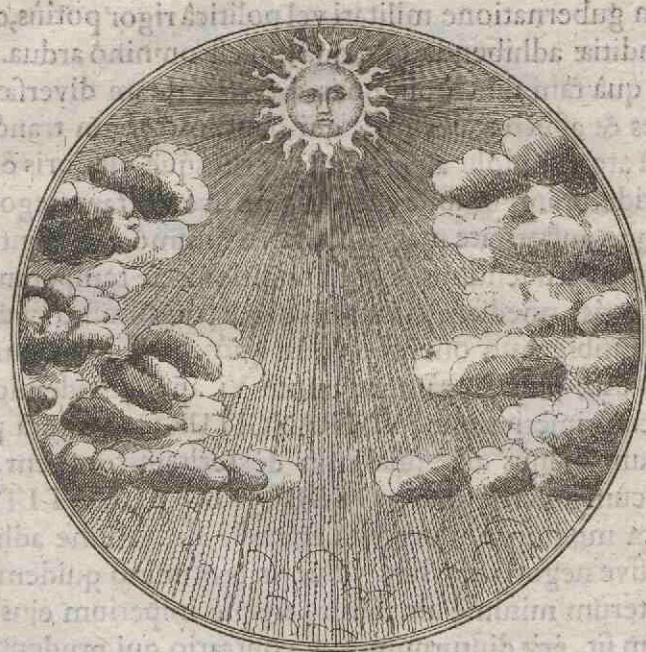
Magnæ illæ difficultates ac contentiones pro consequendis hujus mundi commodis, atque incrementa illa & successus prosperi, qui in hunc finem expetuntur intendunturque, non solum afficiunt homines tenuiores fortunæ, quibus tantò plus viæ emetiendum est, quantò sese inferioribus in gradibus vident constitutos; sed, si quidem res justâ lance perpenditur, sine comparatione majores multò sunt difficultates ac labores illi, qui Principibus magnis subeundi sunt, non tantum, ut augeant statûs suos, sed etiam, ut res suas conservent. Neque status ullus ita difficultatum istarum immunis est, quin sibi hoc de *Sole* Emblema, cum inscriptione, NITOR IN ADVERSUM, applicare possit. Sicut enim *Sol*, Planetarum quamvis maximus, & qui potissimam influentiam in Creaturas inferiores dispersit, proprium suum cœlum cursumque conservat, tantas tamen oppositiones ac difficultates sibi experitur objectas, ut quasi per vim à motu Primi Mobilis abreptus, non possit cursum suum proprium, nisi post anni unius decursum absolvere. Ad eundem modum, etiamsi Viris magnis cum difficultatibus magnis sit conflictandum, non ideò tamen à labore, ut eas superent, iis desistendum est, quoniam eâ ratione se obtenturos esse finem, quem prætendunt, deprehendent.

*Insistentem prope cœlum per tractat ad cœlum
Et duplex semper, cœlum esse malum.*

X. VI.

VI FRANGITUR OBSERVATIO

FLECTITUR

*Nitor in adversum de Solis dicitur ausu,
Nitendum est Magnis contra pericla Viris.*

VI FRANGITUR, OBSEQVIO
FLECTITUR.

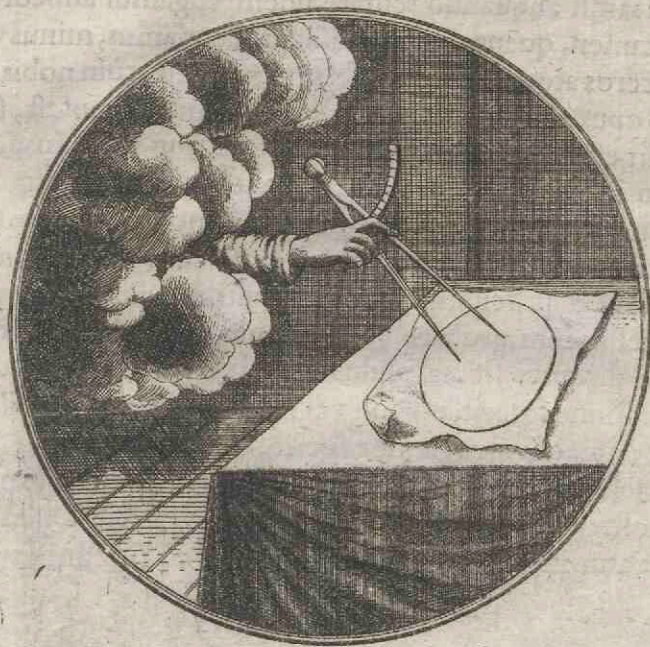
AN in gubernatione militari vel politicâ rigor potius, quàm blanditiâ adhibendâ sint, quæstio est omninò ardua. Super quâ tam sunt opiniones diversæ, quàm diversæ sunt conditiones & affectûs eorum, qui hanc materiam tranctant. Qui naturâ atque indole asperi sunt, spiritûsque elatioris & ambitiosi, iis videtur impossibile esse, dirigere sive tractare negotium ullum, absque austeritate magnâ & rigore summò. E contrariò Viris cordatis, prudentibus & qui conditionis ac temperamenti sunt placidioris, mediam viam insistere tutissimum videtur. Quod hóc Emblemate ostenditur, in quò *Arbor* exhibetur, in quâ manûs duæ junctæ, ramum unum Vi apprehendendo discerpunt, cum inscriptione, VI FRANGITUR; ab alterâ parte ramum alium manûs aliæ duæ cum dexteritate torquent, flectuntque, cum inscriptione, OBSEQVIO FLECTITUR. Ad eundem modum, qui per vim ac nullâ aliâ ratione adhibitâ imperare, sive negotia tractare voluerit, is omninò quidem metuetur, cæterùm minimè amabitur, neque imperium ejus violentum cum sit, erit diuturnum. E contrario qui prudenter ac blandè gubernabit, tractabitque suos, jungendo rigorem administrandæ justitiæ cum blanditiis & dexteritate, animos, quos regendos suscepit, absque rumpendi periculò flectet, obligans eos amore & respectu ad faciendum ea, quæ rigore solò adhibitò facturi non essent.

*Ramorum hic arti cedit, vi frangitur ille;
Cum blandò mixtus regnet amore rigor.*

VITAM INVENIET.

Præcipuæ circumspectionis in hâc vita est, fugere extrema, quæ in vitio ponuntur, atque invenire medium, in quo consistit Virtus. Solus ille, qui hoc præstat, Sapiens atque discernendi facultate præditus dici meretur. Quoniam, sicut solus Geometra rationem tenet inveniendi centrum in circulo; ita solus ille Sapiens est, qui abstinens ab extremis, consequitur medium, in quò Virtus consistit. Extrema Virtutum vitia duo sunt contraria, quæ æqualiter studiosè vitanda sunt, quia ille, qui liberalis esse vult, non solùm sibi cavere debet ab avaritiâ, quæ extremum est unum, sed etiam à prodigalitate, quæ extremorum est alterum, sectans medium inter illa, Liberalitatem. Id quod hõc significatur Emblemate, in quò *Manus circinum continens centrum quarit in circulo*, cum inscriptione, VITAM INVENIET. Quoniam, qui Virtutem inveniet, vitam cum tranquillitate temporalem inveniet atque æternam, cum quiete & gaudio sine fine.

*In medio graditur Virtus; extrema caveto,
Et vitam invenies; Circinus ista probat.*

PULSA CAUTE

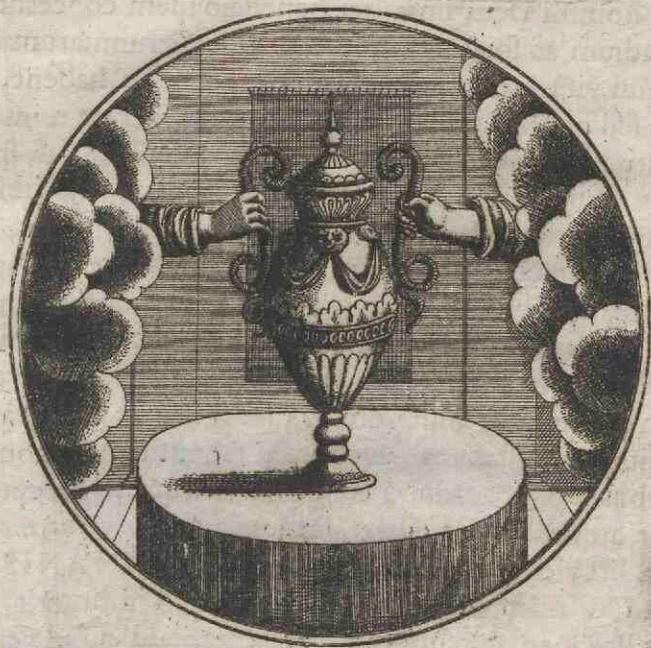
Etiam si aliquando tentare fidem cogamur amicorum, at-
tamen, quantumcunque deprehendamus, minus eos sin-
ceros atque integros esse, tum maximè, cum nobis eorum
auxiliò opus est, inquisitione istà, quantum fieri potest, superfe-
dendum est. Siquidem autem evitare non possimus, quin ad
examen illud procedamus, fieri id debet magnà cum circum-
spectione ac consideratione. Id quod hòc Emblemate *Cantha-*
ri manusq; integritatem ejus pertentantis, cum inscriptione, PUL-
SA CAUTE præcipitur. Nam, sicuti is, qui cantharum ali-
quem testaceum probare velit, manum ei applicando, explorat-
tum, an diruptus sit an solidus beneque coctus, nisi id cum cir-
cumspectione fecerit, etiam si vel maxime, integer sit, illum dif-
fringet; ita, qui arrogantior fuerit, quàm necesse est, quando
certos sese amicos habere existimaverit, fallere eos expectatio-
nem nostram nec patrare promissa experietur. Quantum in-
de sentiat incommodi, testentur ii, qui id fuerunt experti.

*Vel sub Amicitia si nomine falleris, altè
Dissimula, & fluxam non magè sperne fidem.*

AB INFOELICE CAVEAS.

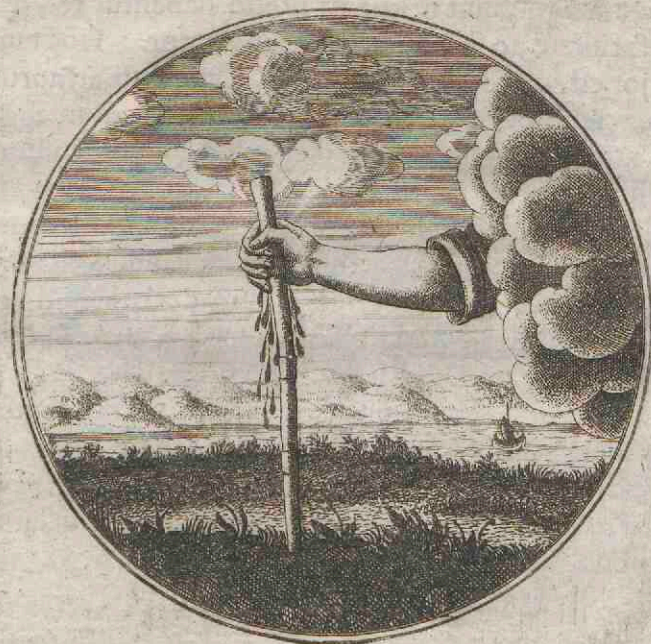
Quantum momenti res sit, in conficiendo quocunque negotio, tractare id eo quo debet modo ac ratione, ex diverso negotiorum pertractatorum successu elucescit; quorum quaedam principiis minus sinceris innixa, mutata genuina & recta rei gerenda ratione, impegérunt, ac finem desideratum consecuta non sunt. Unde dictum percrebuit, *Negotium quodcunque simile esse Vasi, cui ansa dua, altera quidem sana & foelix, quippe vasi insita, altera infoelix ac sibi non constans.* Ita, ut successus rei foeliciter gerenda sit in certitudine apprehensionis ansa sincerioris, id quod Emblemate designatur & dicto, AB INFOELICE CAVEAS. Docendo, considerandum studiosè esse modum ac terminum incipiendi, quicquid rei gerenda aggrediaris. Quoniam, si quidem ea, qua par est, ansa negotium apprehenderis, ut vas, adhærebit sibi & veluti tecum consolidabitur; At si alia ratione processeris, ansa infoelice inter manus tuas hærente, negotium ipsum veluti frustulum concidet ac dissipabitur.

*Quam tangas ansam, qua inceptes, prospice, parte,
Eligito sanam, subdola cuncta fuge.*

SPES INANIS.

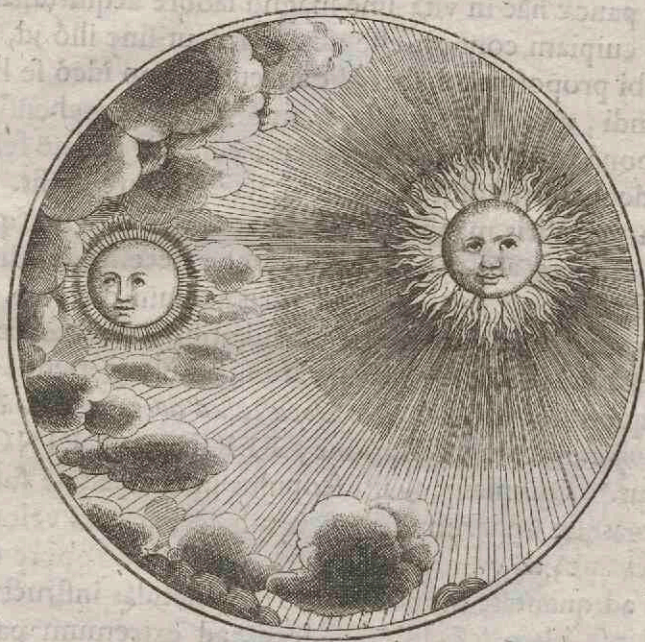
Soli homini Deus singulari beneficio spem concessit in remedium ac solatium laborum atque ærumnarum quibus omni vitâ premitur. Nam Angeli non habent, quod sperent, sed quò fruuntur, neque dæmones sperare minus castigationis possunt eò, quod patiuntur. Homines soli sperant, quamdiu vivunt, & appropinquant fruitioni ultimi sui finis ac summi Boni, quod est Deus. Donec id consequantur, sustentat eos spes, quâ vivunt. Quæ efficit, ut dulces experiantur ærumnas illas, quibus tum consuectantur; onus, quod ferunt, leve; ac cum facilitate perrumpant difficultates & molestias hujus vitæ, spem firmam habentes fruendi æternâ quiete in vicem & pretium brevium ærumnarum. Qui igitur ex donò tam insigni utilitatem nullam captaverit, sed spem suam in hominibus & in rebus fluxis & caducis collocaverit, æque se deceptum experietur, atque *Ille, qui canna sive baculo fracto nixus, incubuerit.* Id quod Emblemate & inscriptione, SPES INANIS, denotatur. Qui enim res suas ad hunc modum instituerit, sustentationis suæ loco, seipsum feriet ac lædet. Id, quod verè accidit iis, qui vanâ ratione spem ponunt in auxiliò Ægypti, non ponendo eam in verò Deò Israëlis, qui salvos eos præstare solus potest.

*Ne te decipiat, ne te spes vexet inanis,
Auxilii Ægypti findit arundo manum.*

ADVERSA MAGIS LUCET.

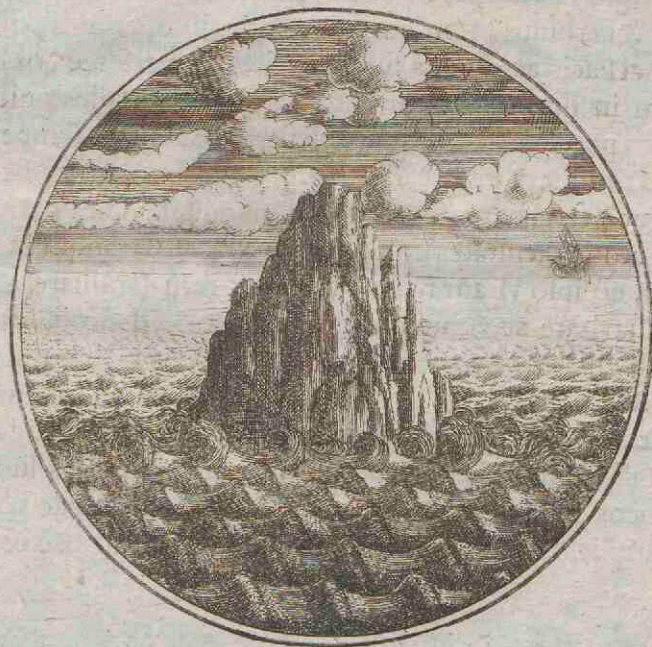
Non magni sunt neque in pretio habentur res, quæ cum facilitate ac sine molestia acquiruntur. Hoc tantò major est Victoriæ gloria, quantò acrior fuit armorum concertatio. Homo itaque fortis & magnanimus non aggreditur res, nisi arduas & difficultatum plenas, ad consequendum quem appetit splendorem. Qui quidem non acquiritur, si ardorem vinceudi, atque adversitates, ærumnas, contentionesque mundanas superandi, remittat, ac non potius validè se iis opponat, contraque illas fortiter decertet. Qui declarare id velit, ad eum usum transferre potest Emblema hoc *Solis & Plenilunii*, cum inscriptione, **ADVERSA MAGIS LUCET.** Quoniam, sicuti Luna, quantò magis se opponit Soli, tantò majorem claritatem à Sole accipit, ita quantò quis magis inimicis suis, pravis videlicet cupiditatibus ac effrænis motibus animi, laboribus item atque adversitatibus hujus vitæ reluctatur, tanto majorem gloriam ac splendorem consequetur.

*Quò magis opponit claro se pallida Soli
Luna, magis claret. Nitere, victor eris.*

FERENDO VINCAM.

Res pauca hâc in vitâ sine magno labore acquiruntur, ac si cuiquam contigit esse tam felici, ut sine illô id, quod sibi propositum habet, sit assecutus, non ideò se labore conservandi, quæ adeptus est, ac timore sive apprehensione, possessa bona amittendi, liberaverit, cum ab illis ne felicissimus quidem mortalium immunem sese præstare possit. Ac quoniam nec Viris magnis ac fortunatis, nec parvis atque infelicibus labores atque ærumnæ desunt, necesse omninò est, malo tam certo ac tanti momenti remedium quærere. Optimum & quod præcipuo in his difficultatibus adjumento esse potest, Firmitas est & Constantia animi ad illas patientiâ superandas, quod hóc Emblemate *Scopuli, ad quem mare allidendo veluti rumpitur*, cum inscriptione, FERENDO VINCAM, declaratur. Quoniam, sicuti scopulus in tempestate sustinens ictûs plagasque undarum maris, firmitate suâ, eas veluti conficit vincitque, ad eundem modum, qui animi robore & Fortitudine ad quantascunque ærumnas sustinendas instructus fuerit, nisi ipse ultro sese illis dediderit, ad extremum patientiâ adjutrice, Victoriâ triumphumque consequetur.

*Quicquid in adversis se opponit, vince ferendo,
Ut scopulus quasvis dissipat unus aquas.*

TRANQUILLITAS FOECUNDA.

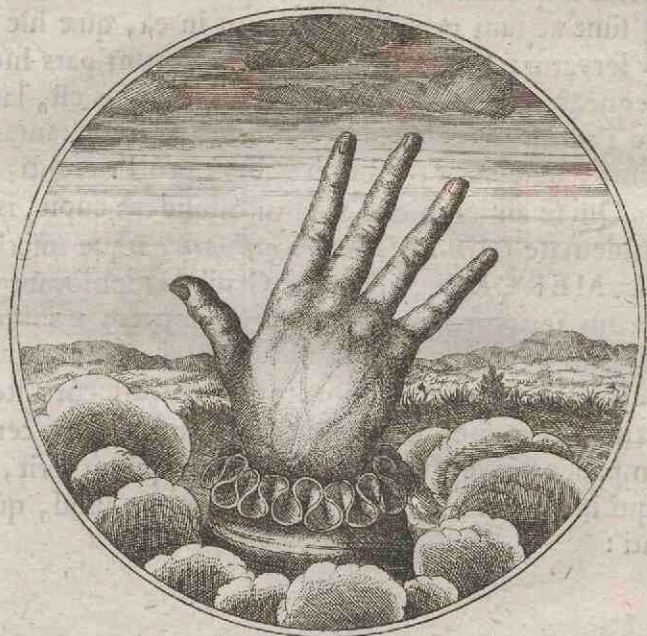
Magnas ærumnas, magnas molestias, Animus inquietus & turbidus, non attendens quas insuper aliis, qui amici Pacis ac quietis sunt, excitet ac perferre eos cogat, tanquam in sinu suo circumfert. Homo inquietus quiescere nunquam potest nec ubi consistat habet, machinans semper querensque rationem ac occasiones, per quas molestia afficere æmulum ac perturbare possit. Id dum agit, vitam corrumpit, tempus atque facultates consumit. Qui verò tranquillitate delectatur, eò ipso vitam suam prorogat, rem familiarem auget, & cum suavitate ac voluptate ævo fruitur. Id, quod exprimit hoc Emblemata *Nidi Alcyonum in mari tranquillo*, cum inscriptione, TRANQUILLITAS FOECUNDA; innuens, sicuti aves istæ, cum tempus maris tranquilli cognoscant, nidos suos tunc construunt atque ova ponunt, ex quibus pullos suos intra dies paucos excludunt; ita illos, qui amici fuerint pacis & quietis, multiplicaturos sibi divitias & voluptates, in hac & futura vitâ.

*Alcyones placidis pariunt felicius undis
Pacificos ditat non agitata quies.*

VITA BREVIS.

Non multis opus est ad persuadendum rationibus, vitam hanc brevem esse, cum nobis omnibus id constet, ac siquidem non reperiuntur, qui animò deficiente, ut ex ærumnis evadant finem vitæ exoptant, aut si qui sunt alii magis perfecti, qui spe certâ freti, quam habent de vita æterna, fluxam hanc & temporariam transigere rite atque ordine cupiunt; Omnibus sanè reliquis tam brevis vita hæc esse videtur, ut multi dixerint, non esse eam majoris latitudinis, quàm Palmi unius, mensuræ tantillæ eam propter tantam ejus brevitate comparantes. Id, quod hoc Emblemate, *Manus aperta, palmum metientis*, cum inscriptione, **VITA BREVIS**, significatur. Atque adeò, si amplius hoc ipsum expenditur, apparet, majorem hominum partem mori, antequam vivere incipiant, aut vitam, uti sperant desideraneque, ad optatum finem possint producere; de quibus meritò dici potest, vitam eos deserere, antequàm vivere inceperint. Quæ ratio nos meritò debet excitare, ut cautius vivere studeamus.

*Vita brevis palmò cum non fit latior unò,
Non male quàm vivas, diceris ante mori.*

TUTA MERCES.

Mala loquacitate nimiâ in vita communi excitata, tanta sunt ac tam probè cognita, ut in eâ, quæ hîc à nobis servatur, brevitate vel minima eorum pars hîc recenseri, nequeat, atque e contrario, quantum fas est, laudari silentii ac Taciturnitatis Virtus. Sufficit declarare, tantas esse vires Silentii, ut efficiat, stultum haberi pro Prudenti; si silere sciat. Qui se amicum esse Silentii ostendere cupit, is utatur hîc Emblemate *Gruis lapidem ore gestantis*, atque inscriptione, TUTA MERCES. Nam de Gruibus memorant Naturalium rerum Scriptores, eas Taurum montem transvolantes, ne ab Aquilis ex clangore in transitu agnoscantur, assumptos ore quosdam lapides gestare, quorum beneficiô securè iter suum conficiant. Atque eô docetur, Silentii mercedem certam esse, cum paucos inveniamus, quos silentii pœnituerit, multos verò, qui in perpetuum deplorarunt nimium illud, quòd fuisse locuti :

*Tuta manet tandem servata silentia merces.
Hoc lapis iste Gruis clausus in ore notat.*

MISERIS NULLA QUIES.

Qui se periculis multis expositum, continuis vexari ærumnis, atque ubi ex minoribus se expedivisse existimat, gravioribus aliis se involvi deprehendit, applicare sibi poterit Emblemata hoc *Piscium*, quos *Volantes* appellant, qui cum se ab aliis *piscibus majoribus*, comedere eos solitis, appeti & exagitari vident, nec remedium aliud inveniunt, aliis, quas habent, *concessis avolant*, eâ se ratione evadere hostes suos posse existimantes; Verumtamen eâ ratione effugere malum ac infortunium nequeunt. Nam volando in aves quasdam rapaces incidunt, quæ eos itidem persequuntur, atque ita in eos sæviunt, ut neque in aquâ neque in aëre remedium ac finem miseriæ inveniunt, sicuti id sententia opposita, **MISERIS NULLA QUIES**, exprimit.

*Piscibus adversi certis sunt Pontus & æther,
Sic miseris reliqua est demique nulla quies.*

FRANGAT.

PRorsus expertem se esse rationis ostendit is, qui in animum induxerit aliquid hâc in vitâ sine labore atque molestiâ adipisci: atque indicio erit, eum parum cognitionis rerum in hâc vitâ occurrentium habere, qui existimat, ullam rem vel minimam non magnò labore constare. Siquidem verò id ipse expertus non fuerit, interroget eos, qui magna itinera conficiendo loca multa peragrarunt, neque negaturi sunt, dum in illis versati sunt, defatigationibus, arumnis ac laboribus magnis ac multis hâc sibi constitisse. Quòd si igitur tantò labore ad comparanda bona terrena opus est, quantò magis id requiretur ad consequenda æterna. Id, quod per Nucem putamini inclusam, cui verbum, FRANGAT; adscriptum est, denotatur, indicaturque, eum, qui nucleum esse velit, necesse habere, ut Nucem frangat.

*Qui nucleum velit esse, putamina frangat oportet,
Non quicquam confert absque labore DEUS.*

SEMPER EADEM!

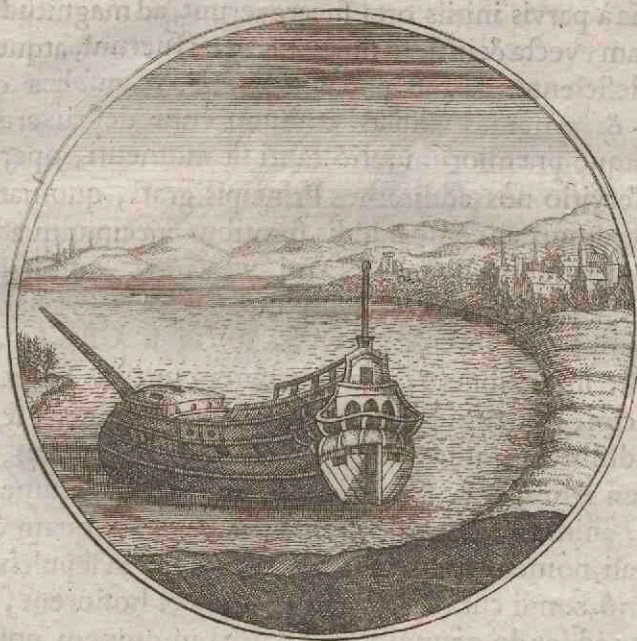
ID, quod vel maximo adjumento est superandis ærumnis atque adversitatibus, Fortitudo est atque animi Magnitudo, utpote quibus res omnes reliquæ comparatæ parvi admodum æstimantur, atque etiam jactura earum minus attenditur, cum Virum strenuum atque magnanimum neque prospera efferant, neque adversa frangant. Id, quod hõc Emblemate designatur, in quò *Manus dua, aperta una, clausa altera,* cum inscriptione, SEMPER EADEM! Manus aperta prospera significat, clausa adversa, ac sicuti aperta & clausa una eademque manus est, ita quoque Virum strenuum decet esse constantem, fortemque in utendo prosperis & superandis adversis, eadem semper animi æquabilitate.

*Est eadem, seu clausa manus, seu dicitur aperta,
Adversa accipito & prospera, mente pari:*

DUM DESÆVIT HYEMS.

Quemadmodum Nauclerus ille probatur, qui prævidens tempestatem ingruentem atque incommoda navigandi tempora, navem subducit in portum, in quò securè tempestates ac turbines transmittit, donec Ver primum redeat, mare tranquilletur, ac venti suaviores & necessarij navigationi instituendæ respirent; Ita ille demùm Vir prudens ac rectus habebitur, qui reputans secum arumnas ac perturbationes, quas tempus secum veluti attrahit, ac vasa colligens in eum locum se recipit, in quo certiori cum quiete & minori periculò vitam transigat, donec res meliori locò collocatæ esse videantur, ac venti, quos avide expectat, aspirent. Qui id operam dederit, indicare id poterit Emblemate istò *Navis in portu bybernantis*, cum versu Virgiliano, DUM DÆSEVIT HYEMS, docendo, subducentem sese periculo Hyemem adversitatum, commodè transmittere, ac Ver prosperitatum expectare, interea spem non amittere.

*Providus in portum subducit nauta carinam,
Tempora dum redeant, commoda; tute late.*

DOMINO SERVIRE GRATO.

Præmia & pœnæ res duæ sunt, quibus Resp. omnes, & Imperia à parvis initiis orta succreverunt, ad magnitudinem illam evecta & in statu suo conservata fuerunt, atque è contrario deficiente illarum partium alterâ, respUBLICA quamvis magnæ & potentes seipsas consumserunt destruxeruntque. Cùm itaque præmiorum ratio tanti sit momenti, opera danda est, ut servitio nos addicamus Principis grati, quoniam superandis ærumnis ac comparandis sumtibus præcipuum adjumentum in certitudine sperati præmi, versatur. Id significatur hoc Emblemate *Bucephali*, Equi tam celebris Alexandri Mag. cum inscriptione, DOMINO SERVIRE GRATO. Nam equus iste incredibilem famæ felicitatem sortitus est inserviendo Principi, qui tanti eum fecit, ut, quod noluerit sessorem alium admittere, atque quamvis lethaliter vulneratus, ex præliò tamen Dominum extulerit ac salvum & incolumem conservarit, animi grati testificandi causa Civitati, quam ceperat, Bucephali nomen imposuerit, atque equum in sepulchrò sumtuosissimò condi curaverit, conferendo ei honorem, quem potuit; reddendo equum immortalem in omnem posteritatis memoriam. Cæterum pudendum facinus est, cum Deo ac Regi nostro ad inserviendum obstricti simus, præmiaque, quæ ipsi conferre solent, sine comparatione majora sint, quàm ut ea possimus mereri, id tamen omninò facere negligamus.

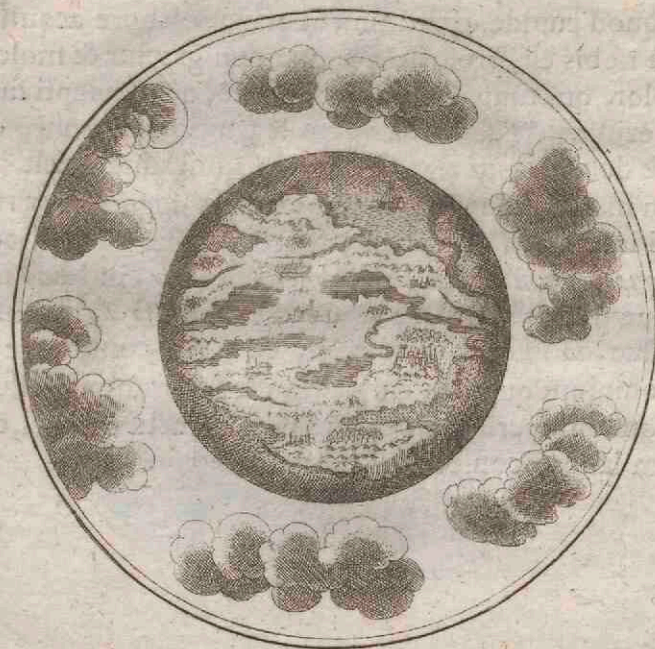
PUNCTO ET IN PUNCTO

*Principibus magna est gratis servire voluptas,
Pœnæ sint fonti, præmia certa probis.*

PUNCTO ET IN PUNCTO.

Quòd si Terra cum Cœli postremi magnitudine compararetur, effatum est Mathematicorum, Terram esse instar puncti. Monent itidem Philosophi, universum vitæ tempus, comparatum æternitati, minus esse puncto, cum proportio nulla detur inter finitum & infinitum. Sic in hoc Emblemate & inscriptione, PUNCTO ET IN PUNCTO, indicatur, Mundum, in quò vivitur, non esse majorem puncto, ac vitam, quæ in illò vivitur, non æquare magnitudinem puncti. Cùm hæc ita se habeant, acu rem non tanget, sed sese decipiet, qui fiduciam in re tam exili, quales sunt res humanæ, aut re aliâ tam brevi ac fallaci, qualis est vita, collocaverit.

*Vita minor puncto est, instar mundi quoque puncti.
In neutro quisquam spem sibi figat iners.*

IN PORTU PEREO.

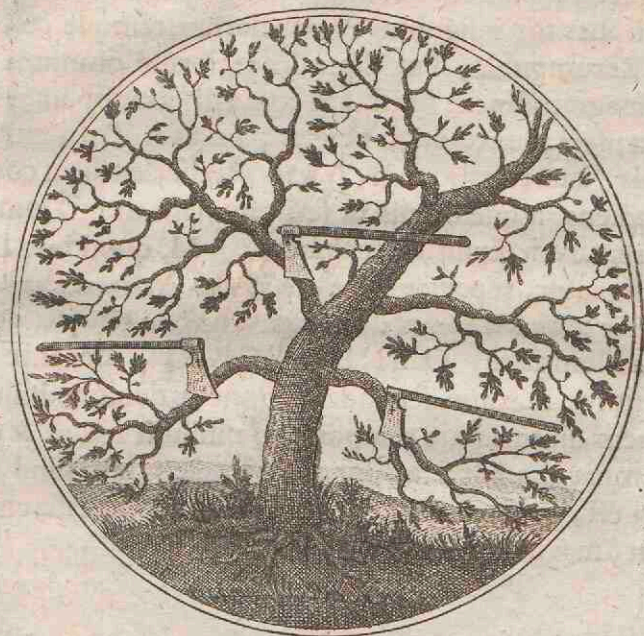
Quamvis voluptas magna sit, quæ ex consecutione ejus, quod cupide expetitur, ac magnò labore acquisitum à nobis est, proficiscitur, attamen gravior & molestia illa ac dolor, qui tùm, cùm aliquid ex eò, quod adepti sumus, deperit, existit. Nam ad scopum & fruitionem boni, quod tantoperè desideratum fuit, pervenisse, nihil aliud efficit, quàm ut sensum mali conduplicet, cùm penitiis cognoscatur ruina, ac majori infelicitati deputeretur, felicem fuisse. Id quod per *Navem, quæ portum jam ingressa igne absumitur*, in hóc Emblemate atque inscriptione, IN PORTU PEREO, denotatur. Doceturque, id ipsum, quod navi, etiam illi contingere, qui portum omnium quorum damnatus est votorum ingressus, in eò sese consumit peritque, nec frui potest fructu ejus rei, quam tantò cum labore consecutus fuerat.

*Servatam in portu, miserum est, navim igne perire,
Sic res majori salva dolore perit.*

STATE.

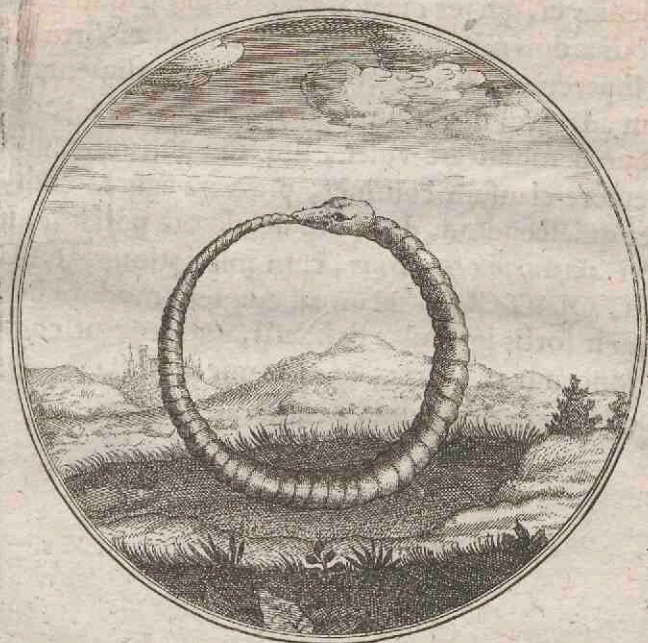
Firmò talò stare dicuntur ii; qui secundùm Virtutem vivunt atque eo actiones suas omnes dirigunt; qui verò contrariam viam insistant, suâ culpâ ultrò labi dicuntur. Atque hoc Emblemate *Arboris, cujus ramis ac radici seces ad-mota cernuntur*, ostenditur, quàm omninò conveniat, Fortem ac constantem esse, nec pati, se vinci aut diverti ab interioribus animi motibus, aut molestiis & adversitatibus exterioribus. Quantò enim difficilius est, stante, quàm jacente arbore, ligna colligere, tantò facilius destruitur ac conficitur, quod jam prostratum jacet. Ei rei ut obviam eatur standum semper est pede firmò, prout id inscriptione, STATE, inculcatur, atque in omnibus actionibus, tam iis, quæ cum Principibus atque in eorum aulis expediendæ occurrunt, quàm in aliis militaribus ac Politicis negotiis ostendendus est animus ac Constantia, cùm Fortitudine ac Perseverantiâ animo agitamur apud Deum & homines, id, quod, consequimur.

*Si tibi Principibus mens est servire, memento,
Præcipuè firmò discere stare pede.*

OMNIA VORAT.

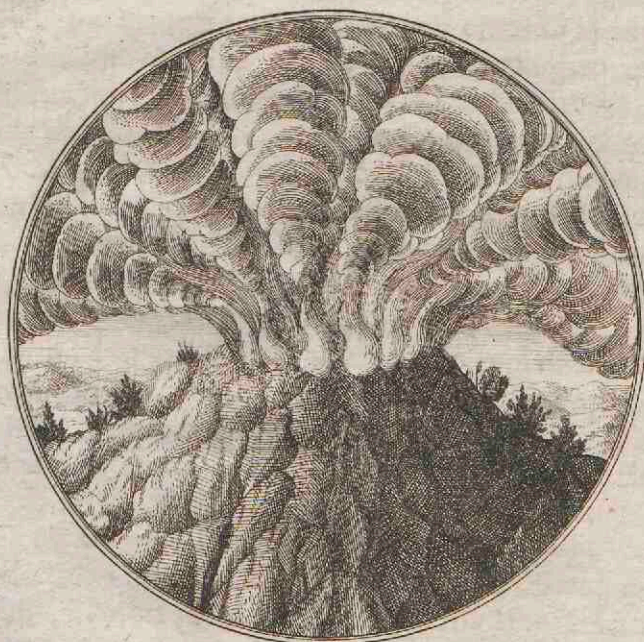
Quicumque attentè consideraverit vastationes atq; ever-
siones tot insignium Provinciarum, tamque celebrium
Rerumpubl., finemque Imperiorum omnium, quæ
propter magnitudinem finire aut convelli potuisse inter incre-
dibilia cenferi possit, deprehendet, unicam destruendæ ma-
gnitudinis viam ac rationem, *Tempus*, fuisse, lentò ac continuò
passu gradiens, atque omnia in se, tanquam ultimâ omnium-
rerum creatarum sepulturâ includens. Id, quod hóc Emble-
mate designatur, repræsentante *Colubrum ultimam caudam ore*
continentem; quò Veteres decursum anni ac tempus designa-
runt, cum lemmate, OMNIA VORAT, docente, cum
necesse sit res maxime secundas, omnem denique hujus vitæ
splendorem diuturnitate temporis ad nihilum redigi & evanes-
cere, omnia alia parvi æstimanda esse, ac solum illud, quod
æternum est, quippe in quò *Tempus* vires ac potestatem suam
annimittat, magni fieri debere.

*Omnia tempus edax consumit, tanta vorago,
Si magni Imperii, quid fuit, omne tulit.*

NEC PREMO NEC QUIESCO.

Certa ac consueta res est, magnas offerri difficultates ac molestias ei, qui res magnas aggreditur; atque in facinoribus arduis non minori opus est animo ac Virtute ut difficultates superentur, & quæ objiciuntur, impedimenta, tollantur, quam ad ipsum negotium principale feliciter expediendum. Qui itaque demonstrare volet, sibi non abscondendum esse, quem pectore clausum continet, præclara aggrediendi, ardorem, nec quiescendum, donec re desideratâ potiatur, uti Emblemate *Flammæ igneæ*, cum inscriptione, NEC PREMO NEC QUIESCO. Nam ad eundem modum fieri non potest ut vir fortis igniculos desiderii, quo tenetur consequendorum honorum ac gloriæ, quique nisi perfecta re, conquiescere aut extingui nequeunt, penitus abscondat.

*Non premit illustres flammæ, non ipse quiescit
Ignis, tantò ardent pectora celsa focò.*

LIBERTAS NON LIBERA.

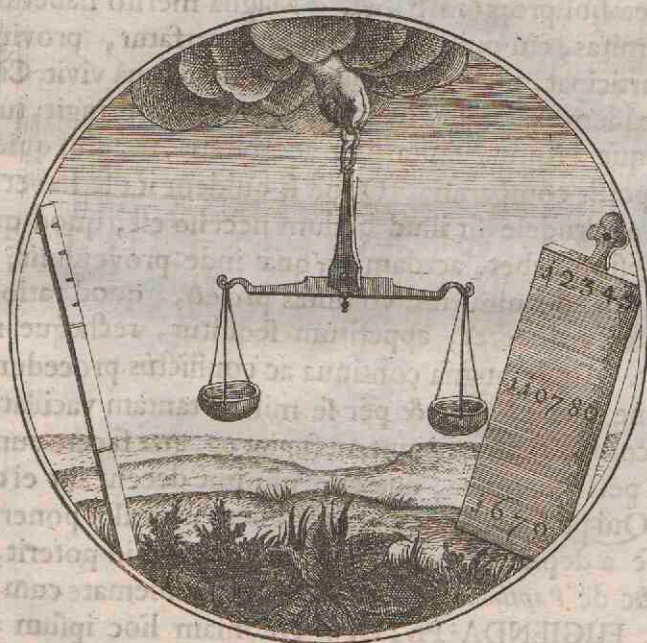
Nulla res in Societate humana majoris æstimatur illâ, communi nomine appellatâ, Libertate; id quod apparet ex magnitudine Lytri ab iis, qui eam amiserunt, persolvendi, laboribusque iis, quos captivi, ut pristinam libertatem recuperet, perferre non recusant. Siquidem tanti, ac meritò quidem, apprens hęc Libertas habetur, quantò magis censenda est Pretiosa, vera illa Libertas, quæ unicè in non ser-viando vitiis consistit, ac quæ sola à servitute & ærumnis liber-tatem præstat. Tantum quidem mali in se continet id, quod vitiosum est, quanta sunt vitia, quæ continet. Videant jam illi, qui Liberos se esse existimant, an tales reverâ sint, ac. Si quidem propiùs intueri rem voluerint, cognoscent, non solùm sibi attendendum, ne captivi à vitiis detineantur, sed etiam occasiones in ea recidendi devitandas, atque hoc agendum esse, ut ab iis se prorsum expediant. Nam, sicuti *Canis, ca-tenam, quâ ligatus erat, trahens laxatam, liberum se esse existi-mare non potest, cùm, etiamsi fugiat, se cum occasione faci-lioris detentionis circum ferat, ita Liber non est, qui occa-siones relabendi in vitia non penitus demiserit. Qui osten-dere velit, quàm periculosa sint Libertatis amittendæ occasio-nes, docere id potest hęc, Canis catenam per terram trahentis, Emblemate & inscriptione, LIBERTAS NON LIBERA. Quia ejusmodi est Libertas illa, ut eam occasiones facili nego-tiò ad captivitatem redeundi comitentur.*

*Libertas nulla est, nova quam detentio prestat,
Immunemque negat tracta catena Canem.*

DEI OPERA.

Etiam si DEUS nobis videatur præcipere ea quæ fieri non possunt, dum nobis imitationem sui iungit, cum opera ejus sapientiâ infinitâ perfecta sint, attamen, si rem rectè perpendamus, hoc ipsum magnæ misericordiæ expers non est, cum simul eò ipsò, quò nobis imitationem sui imperat, favorem nobis suum & gratiam promittat, cujus beneficio nihil est, quod præstari a nobis aut perficri nequeat, etiam si cum magnis difficultatibus videatur esse conjunctum. Notæ ac principia, quæ ad cognoscenda Dei opera nobis suppetunt, in eò consistunt, quòd ea facta sint numero, pondere ac mensurâ. Id quod Emblemate designatur, cum inscriptione, DEI OPERA. Qui sibi hæc ob oculos ponere velit, applicet sibi illud, atque omni in re, quam aggressurus est, operam det, ut omnia fiant pondere, munerò & mensurâ. Ac hoc quidem Deo, hominibusque ratione præditis, gratum acceptumque futurum est.

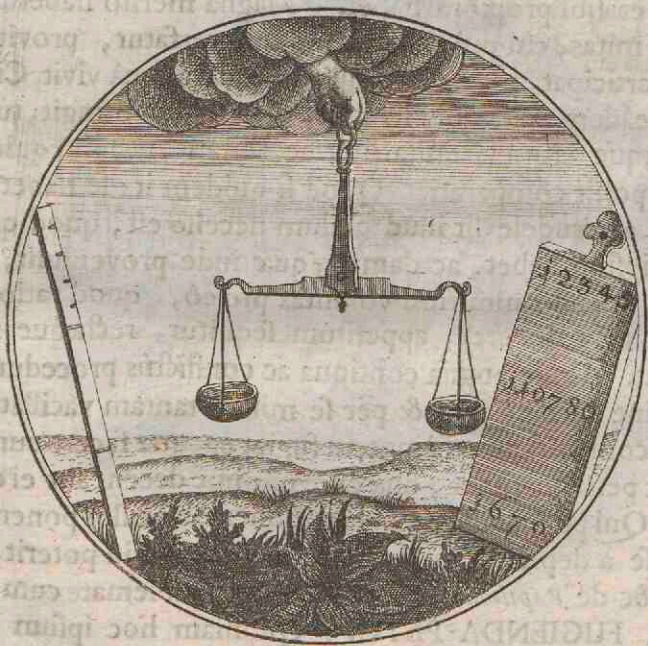

*Omnia cum numero, mensurâ ac pondere Numen
Fecerit, à nobis non male postulat idem.*

DEI OPERA.

Etiam si DEUS nobis videatur præcipere ea quæ fieri non
 non possunt, dum nobis imitationem sui iungit, cum
 opera ejus sapientiâ infinitâ perfecta sint, attamen, si
 rem rectè perpendamus, hoc ipsum magnæ misericordiæ ex-
 pers non est, cum simul eò ipsò, quò nobis imitationem sui
 imperat, favorem nobis suum & gratiam promittat, cujus bene-
 neficio nihil est, quod præstari a nobis aut perficri nequeat,
 etiam si cum magnis difficultatibus videatur esse conjunctum.
 Notæ ac principia, quæ ad cognoscenda Dei opera nobis sup-
 petunt, in eò consistunt, quòd ea facta sint numerò, ponde-
 re ac mensurâ. Id quod Emblemate designatur, cum inscri-
 ptione, DEI OPERA. Qui sibi hæc ob oculos ponere velit,
 applicet sibi illud, atque omni in re, quam aggressurus est, o-
 peram det, ut omnia fiant pondere, munerò & mensurâ. Ac
 hoc quidem Deo, hominibusque ratione præditis, gratum ac-
 ceptumque futurum est.

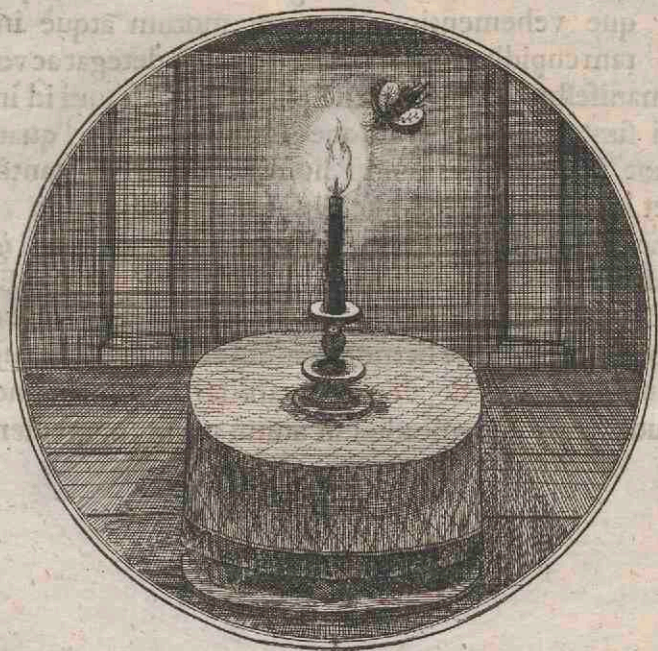
DEI OPERA.

*Omnia cum numerò, mensurâ ac pondere Numen
 Fecerit, à nobis non malè postulat idem.*

FUGIENDA PETO.

Tantò majora ac acriora belli damna sunt, quantò quis ea sibi propiora habet. Magna meritò habetur calamitas, cui quis in eadem, quâ versatur, provinciâ ac regnò participat, major, cui quis in eadem, quâ vivit, Civitate. At si in eadem, quâ quis habitat, domò id contingit, tum pericula atque ærumnæ tantæ sunt acerbitalis, ut nihil quicquam cum iis possit comparari. Quod si quidem ita se habet, atrox maximè ac crudele sit illud bellum necesse est, quod quisque intra se ipsum habet, ac damna, quæ inde proveniunt, multò majora; quando nimirum voluntas pro eò, quod ratione dictante facere deberet, appetitum sequitur, rectæque rationi repugnat. Unde pugna continua ac conflictus procedunt, quæ in homine flaccidò jam & per se miserò tantam vacillationem atque inconstantiam efficiunt, ut fugiat ea, quæ facere eum convenit, ac persequatur ea, quæ eum minimè decet aut ei conveniunt. Qui pugnas istas ac contentiones ob oculos ponere velit, liber ipse à depravatò istò desiderio, facere id poterit, productò hòc de *Papilione seipsum adurente* Emblemate cum Inscriptione, FUGIENDA PETO. Quoniam hoc ipsum accidit ei, qui conditionem rectæ rationis non sequendo pravis ac refractariis cupiditatibus obedit; adhærendo rei, quæ minùs eum decet, & quam a se removeere quàm longissime debeat.

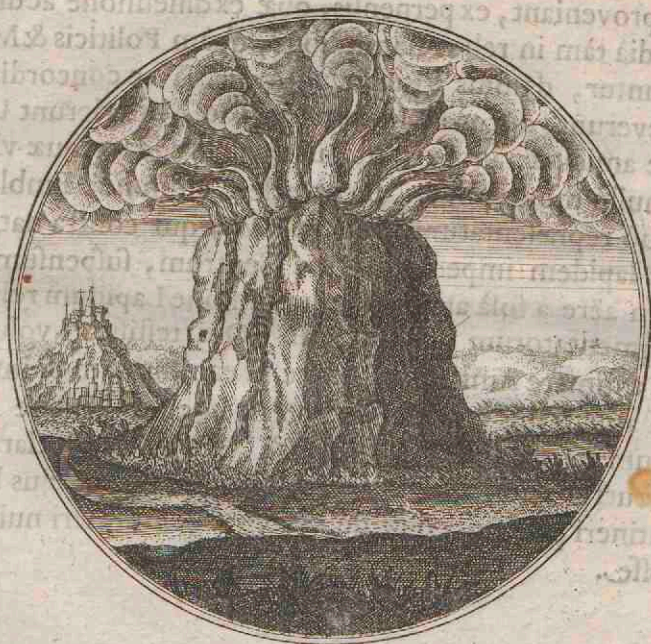

*Proximus exitio cum Papilione peribit,
Qui facienda fugit, dum fugienda facit.*

RETINERE NEQUEO.

TAm difficilis res est, ita tegere ac dissimulare quemcunque vehementiorem animi motum atque inveteratam cupiditatem, atq; ne sensus eam detegat ac veluti publicè manifestet, quàm benè perspecta iis, qui id in se ipsis experti sunt, cognoveruntque in aliis. Ac, quandoquidem hoc in nobilioris animi homine occurrit, tantò major apparet labor in fingendo ac dissimulando affectum: Qui id declarare velit, demonstrare id poterit hòc de *Aetnà ignivomò* Emblemate atque inscriptione, RETINERE NEQUEO, denotando difficultatem abscondendi ignis, quem in se conclusum continet, sive ille sit motus animi aut cupiditatis eujusdam, sive generosi alicujus desiderii, res arduas & quibus demonstrare Fortitudinem ac Magnitudinem animi possit, aggrediendi.

AMICITIAE BONUM

*Aetna vomit flammam, ignemq; abscondere nescit,
Utque tegas animum quâlibet arte, patet.*

AMICITIÆ BONUM.

Quanta bona ex conjunctione animorum atque amicitia proveniant, ex perpensis, quæ ex dissensione ac discordia tam in rebus naturalibus, quam Politicis & Moralibus oriuntur, damnis patescit. Amicitia ac concordia res parvæ creverunt, discordia maximæ prolapsæ interierunt Unionis atque amicitia tanta vis est, ut facilia reddat, quæ videntur fieri nullo modo posse. Sicut videre est in hoc Emblemate, in quò repræsentatur *Arcus Lapidæus*, qui contra naturam gravitatis lapidem impedit quærere Centrum, suspensum manentem in aère à solâ amicitia atque unione Lapidum reliquorum coagmentatorum sustentatum. Qui testificari voluerit, magni se æstimare Amicitiam, atque se eam firmam & inviolatam cum amicis suis colere, uti poterit hoc Emblemate *Arcus Lapidæi* cum inscriptione, AMICITIÆ BONUM; declarando, tantum fructus atque utilitatis ex illâ capi posse, ut ejus beneficiò contineri possint, quæ de cæterò videntur fieri nulla ratione posse.

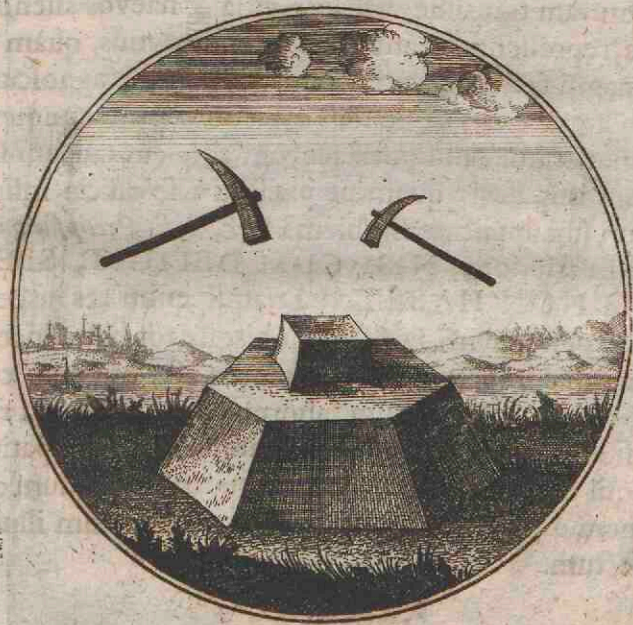
IN CIRCUITIBUS PARATUS

Vis fit Amicitia quanta, hoc ostenderit Arcus,
In quò vel lapides jungit & arctat amor.

IN UTRUMQUE PARATUS.

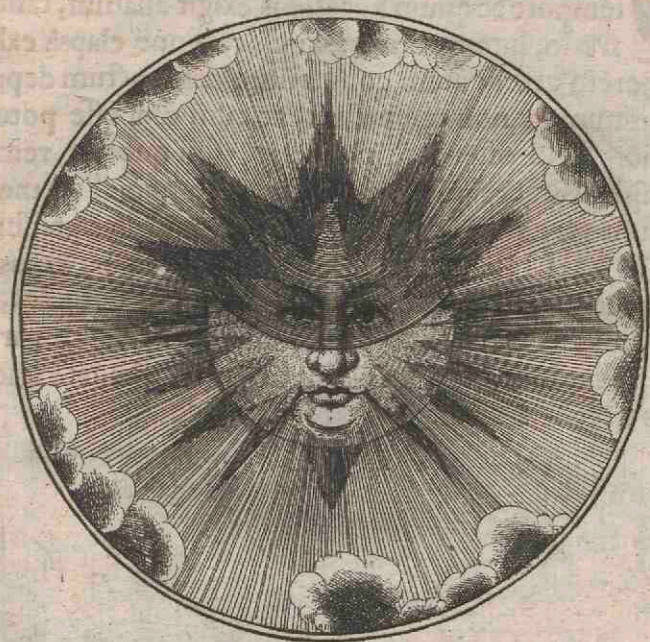
IN nullâ re convenientiùs Vir cordatus prudentiam suam ostendere potest, quàm in cognitione temporis, cum non sit res ulla, quamvis optima, quæ extra tempus opportunum suscepta non noceat magis, quàm prosit. Ac certè, qui providus, paratusque erit ad perferendum vel exequendum, ad conandum vel expectandum, & pro re ac tempore capere concilia ac foro uti noverit, nã ille mirabilia effecturus est in suis expeditionibus. Qui se ad hæc paratum profitetur, demonstrare id poterit hoc de *Incude & Malleis* Emblemate, cum inscriptione, IN UTRUMQUE PARATUS. Nam sicut laudabile non est, perferre aliquid alieno cum maximè tempore, tantundem est, velle aliquid aggredi, antequàm paratus sit. Proinde, qui aliquid illarum rerum opportuno tempore adhibuerit, juremeritò providus ac prudens habebitur.

*Omne feret punctum, qui stans in utrumque paratus
Ipse opportunò tempore quæque facit.*

NISI CUM DEFICIT, SPECTA-
TOREM NON HABET.

ADmodum familiare est omnibus hominibus, adeò, ut in naturam transiisse videatur, vitia & naevos alienos notare, reprehendere atque eis offendi potius, quam ut laudent & magni faciant opera egregia, quæ in illis agnoscunt, imitantes ea atque ex iis utilitatem capientes. Quicumque habet, quòd conqueratur, sibi potius levem aliquam culpam sive negligentiam imputari, quam ut præstita à se officia insignia attendantur, sibi applicare Emblema hoc, *Solis Eclipsin passi*, potest cum inscriptione, NISI CUM DEFICIT, SPECTATOREM NON HABET. Etiam si enim res usque adeò pulchra ac pene divina sit SOL, nobisque tot bona luce suâ atque influentiis impertiat, nemo tamen est, qui eum contemplari atque inspicere multum laboret dum suis omnia radiis illustrat; si casu quodam obscuratur atque Eclipsin patitur, nemo est, qui non oculos attollat figatque in eo, modum quærens ac rationem dijudicandi, ac notandi exactius vitium illud atque ejus defectum.

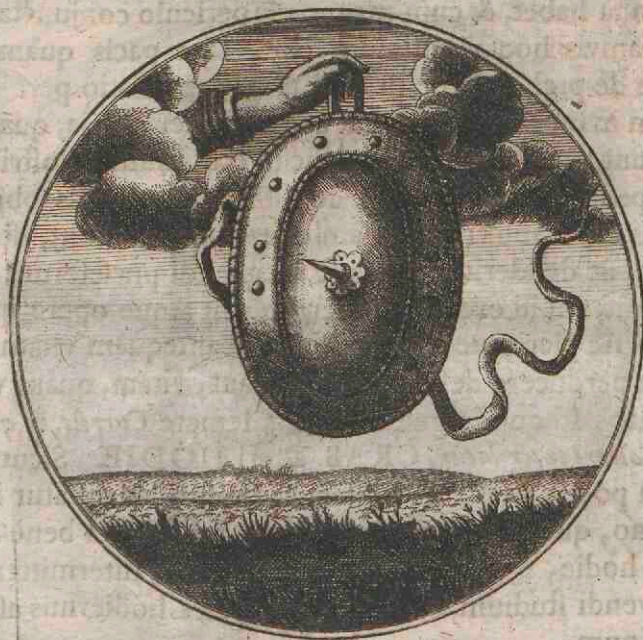

*Deliquium accursu Solis spectatur anhelò,
Lyncei in alterius sphalmate quippe sumus.*

POST VULNERA.

Quantò salutare magis auxilium atque remedium est in tempore ac quum necessitas exigit allatum, tantò è contrario, intempestivè atque occasione elapsà exhibitum, in majorem acerbitatem convertitur, cum auctum deprehenditur damnum ex non tempestivè, ac cum usui esse poterat, lato subsidiò. Qui ostendere desiderat, sibi quoque remedium, quod speraverat, tardè obtigisse, quòcunque illud modò acciderit, usurpare poterit Emblemata *Scuti*, cui adscripta sunt verba, POST VULNERA. Quò docetur, *Scutum*, cujus ope defendere se ab impetu hostium, & ab ictibus potuisset, post accepta jam vulnera tardiùs exhibitum, non tantum parum proficere, sed etiam oneri magis, dum inutili pondere onerare humeros necesse habeat.

HODIE VIVIT

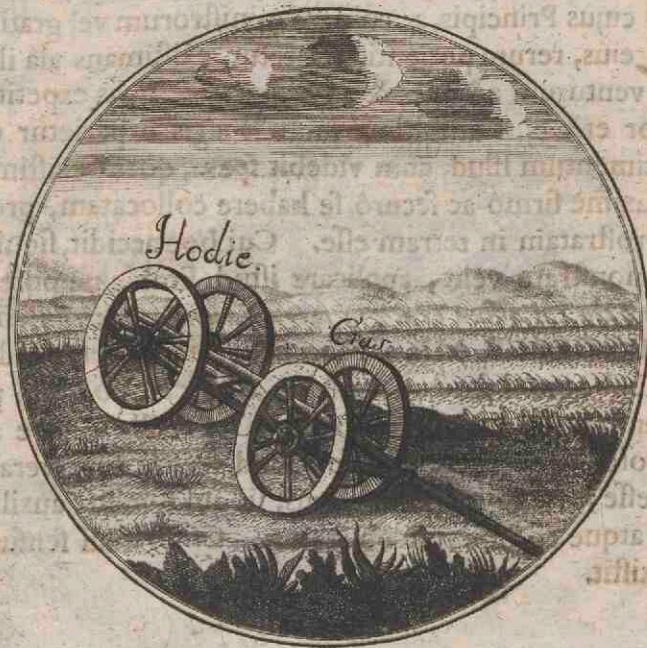

*Scuta, viri tegimen, post vulnera, nulla salutem
Prestant, ac serum est sic onus auxilium.*

HODIE VIVE.

Procrastinatio rerum gerendarum infinita semper incommoda habet, & cum magno est periculo conjuncta. Ac quamvis hoc verissimum esse, tam pacis quam belli, tempore deprehendatur, in nullâ tamen re dilatio perniciosior est, quam in Emendatione vitæ, cum sit inter officia, quæ nobis incumbunt, potissimi momenti, ac in quò inimici nostri potissima impedimenta, obstacula ac difficultates nobis objiciunt. Quamvis enim multi perversam esse, quam insistant, istam intelligunt, ac desiderium ex ea se recipiendi præferunt, pauci tamen sunt, qui id executioni demandant atque opere ipsò expediunt. Ac plerisque accidere solet, ut antequàm vitam, quam ad finem perducere desiderant, incipiant, vitam, quam vivunt, absolvant. Id quod significatur Emblemate *Currus*, in quò axes duo, cui alteri inscribitur, CRAS, alteri HODIE. Sicuti enim fieri non potest, ut is, qui posteriori insistit, assequatur illum, qui primo, qui continuè progreditur, insistit; ita benè vivendum est hodie, nec differendo in crastinum, intermittendum, benè vivendi studium, cum nunquam dies hodiernus assequatur crastinum.

IRSE DECEBIT ME.

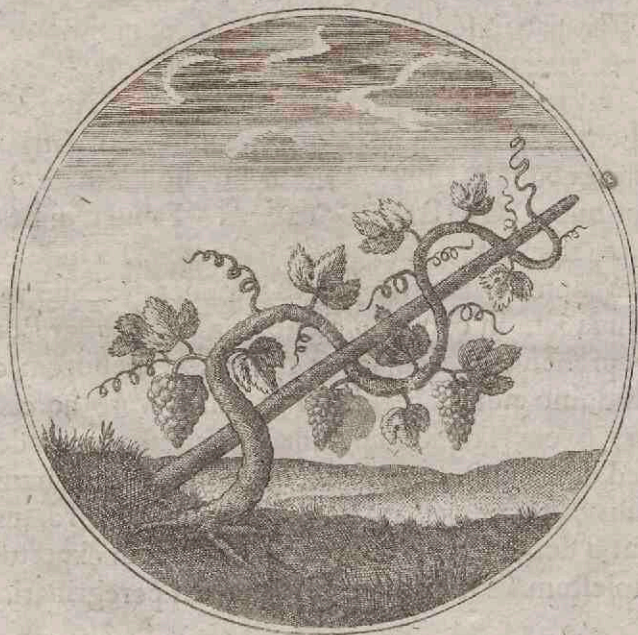

*Crastina quid spectas? Hodie, dum constat, agatur,
Postremam ad primam, non datur, ire rotam.*

IPSE DECEPIT ME.

Qui veluti suspensas habebit spes suas à benevolentia alicujus Principis, ac cuidam ministrorum vel gratiosorum ejus, rerum potenti, innitetur, existimans viâ illâ se citius perventurum ad opes & ad dignitates, quas expetit, quanto major erit ejus ambitio, tanto magis experietur deficere sibi fulcimentum illud, cum videbit spem, quam existimabat in loco maximè firmo ac securò se habere collocatam, prolapsam atque prostratam in terram esse. Cui hoc accidit, siquidem id aliis demonstrare velit, applicare istud Emblemata poterit *Vitis una cum palo, cui affixa erat, in terra jacentis*, cum inscriptione, **IPSE DECEPIT ME.** Nam sicut vitis habet, quod queratur, ac se se, quòd fructum nullum attulerit, eò quòd palus & fulcimentum sibi exciderit, excuset; ita & ille dolere ac conqueri potest, favore & auxilio, quod frustra speraverat se deceptos esse; atque id tanto magis, si, qui fefellit, auxiliari ipsi potuit, atque ad hoc fuit obligatus. Cujus mali sensus duplicatus existit.

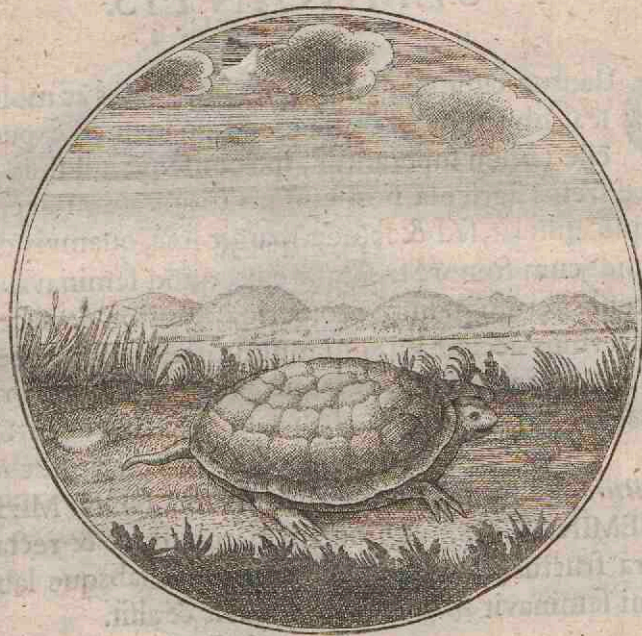
*Cujus nitebar, rerum potente favore,
Hoc titubante cado. Decipit Aula, cave.*

*Cujus nitebar, rerum potente favore,
Hoc titubante cado. Decipit Aula, cave.*

DOMUS OPTIMA.

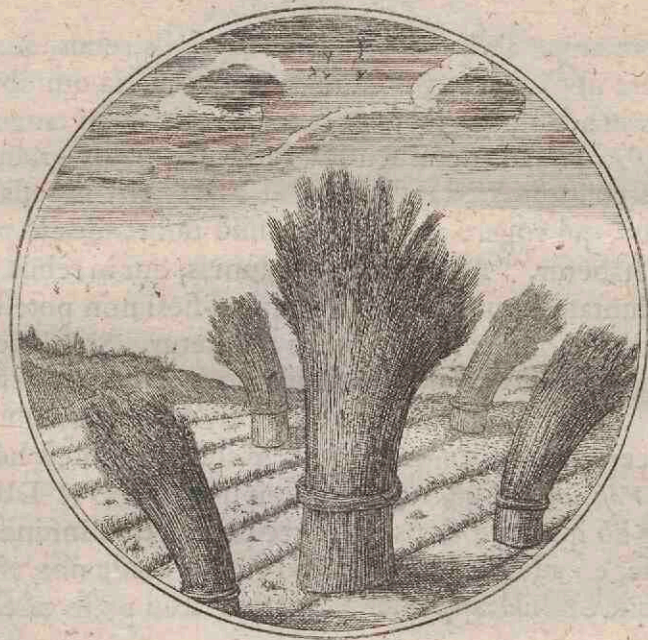
Molestias, quas sustinent ii, quos fortuna adversa cogit relictis patriis sedibus aliò se conferre, narrabunt, qui eas perferunt. Atque etiamsi proverbio dicatur, *Viro Forti* omne solum patriam esse, non minùs tamen verum est, quòd itidem dicitur, infelicem ac infortunatum esse in patria suà, qui eam mutare cogitur. Illud docetur hòc Emblemate *Testudinis*, & inscriptione, DOMUS OPTIMA. Fabula, unde ista desumpta sunt, nota & familiaris est, memorans, Testudinem, cum tardè admodum ad nuptias Jovis accessisset, reliqua verò animalia omnia jam in convivio comparuissent, ob tardiozem accessum reprehensam, excusasse se illò, quòd meliorem domum suà ipsius domò non haberet. In pœnam verò ac castigatiònem ejus, Jovem Testudini mandasse, ne unquam ex domo suà exiret, sed domum in tergore acceptam perpetuò circumgestaret. Talis hæc pœna est, quam quilibet homo cordatus æquisimo animo debet ferre, ac præcipuè, si quidem expertus fuerit, quam molestum sit maximam vitæ partem peregrinari.

*Quamvis extremos cursu quis tendat ad Indos,
Optima quin potius sit sua cuique domus.*

NON METENTIS, SED SEMINANTIS.

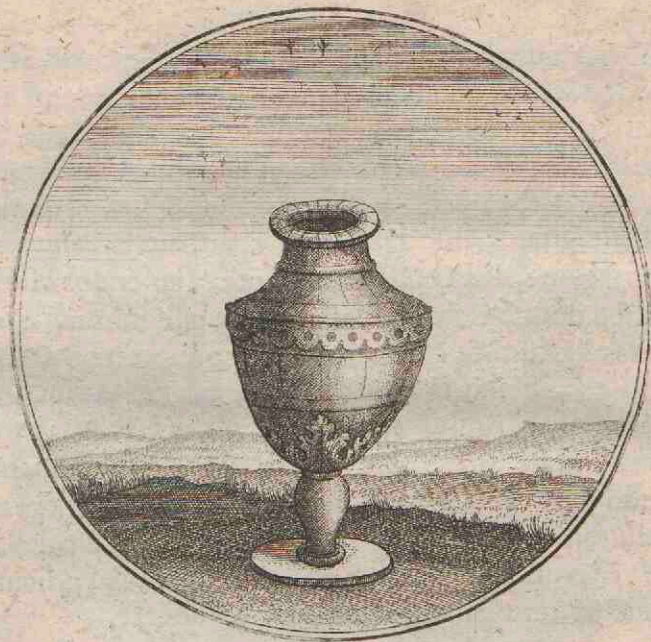
Quantumcunque graves sint difficultates ac molestiae, quae se se obijciunt ad consequendum id quod experimus, facile tamen superantur, spe consequendi finis propositi. Hanc spe fretus agricola non tantum totius animi decursu laborat atque anhelat, sed & semen spargit sola, quamvis dubia, spe, colligendi cum saenore fructum ejus, quod seminavit. Quanto successus rerum talium prosperior, gratior & acceptior est, tanto acerbius accidit illi, qui multum laboravit anhelavitque, si quidem eo ipso tempore, quo praemium servitii meritiue expectat, alium colligere ac frui laborum suorum fructu conspiciat. Qui hoc aliis volet indicare, uti poterit hoc *Manipulorum triticiorum* Emblemate ac Lemmate, NON METENTIS, SED SEMINANTIS, Quoniam natura duce & recta ratione magistra fructus non debet esse colligentis absque labore, sed ejus, qui seminavit ac laboravit, sudavit & alfit.

*Qui fructum carpit, non protinus ille meretur,
Spargentis semen gratia major erit.*

NON DUCOR.

Petere atque accipere consilium super iis rebus, quas perficere nos oportet, res est maximè necessaria omnibus, qui suis in actionibus scopum ferire, sive acu rem tangere voluerint. Ac, quantò eminentior fuerit dignitatis gradus, in quò quis collocatus est, tantò illud magis erit necessarium. Nam sicut, qui rogare atque uti consiliò nolit, meritò pro temerariò habetur. Ad eundem modum is, qui in rebus omnibus à voluntate & nutu alieno dependet, fieri non potest, quin pro timidò & homine nullius pretii reputetur. Si Princeps aut quispiam alius magni nominis, vitando hæc duo extrema, ostendere volet, Amicum se esse Consilii, & animum sibi viresque sufficere, ut regat, non regatur, id indicare potest hoc Emblemate *Vasis absque ansis*, cum inscriptione, NON DUCOR. Quia vas eò ipsò, quòd vas est, se recipiendi, quæ infundantur, capax esse, eò autem, quòd ansis caret, tam facile non esse tractatu, atque à nihilò apprehendi levarique non posse, ostendit.

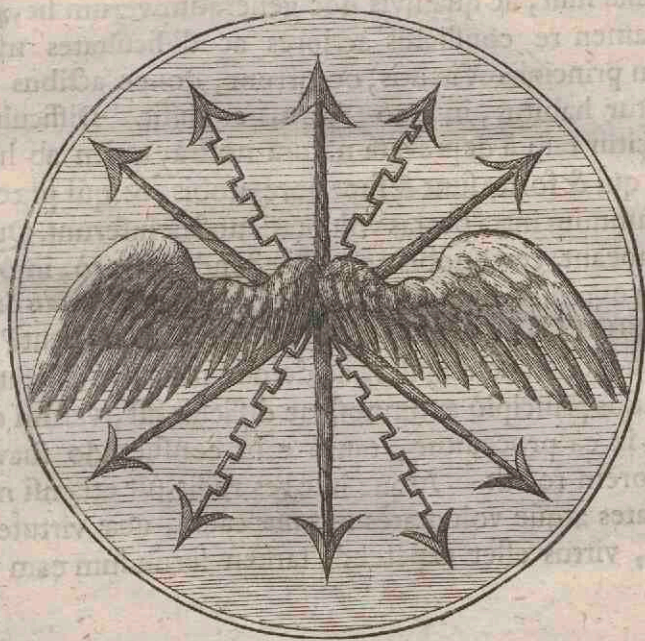

Ansa quod est vasi, sunt hoc consulta regi, Ipse sibi capiat consiliumque petat.

PROCUL.

Qui vitæ curriculum placide & tranquille conficere cupit, ac reddendis deinceps ejus rationibus receptui canere, partem aliquam illius temporis, quod perdidit, aliisque rebus sine fructu impendit, sibi sumendo, abstinere debet à Principibus, Aulisque eorum, atque à consuetudine potentiorum. Id quod indigitatur hōc Emblemate decantati *Fulminis Jovis*, cum inscriptione, PROCUL, docente, fugiendos esse Principes, & quoscunque Potentiores propter periculum, quo cum familiaritas illorum & consuetudo est conjuncta. Dum enim facillè quis eos offendit, in malam eorum gratiam incurrit, ac se periculo ruinæ fulminis ictu afferendæ objicit. Ut evitentur damna ista, auctores fuere sapientes antiqui, declinando iras dimittendo spes vanas, excutiendo sollicitudines ac curas, contemnendo remunerationes falsas, negligendoque fictas Principum amicitias, fugere hos, ac vitare eorum aulas, sicut nauta fulminibus ac tempestatibus se solet subducere.

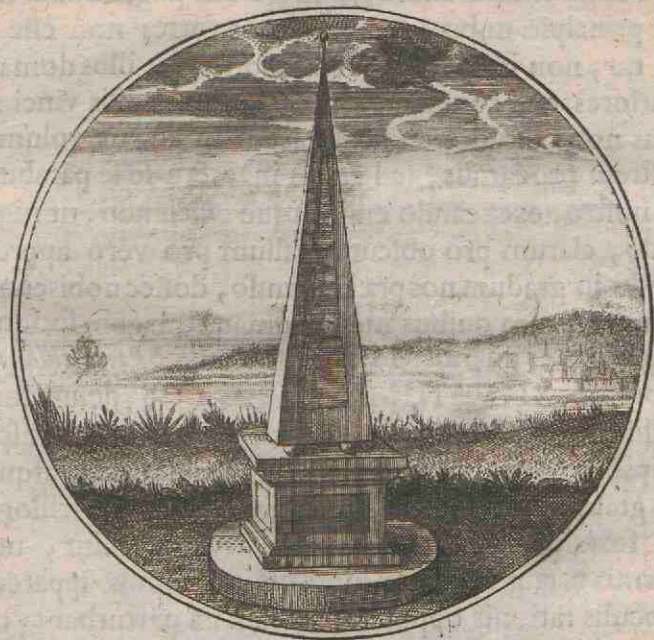
ZIC ITUR AD ASTRA

*Si sapiis, at magni non fulmina temne Tonantis,
Aulis Magnorum præstat abesse procul.*

SIC ITUR AD ASTRA

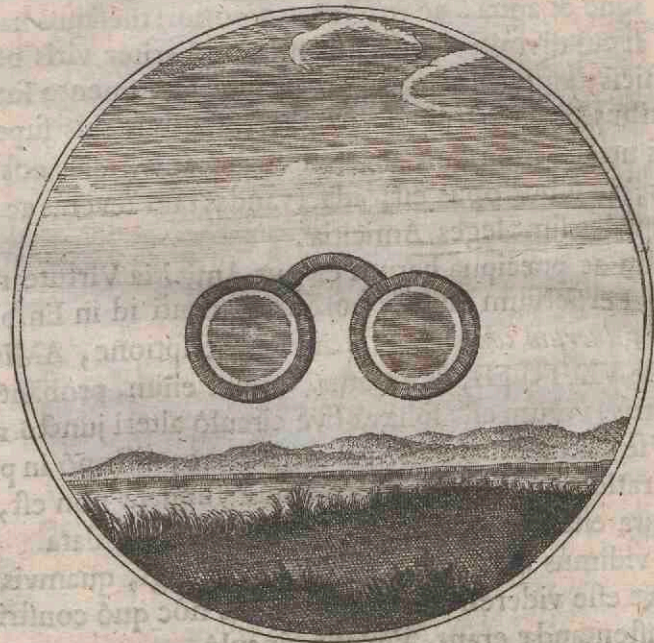
Pincipia omnia tam disciplinarum, quam actionum, difficilia sunt, ac quamvis hoc generatim verum sit, in nullâ tamen re conflictus acriores ac difficultates majores, quam in principiis Virtutis, occurrunt, donec actibus crebris acquiratur habitus, in quò Virtus consistit. Difficultas hæc proficiscitur tam à depravatâ naturâ nostrâ, quam ab hostibus nostris, qui & fortes sunt & superiores nobis, & qui præcipuum nobis damnum intra portas voluntatis nostræ inferunt. Quæ cum ita se habeant, certè nobis non est cedendum retrò, imò eò audacius progrediendum. Id quod Emblemate *Pyramidis* & inscriptione, SIC ITUR AD ASTRA, denotatur. Nam sicut Pyramis cuspide acuta est & angusta, ac deinde paulatim dilatatur; ita Via Virtutis principiò ærumnosa ac difficilis est, verum quantò amplius in eâ proceditur, tantò eam consuetudo suaviolem ac faciliorem reddit. Atque huc res redit, ut etiamsi non nisi suavitates atque voluptates summæ causâ, quæ virtutem comitatur, virtus esset expetenda tamen secundum eam vivendum sit.

*Aspera Virtutis via: sed sic itur ad Astra,
Principium cuspis, latius inde patet.*

SIC ANIMI AFFECTUS.

Etiam si motus animi, cum quibus pugnandum nobis est, principio nobis adeò graves ac fortes non esse videantur, non ideò nos in resistendo atque illos domando negligentiores esse convenit. Nam si nos ab illis vinci ac subigi finimus non tantùm non acquiescent in eò, ut voluntatem illis nostram prodamus, sed etiam ingerere se se parabunt intellectui nostro, excacando eum atque efficiendo, ut nigrum pro candidò, clarum pro obscurò, falsum pro verò apprehendat, de gradu in gradum nos præcipitando, donec nobiscum in profundum errorum quibus mens humana magno suo malo agitur præcipientes ruant. Id hòc Emblemate *Perspicillorum* atque inscriptione, *SIC ANIMI AFFECTUS*, designatur. Nam sicut illi, qui per Perspicilla prospicit, quæcunque conspicit, eòdem ipsò colore apparent, cujus sunt perspicilla, atque res ipsæ vel grandes vel parvæ visui se sistunt pro Perspicillorum figurâ ac formâ; sic animi motus hoc efficiunt, ut omnia conformia ei cupiditati, cui in primis inservimus, appareant, dum se se oculis rationis opponendo, eam ita perturbant, ut, siquidem amore æger rem aspiciat, omnia ei pulchra facilia ac suaavia, sin verò odio, præpeditus; ea ipsa mala, fœda, aspera atque difficilia appareant.

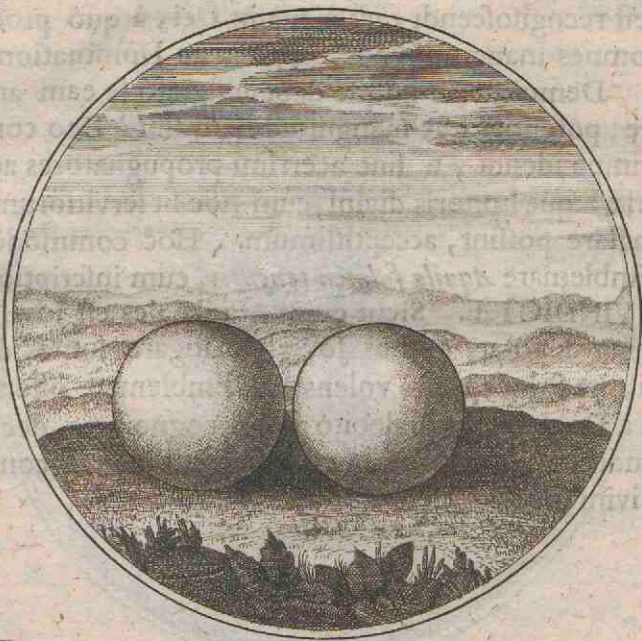
*Apparent tali, quò imbuta, specilla colore
Res; sic affectus se patientis habent.*

AMICITIA ABSQUE
VIRTUTE.

Cum Amici ad vitam transigendam magis necessarii sint igne & aquâ, ac meritò pro potiori thesaurò habeatur, si cui divinitus contingit uti familiariter viris bonis ac fidis amicis; quia tales si sunt, præcipuo adjumento sunt, sive suavitatibus vitæ perfruendis sive acerbitatibus ejus superandis; Maximi utique momenti eorum est, delectus, tales eos ut habeamus, qualibus opus est, ad servandas tam severas ac rigidas leges, quales sunt leges Amicitia.

Prima ac præcipua harum est, ut Amicitia Virtute nitatur, ita ut in Perpetuum durare possit. Sicuti id in Emblemate *Globorum duorum conjunctorum* atque inscriptione, AMICITIA ABSQUE VIRTUTE, denotatur. Sicut enim, probantibus id Geometris, verum est, spherâ sive circulo alteri junctio non attingere se circulos invicem, vel concurrere, nisi unò in puncto; eadem ratione Amicitia; quæ Virtute fundata non est, firma aut secuta esse non potest, sed falsa est & simulata. Unde multas vidimus amicitias dissolvi, ac disjungi, quamvis maxime firmæ esse viderentur, deficientè eis hoc quò constringendæ ac sustentandæ erant, Virtutis vinculo.

DIVINAE VINDICTAE

*Vinculum amicitiae Virtus, quaecunque carebit
Istò, fucus erit nomine Amicitiae.*

AUT VOLARE AUT
QUIESCERE.

A Nimi magni ac generosi est, vitam potius quietam nullo eximia virtutis aut illustris facinoris specimine edito, transmittere, quam res parvas & Magnitudini animi sui non respondentes suscipere. Ac sæpius visi sunt viri aliqui strenui, veluti per saltum ad fastigium gubernationis, negotiorum pacis ac belli, pervenisse, cum quidem initio de recta eorum gubernatione dubitaretur, quod media iis acquirendæ experientiæ defuissent, nihilominus rationibus exactè redditis, negotia magni momenti mensuræ fortitudinis suæ congruere, ostendisse. Qui itaque volet indicare, res parvas aggrediundi sibi animum non esse, quin potius tranquillam in otio honesto vitam degere constituisse, commode declarare id poterit Emblemate *Avis*, quam *Paradisi* appellant, ad nos ex Indiis Orientalibus allatæ, cum inscriptione, **AUT VOLARE AUT QUIESCERE.** Nam sicuti Avi pedibus destitutæ aut volandum aut quiescendum est, ita ille, cui non datur suscipere res magnas, in quibus Fortitudinem suam possit exerere, malle se vitam quietè ac privatim honeste traducere ostendet.

*Præstat nulla sui penitus documenta dedisse,
Quàm non se digna, & vilia parva sequi.*

STULTIS MORDET.

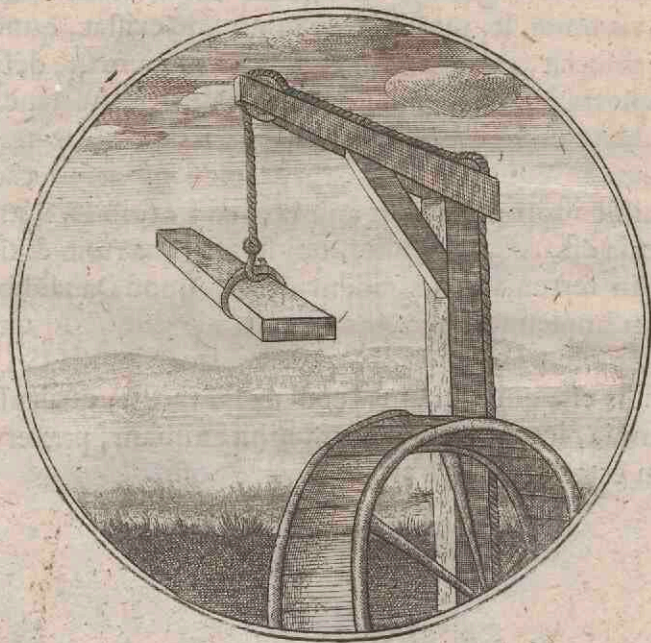
Quamvis inimici nostri fortes sint ac potentes, non ideò tamen terreri ac manùs nos dare par est, cum certi simus, similes esse illos *Canis catenà vinctò, qui non nisi appropinquantes adoriri ac ledere potest.* Quantumcunque igitur litigent nobiscum ac contra nos exurgant, si quidem non accedamus ad eos, consentiente voluntate nostrà, morderi nos ac ledere nequaquam possunt. Cum verum sit, neminem lædi nisi à seipso, voluntate scilicet suà, malis inimicorum consiliis consentiendo. Cautè cum his versaturus, uti poterit hoc Emblemate *Vincti canis* & inscriptione, **STULTIS MORDET.** Stultus enim esse non desinit, qui usque eò cani vincto appropinquat, ut hic eum apprehendendo morderi possit, ac non nisi de se ipso conquerendi causam justam habiturus est.

*Stulte! quid accedis? vinctus nil Cerberus audet,
Consensu accedens læderis ipse tuò.*

INGENIUM VIRES SUPERAT.

Qui soli potentia suae ac viribus confusus, suscipere res magnas decreverit, atque ad finem perducere se eas hac ratione posse existimaverit, quamvis viribus omnino magnis instructus sit, se ipsum tamen deceptum deprehendet; cum facili negotio, ut alius inveniatur, contingere possit, qui minore fortè robore, at majori ingenio excellat atque eum superet, ac tanto major sit res ista, quam ingenium mediocribus viribus adjutum potius, quam vires solae, praestat, quanto excellentiores ac majoris faciendae sunt facultates animae, quam sensus corporis. Cui animus est indicare majoris se aestimare ingenium mediocribus viribus instructum, quam vires magnas absque ingenio, id faciet hoc Emblemate, in quò depicta est *Machina*, cujus beneficio molem multò majorem quis sustollere in altum potest, quam omnibus ac solis viribus suis potuisset. Cui Emblemate adscripta est sententia, **INGENIUM VIRES SUPERAT.** Eadem quippe ratione, quod solis viribus obtineri non potest, ingenio atque scientia perficietur.

*Quam vires solae nequeunt, hanc machina molem,
Ingenio vires jam superante, levat.*

STERILIS LABOR.

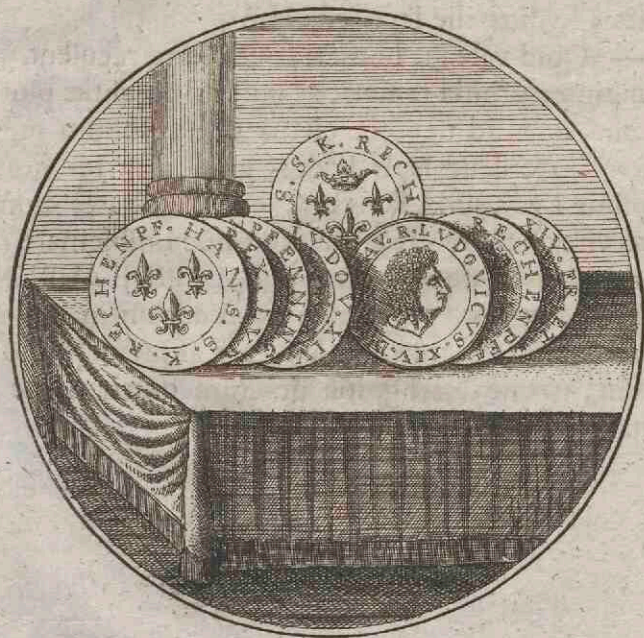
Tanta est magnitudo ac dignitas Animæ nostræ, ut quamvis finita sit, nihil tamen in mundò existat, quod ei satisfaciat, aut quantumcunque id tandem sit, desiderium ejus impleat, nisi infinitum, quod est Deus. Ac sanè, quantum quidem uspiam laboris in indagandò solatiò ac tranquillitate animi inveniendâ insumatur, tamen in rebus caducis ac fluxis nihil istorum invenit anima, sed in solò Deò æternò, à quò creata est. Cæterum iis, qui solatia quærunt & tranquillitatem in terrenis rebus, idem accidit, quod Danaïdibus, quæ frustra in implendò doliò perforatò laborarunt. Id quod hoc earum Emblemata intendit, cujus inscriptio, STERILIS LABOR, illis similis est, qui vacuum, rebus æque vacuis, quales sunt terrena omnia, implere parat, cum nihil animam, præter Deum, qui eam creavit, fatiare atque explere possit.

*Frustrà terrenis animam tu pascere tentas,
Huic fixa in solò sunt sua vota Deò.*

RERUM VICISSITUDO.

SI quidem attentè considerentur ea, quæ in mundò occurrunt, facile est, varietates ac mutationes rerum omnium animadvertere. Ac, quamvis hæc ita se habeant, omnium temporum ratione initâ, in hõc tamen, quò vivimus seculò, aliquid istorum amplius, quàm seculis multis anterioribus observari intuentium oculis videtur. Videmus enim homines quosdam ex humilis conditionis statu cò fastigii adscendisse, ut sceptro ac diademate fulgerent: alios, qui regna possidebant, expulsos ac regnis exutos, atque alios rursus, qui tanquam terræ filii, quum ex humili nascendi sorte emergerent, in tam sublimi dignitatùm locò collocati fuerunt, ut quasi oculi aciem effugerint; unde tamen denuò lapsu graviore proni in terram decidérunt. Qui varietates istas ac mutationes oculis exponere velit, hoc Emblemata *Calculorum*, cum inscriptione RERUM VICISSITUDO, usurpet. Quoniam, sicuti in computando atque rationibus ineundis Calculus magnam aliquam summam conficiens, mox in computatione aliâ aut fortè eâdem ipsâ, vel minimum computationis numerum refert, ita quibus exigua aut instabilis summæ fortunæ, ac illustris dignitatis usura contigit, ii comparari possunt rebus æquæ fluxis & quarum varium est pro varietate temporum pretium, quales sunt computatorii isti calculi.

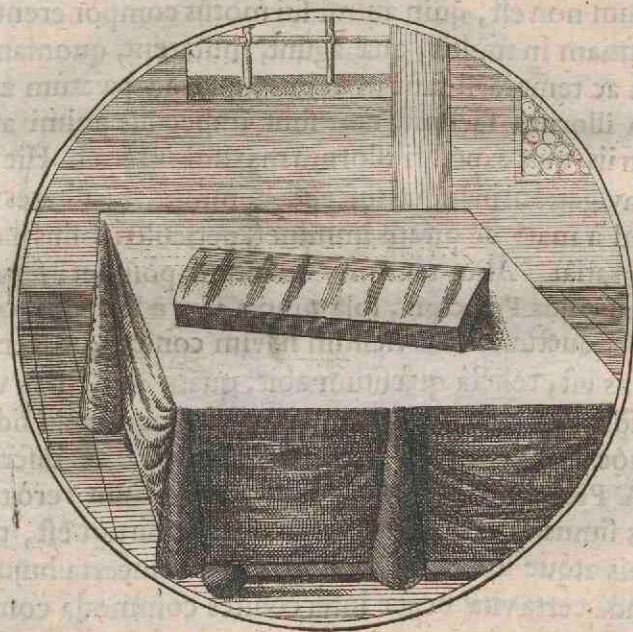

*Calculus in numeris mille est, centumque vicissim,
Sic rerum variant horrida fata vices.*

LAPIDE AURUM, AURO HOMO.

Quamquam secundum illud, munus aut qualiscunque dignitas Lydius ille lapis est, quò — Quid valeant hùmeri, quid ferre recusent. exploratur, inter omnia tamen, in quibus potentia plurimum est, eminent, quæ ad negotia civilia & ad bonum publicum pertinent. Ac sicut lapis Lydius gradus auri indicat, ita aurum ipsum Lydius ille lapis est, quò facultates hominum eorumque vires explorantur. Quod in hoc Emblemate *Lydium lapidem* adumbrante atque inscriptione, LAPIDE AURUM, AURO HOMO, arguitur. Quisquis enim aurum magni non fecerit, eò ipsò designabit, magni se facere atque in pretiò habere honorem, neque lucri gratià debitum officium esse intermissurum.

CERTA PRO INCERTIS

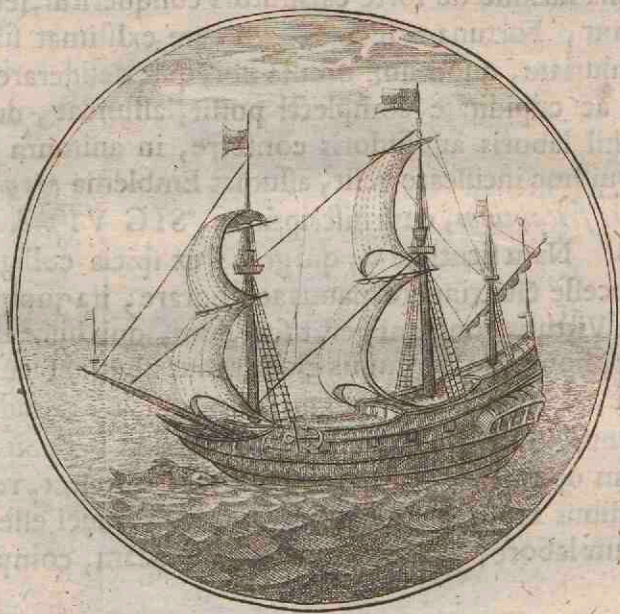

*Si lapidi affricum sit, vitè probabitur, Aurum,
Aurò sic ipsò est experiundus homo.*

CERTA PRO INCERTIS.

Siquidem homines actiones suas probè examinarent, dubium non est, quin animi sui motùs componerent, ac sententiam in multis, quæ agunt, mutarent, quoniam, quàm audaces ac temerarii sunt in rebus, quæ ad palatum atque appetitum illorum faciunt, tam sunt imbecillis animi atque restricti in iis, quæ expediri illorum maximè interest. Hic fortunæ atque navigationi in Indias susceptæ committit facultates suas, tantò, quod à mari ac piratis imminet, periculò, solius lucri, quod sperat, gratiâ. Alius tantum, quantum possidet, servitio impendit alicujus Principis, solâ gratiæ sibi à Principe conferendæ spe adductus; alius vicissim navim conscendit, terraque, in quâ natus est, relicta quæsitum abit, quam nunquam vidit, patriam, solâ plus in hac, quàm in relicta, obtinendi fiduciâ, Id quod hoc Emblemate. *Navis vela facientis* & inscriptione, **CERTA PRO INCERTIS**, significatur. Cùm verò tam confidentes simus in rebus istis ac temerarii, mirum est, tam curtos nobis atque imbecilles animos esse, ut incerta hujus vitæ ad obtinenda certa vitæ beatæ inter cœlites commoda contemnere dubitemus.

SIC VITAM INVENIES

*Spe vanâ incerti mox certa reliqueris, unâ
Pro vitâ aterna tuta pericla times.*

SIC VITAM INVENIES.

Sine ullâ ratione de forte calamitosa conqueritur, seu, quam vocant, Fortunam inculsat, qui eam exlstimat sibi facere injuriam, quod non omnia sibi, quæ desiderare aut cogitatione ac cupiditate complecti possit, affundat, dum ipse pro se nihil laboris aut sudoris conferre, in animum inducit suum. Qui hoc inculcare velit, assumat Emblemata *Manuum spicas triticeas fricantium*, cum inscriptione, SIC VITAM INVENIES. Nam sicuti eum, qui grana ex spicis colligere desiderat, necesse est stringere manus ac laborare, ita quoque, qui præmium Virtutis consequi gestit sive eum, qui hisce in terris acquiritur, honorem, nominis gloriam aut aliquid facultatum, habet sanè, quod laboret ac pugnos constringat. Quod nisi faciat, nonnisi, de se ipso conquerendi causam habebit, quod occasionem opitulandi sibi ipsi neglexerit, cum sciret, rem nullam, omnibus rebus benè consideratis, tam nauci esse, quin magnò cum labore, quasi permutatione quâdam, comparetur.

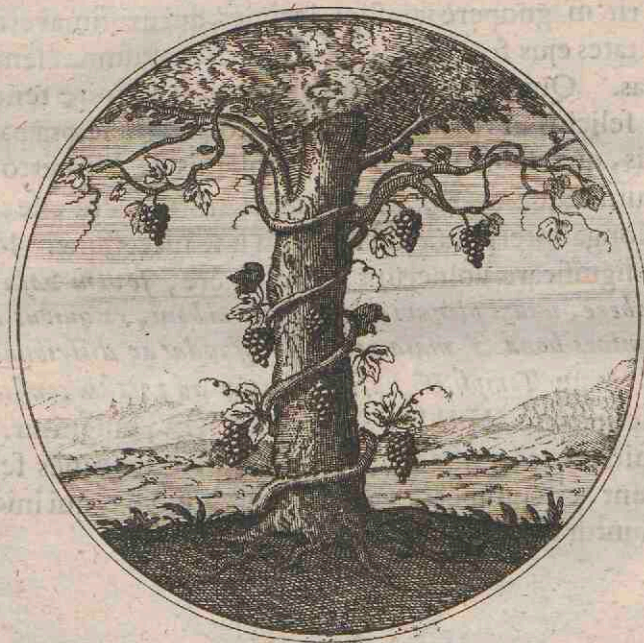
AMICUS POST MORTEM

*Triticeam quæris collectam condere messem,
Est stringenda manus. Vita labore scatet.*

AMICUS POST MORTEI

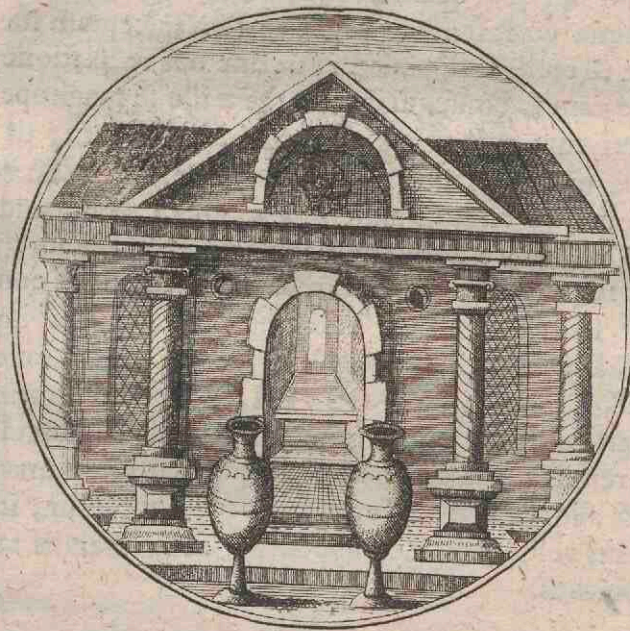
Nulla res in hac vitâ communi majoris aestimanda est am-
 icô certò. Qui eum invenerit, causam omninò habet,
 cur se felicem tantò thesaurò inventò prædicet. Ni-
 hilominus, cum Leges Amicitia per petuâ sint, non solùm idem
 cum amicò velle & nolle, quoad vivimus convenit, sed & post
 mortem, quæ amici sunt, procurare, atque id quibuscunque
 occasionibus oblatis ostendere. Qui hoc indicare volet, uti
 poterit Emblemate *Arboris exueta* sive *emortua cum vite pergu-*
lana, fructibus sive uvis onustâ, cum inscriptione, AMICUS
 POST MORTEM. Quoniam, sicuti arbor idem officium
 præstat emortua; quod in sustentando atque fructûs vitis, dum
 esset viva, adjuvando; ita vicissim amicum supersitem, etiam
 post mortem, amicitiam colere par est.

*Mors nec amicitia Leges, dissolverit; Arbor
 Et vivens viti siccaque præstat opem.*

NULLA SORS LONGA.

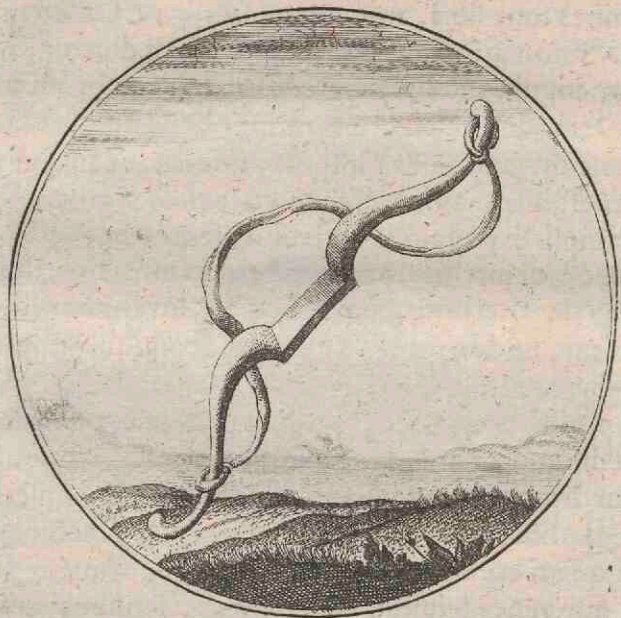
Cum varium atque mutabile sit quicquid in hac vita occurrit, magnoperè seipsum decipiet, qui existimaverit, suavitates ejus fore perpetuas ac pariter ærumnas semper esse duraturas. Qui hoc capit, eam vitæ rationem inire tenetur, ut quantò felicius ei res succedunt, tantò magis se præparet, excipiendis, quæ subsequi possunt, molestiis ac pro certò teneat, suavitatum atque acerbitatum eam vicissitudinem esse, ut morâ non longâ interpositâ sibi invicem sint successuræ. Id, quod Antiqui significare voluerunt, dum dixerè, *Jovem vasa duo penes se habere, unum plenum mali, alterum boni, ex quibus continuo inter homines bona & mala per vices effundat ac distribuat.* Quod & Emblemate *Templi & vasum duorum ad portam constitutorum* cum inscriptione, NULLA SORS LONGA, insignitur. Atque hujus quidem rei consideratio, ut, qui inter homines felici sorte gaudent, circumspectè vivant, de reliquò iis, qui iniquâ sorte premuntur, solatium suppeditare debet.

*Quicquid in hac vitâ fiat mutabile cum sit,
Utraque magnanimo sors moderanda viro est.*

UT MELIUS TENDERE
POSSIM.

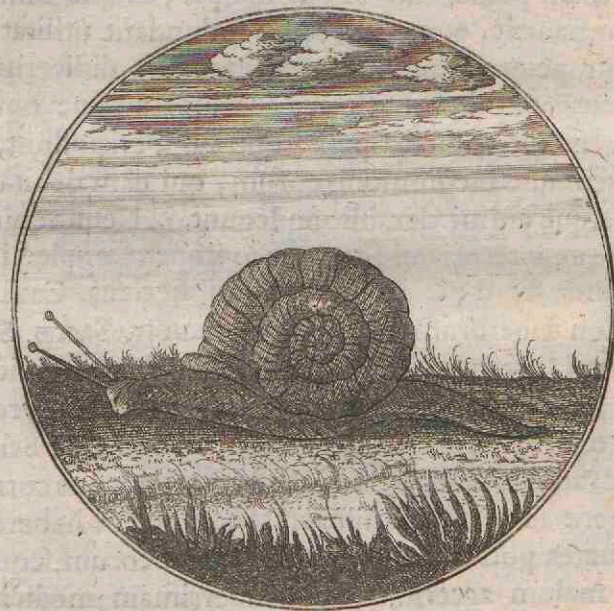
Qui in negotiò qualicunque, quod aggreditur, laborem usque eò intendere velit, ac rem susceptam ita sibi cura & cordi esse patiat, ut sine ullà relaxatione aut respiratione eam se consequi instituat, nã ille se magnoperè delusum experietur; quia tùm, cùm maximè òpus erit, ut viribus majoribus in eam incumbat, vires eà ipsum atque etiam animus negotio, in quò tantum anhelavit ad finem perducendò, deficient. Qui, vitare dum cupit extrema ista, à labore inceptò paulisper requiescit ac respirat, quò tantò intensius eum possit resumere, sententiam suam Emblemate istò *Arcus*, ut ita dicam, *exarmati*, sive *cui chorda remissa est*, atque inscriptione, **UT MELIUS TENDERE POSSIM**, declarare poterit. Nam, sicuti arcus continuò intensus ipse veluti delassatus tandem subsidit, ac remittit, ita etiam vires corporis atque animæ flaccescunt, nisi aliquantum subleventur atque foveantur, in vicem condimenti velut excitando appetitui, ac superandis tantò faciliùs laboribus.

*Ut melius tendas, fac Arcus ut ipse quiescat,
Non Arcum intensum semper Apollo gerit.*

NE TE QUAESIVERIS. EXTRA.

Quantum homini praestet sui ipsius cognitio, de eò pleni omnes sunt libri, non solum sacri, verum etiam profani. Summatim hoc ita exprimitur, ut dicatur, quantum quisque in cognitione sui progreditur, tantum proficere in cognitione Dei id quod est lucrum, ratione bene subducta, omnium maximum, cum tanti nostrà inter sit, ut eam, quantum mortalibus datum est, assequamur. Neque etiam nos pigros ac segnes esse in nobis ipsis explorandis convenit, sed ut hoc rectè exequamur, opus est, ut intelligamus atque excutiamus nos, indagando, undè profecti extiterimus, cum difficulter, inveniatur id, quod eò locò quæritur, unde ortum non ducit Adeòque unusquisque debet sese quære in se ipso, ut se intra se ipsum inveniatur, cum fieri non possit, ut quis se ipsum inveniatur ac cognoscat, ubi sese ubique diffundat, atque extra se ipsum peregrinetur. Id quod significatur Emblemate *Limacis sive Cochleæ*, cum inscriptione, NE TE QUAESIVERIS EXTRA. Sicut enim Cochlea domum suam nunquam egreditur, sed in eà angustè atque restrictè habitat, ita qui penes seipsum divertit, nec sensibus paullo momento huc illuc impelli se sinat, infirmitatem claustrorum, quibus portæ ejus interiores munitæ sunt, deprehendet. Ac quantum quis majorem hujus rei scientiam acquisiverit, tantò altius enitetur ad cognoscendum immensum Scientiæ & Sipientiæ Dei thesaurum, in qua cognitione demum vera hominis beatitudo est posita.

*Proximus ipse tibi, ne te quaesiveris extra,
Te nosce, ut possis discere, nosse Deum.*

SIC LITERAE SACRAE

Scriptura sacra vita ac columen est eorum, qui in colendo ac demisse venerando DEO immortal felicitatis suæ summam posuerunt. Fons insuper, ex quò omnia bona divina promanant, atque in eorum redundant utilitatem, qui ex illà hanc petere atque sibi accommodare didicerunt. Atque thesaurus omninò ditissimus conditoriumque opulentissimum est, ex quò remedia peti atque adhiberi possunt, medendi quibuscunque incommodis eorum, qui eam debità cum reverentià atque animi demissione legunt. Neque enim privatam cujusque interpretationem cœco impetu amplecti, sed in eà explicandà sequi par est consensum Ecclesiæ Catholicæ ac probatorum Doctorum ejus, qui veritatem Sacræ Scripturæ incorruptam servarunt. Qui tantò ex bonò non seriò student proficere, sed superbià inflati secundùm opiniones proprias atque inde exortos errores interpretari ac declarare Scripturam aggrediuntur, torquendo eam, truncando adeoque corrumpendo, nec veræ ac germanæ interpretationi fidem habere institunt, novitates potius atque ineptias hæreticorum sequentes, ii sibi ipsis malum accersunt, ac saluberrimam medicinam sibi in venenum convertunt. Id quod hòc Emblemate, in quò herba *Adelfia*, quæ & *Oleander* vel *Nerium*, ac *Rhododendrum*, de quo Mâtthiolus, vocatur, depingitur, eique adscribitur, SIC SACRÆ LITERÆ. De herba enim illa refertur, hominibus eam salutarem, bestiis autem esse pestiferam & virulentam.

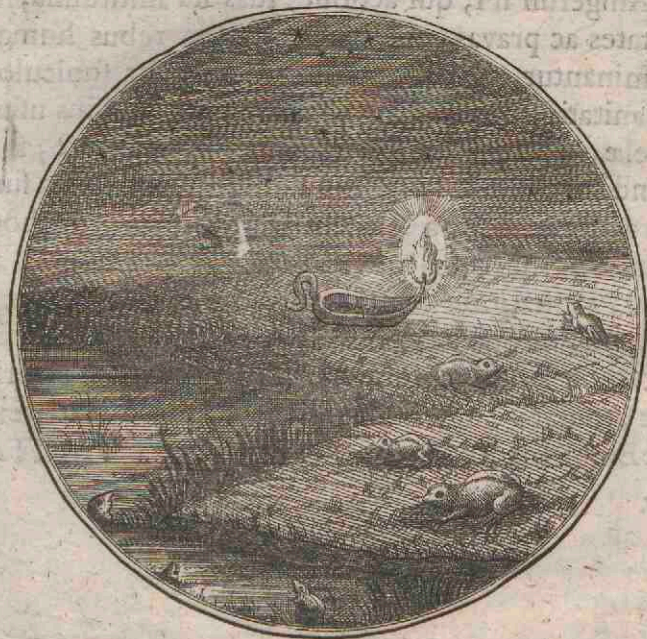

*Scripturam sacram sanctè qui tractat, abundè
Proficit; invertens, ipse venena legit.*

VERITAS.

Lumen, quod alma Veritas in se continet ipsa atque aliis, ut impertiat, circumfert, tantæ claritatis est, ut protinus, atque illud elucescit, tenebræ & falsitates mendaci; deprehendantur. Ac licet hoc quidem omnibus viribus eò contendat, ut veritati contradicat, atque eam extenuando deprimat, non tamen ea opprimitur, sed potius luce suâ mendacibus veluti silentium imponit, & eorum cohibet linguam. Id quod Emblemate *Ranarum*, & inscriptione verbi, VERITAS, denotatur. Qui declarare aliis volet, se amicum esse Veritaris, atque efficaciam ejus, quæ in compescendô, eam non ritè colentium, ore consistit, agnoscere, uti Emblemate, hõc poterit.

MUTATA VANITATUM

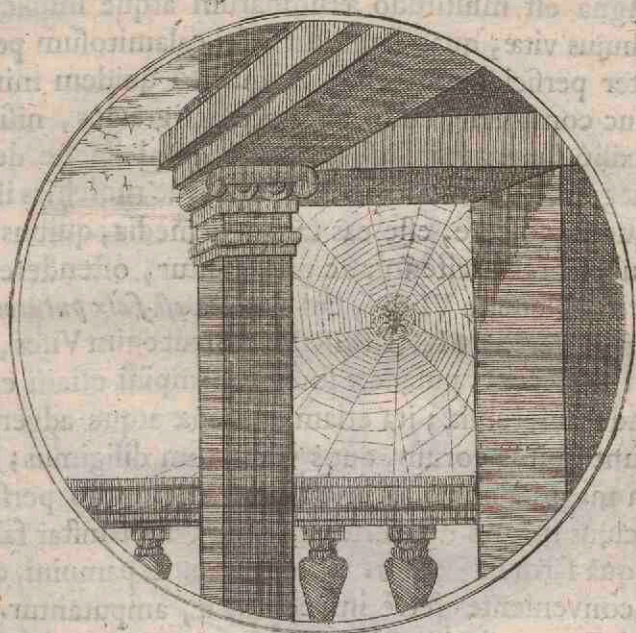

*Si lucem adponas, non ultrà Rana coaxat,
Appositò Veri lumine falsa ruunt.*

FUNICULI VANITATUM.

VAnigeruli illi, qui actiones suas ita instituunt, ut vanitates ac pravas cupiditates, quæ in rebus humanis dominantur, sequantur, texere dicuntur funiculos ac laqueos Vanitatis, tam subtiles eos atque tam nullius usus, veluti sunt telæ, quas araneæ solent conficere. Ac certè, si res probè expenditur, inutiles omninò fastidiosæ ac debiles sunt, quæcunque actiones contra Legem Deceptæ. In hoc etiam telis arenearum peiores, quòd, licet tantæ tenuitatis ac debilitatis sint, tamen ita vehementer irretiunt atque illaqueant textorem suum, ut quantascunque maximas vires adhibeat, nulla tamen ratione possit absque auxiliò divinò sese ex tricis illis exolvere atque ex laqueis ac retibus à se ipsò textis expedire. Id quod Emblemate ex Lemmate, **FUNICULI VANITATUM**, notatur.

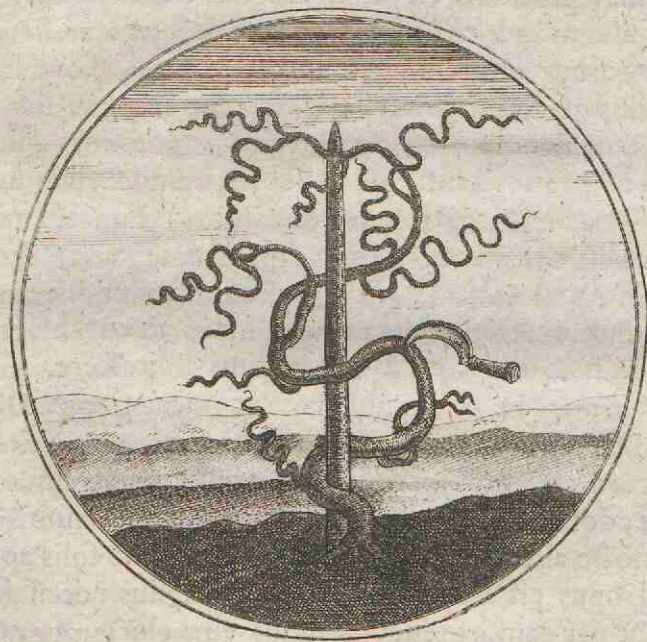
SIC LIBERUS

*Nectit subtiles, viles sed aranea telas,
Hos vani laqueo impia turba refert.*

SIC UBERIUS.

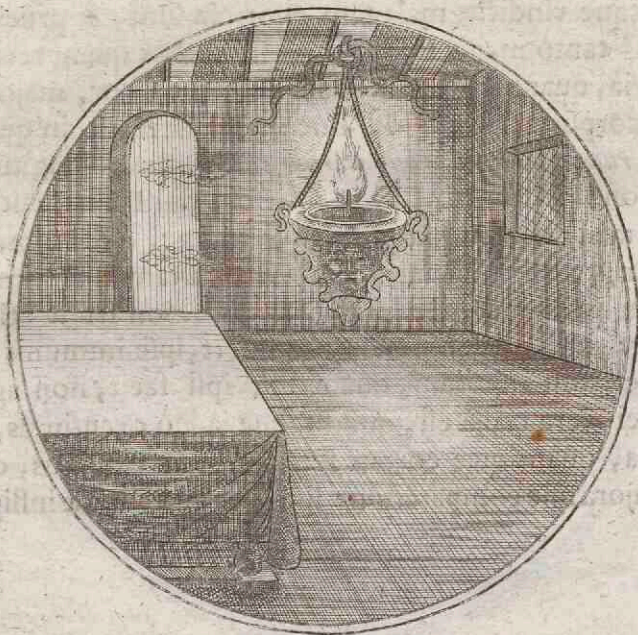
Magna est multitudo ærumnarum atque infelicitatum hujus vitæ; quas experitur, cui calamitosum per eas iter perficiendum est. Ac quanto quidem minus patientiæ huc contulerit, tanto id ei accidet gravius, nisi solatiõ atque auxiliõ supernaturali sublevetur. Qui itaque declarare volet, magnõ se ac forti animõ ærumnas ac molestias illas perferre atque agnoscere, esse eas tanquam media, quibus fructus Virtutis uberiores excitentur ac proferantur, ostendere id poterit hoc Emblemate VITIS, cui appicta est *falx putatoria*, atque inscripta verba, SIC UBERIUS. Sicut enim Vites, ut crescant & fructificent, putandæ sunt ac pampini etiam ex parte decerpendo auferendæ; ita etiam ærumnæ atque adversitates, (veluti sunt obitûs eorum, quos admodum diligimus;) jacturæ rerum magni à nobis æstimatarum, intermissio persecutionis rei, cujus magnõ desiderio tenemur; sunt instar falcis putatoriæ, quâ sarmenta emortua & luxuriantes pampini, qui fructus nos convenientes ferre impediabant, amputantur. Neque omninõ curanda illorum est jactura, quin potius maguõ animõ superanda omnis ærumna ferendo est, cum re ipsâ hoc efficiant, ut fructus nobis magis convenientes & feramus & consequamur.

*Uberior fructus vitis, quæ ritè putatur,
Virtutem adversis fructificare decet.*

DONEC DIES ILLUCESCAT.

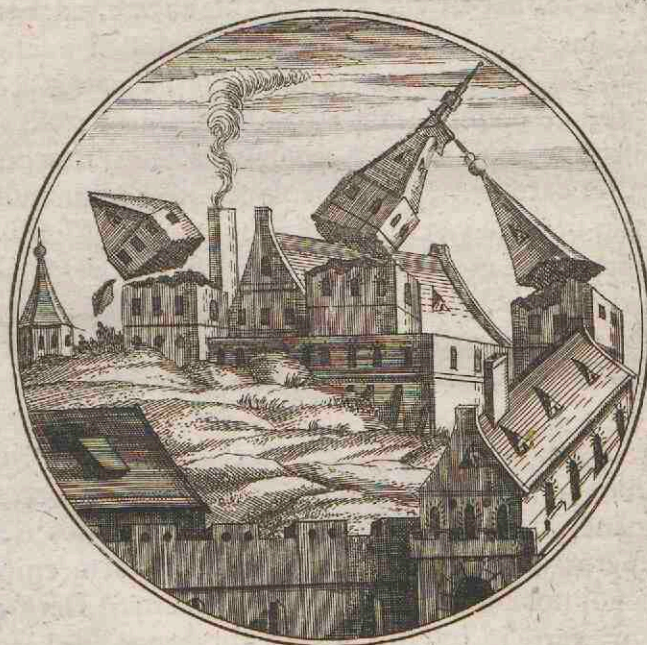
Facilis vigilanti res est, in utrumque oculum obdormiscere, siquidem in locò obscurò ac luce destitutò versatur, cùm obscuritas sensùs dissipatos colligat atque ad capeffendam commodiùs quietem invitet, e contrà lux claritate suà expergefaciãt dormientem, excitet ac vivificet potentias animi, vigiliãsque adjuvet. Totò, quod hòc in mundò vivimus, tempore, in meris nos versari tenebris existimandum est, nisi luce vivã ac verã fidei, (vivã quidem cum caritate, verã secundùm doctrinã Apostolorum) quam profitemur, illuminemur. Qui ad hunc modum vigilando noctem hujus vitã transegerit, ei non potest non dies æternã beatitudinis illucescere. Id quod *Lampade accensã* in hòc Emblemate ac inscriptione, **DONEC DIES ILLUCESCAT**, reprãsentatur, doceturque, à nobis requiri, ut ardore sanctò incensi lucem nostram spargamus fide & operibus, donec finitã hujus vitã nocte illucescat nobis dies illa, sine nocte alterius vitã. Nam sicut claritate solis apparente, nihil opus est Lampade, ita fides amplius necessaria non est, nisi ut per eam ex tenebris hujus vitã eluctemur, cùm in vitã æterna non sit futurum, quod credamus, verùm quod cognoscamus ac fruamur eò, quod crediderimus.

*Sic vigilare decet, donec totum impleat Orbem
Et ferat æternum lux sine nocte diem.*

IRAE MALUM.

IRæ atque vindictæ mala tam enormia sunt, & procul omni dubiò tantò major sit damnum inferentis quàm recipientis, injuria, quantò jactura, quam anima patitur, major est illà, quâ corpus afficitur. Id hòc in Emblemate, in quò *cadaver* seu *ruina urbis ac prostratorum adificiorum* depingitur, cum inscriptione, IRAE MALUM, ostenditur. Nam sicut vastum aliquod ædificium, quod prolabitur, omne, quod subtrùs attingit, destruit ac comminuit, at nec ipsum tamen sanum, atque integrum permanet, sed potius tantùm non frustulatim confringitur; ita, qui damnum alteri infert, ipse immunis non discedit, etiamsi injuriam, quam sibi ipsi facit, non agnoscat. Cujus rei vera causa est, quod usque aded cæcutimus, ut damna alia, quàm quæ corpus feriunt, non curemus, cùm tamen majora sine comparatione sint illa, quæ animæ infliguntur.

*Tota jacent domuum prostrata Cadavera; tanti
Ira mali causa est, noxia at ipsa sui.*

UBI CECIDERIT, IBI ERIT.

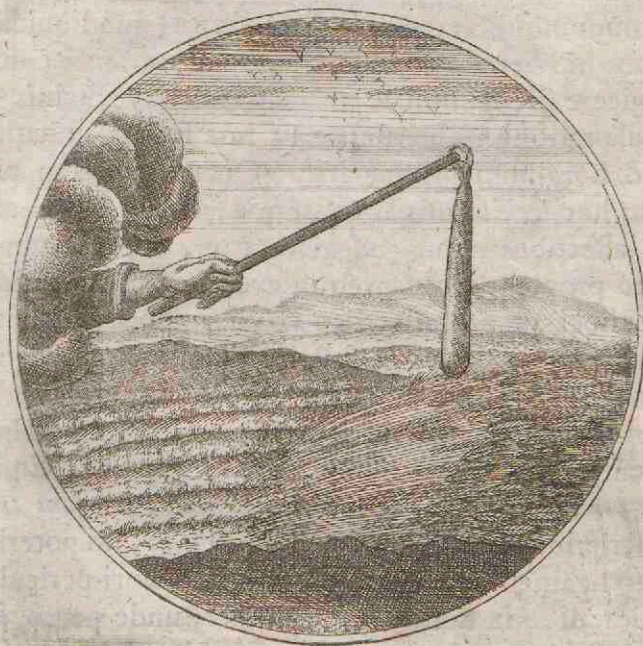
Nulla res hâc in vitâ majori nobis curæ esse debet, utpote
 cujus nostrâ maximè interest, quàm ut finem felicem
 imponamus, atque ultimum, quod in vendendo fieri
 solet, pretium constituamus magno illi itineri nostro, quod,
 cum nascimur, auspicamur, absolvimus, cum morimur. Cui
 quidem rei excellentius adminiculum ac remedium nullum da-
 tur, quàm ut rectè vivere studeamus, cum certissimum sit, ta-
 lem futuram esse mortem, qualis vita peracta est. Qui sibi rei
 hujus gravitatem in memoriam subinde revocare volet, *Horo-*
logij, cui machina expergiscens inest, locò uti poterit Emble-
 mate istò *Arboris, ad cujus radicem securis apposta est, tum à par-*
te unâ ignis ardens, ab alterâ flumen depictum conspicitur, cum
 inscriptione adfixa, UBI CECIDERIT, IBI ERIT. Quæ signi-
 ficare intendunt, sicuti arbor excisa eò locò, quò cecidit, pro-
 strata manet, ita & nos in eò statu, quò mors nos deprehen-
 dit, in perpetuum permansuros esse. Siquidem enim in hoc
 deprehendi nos continget, ut in offensâ ac malâ Dei gratiâ con-
 stituamur, certè in infernò ac cruciatu absque fine; at si in gra-
 tiâ & caritate, in gloriâ & quiete æternâ perennaturos nos es-
 se statuendum est.

*Quò quæ excisa locò est arbor, prostrata manebit;
 Qualis vita fuit, mors quoque talis erit.*

TRIBULATIO OPTIMA.

UTilitas, quæ ex adversis à Deo in hâc vitâ immis-
situr, magna est eam patienti animò suscipientibus, at-
que inde sese emendare cupientibus, cum afflictiones
hujus vitæ sint instar tribulæ, quâ palea à granò in hâc mundi,
quâ vivimus, areâ separatur. Qui itaque adversa patienter per-
ferre, vitamque emendare statuerit, eruet atque colliget grana
fructumvé, quem desideraverit. Qui verò impatientius la-
mentando sortem inculaverit, ac vitam potius deteriore-
m agere quàm emendare constituerit, fructûs cujuscunque jactu-
ram faciet, ipse palea vilis ac non nisi comburiò inserviens super-
futurus. Id quod Emblemate *Tribula*, cum inscriptione, TRI-
BULATIO OPTIMA, indigitatur. Nam cum ad separandam à
grano paleam iniquitatis nostræ præsentissimum nobis reme-
dium offeratur patientia, utique nos ipsos maximè decipimus,
si eam sectari negligimus, cum certi simus, eam nos à Deo
impetraruros esse, siquidem debitò eam modo sollicitaverimus.

*Separat à paleis excussum tribula granum,
Sic animò, fructûs plus, patiente feras.*

PERNICIOSA LIBERTAS.

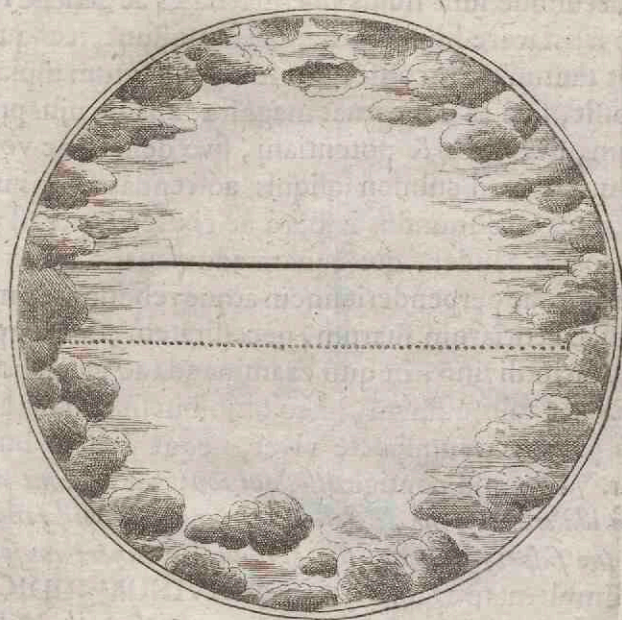
Ingentia mala in hōc mundō inde à primâ ejus origine ad hodiernum usque diem ex eō provenērunt, quōd quidam mortalium in libertate absolutâ atque effreni vivere contendentes, subjicere se regimini ac mandatis ullis sive divinis sive humanis ullâ ratione noluerunt. Ex hōc fonte damnatiō Angelorum & hominum promanavit. Quamvis autem præteritis seculis in hōc ferè solum laboratum fuerit, ut liberè atque effrenatè affectibus indulgendo viveretur, attamen temporibus nostris eō propter peccata nostra deventum est, ut quidam non contenti libertate pro arbitrio vivendi, insuper & licentiam affectent credendi, quæ vel solâ imaginatione suâ concipiunt. Cujus mali gravitas ex statu calamitosō, in quō quædam hodie regna & provinciæ versantur, deprehenditur. Hæc libertatis licentiosæ mala qui demonstrare satagit, hōc Emblemate *Falconis per aëra volantis ac ligamen aliunde solutum trabentis*, cum inscriptione, PERNICIOSA LIBERTAS, uti poterit. Nam uti Falco ligamen hōc modō trahens in majori periculō versatur intricandi se in ramō, quō confidet, unde porrò deturbatus suspensus hæret, id quod sæpius accidit; ita homo vitiis illaqueatus, dum plus adhuc libertatis affectat, id sectatur, quod ei minimè conducit ac graviori eum damnō mulctaturum est.

*Libertas non est, sed fæda licentia, si quis,
Ultrà quod libet, cuncta licere putat.*

SIC EX INSTANTIBUS
AETERNITAS.

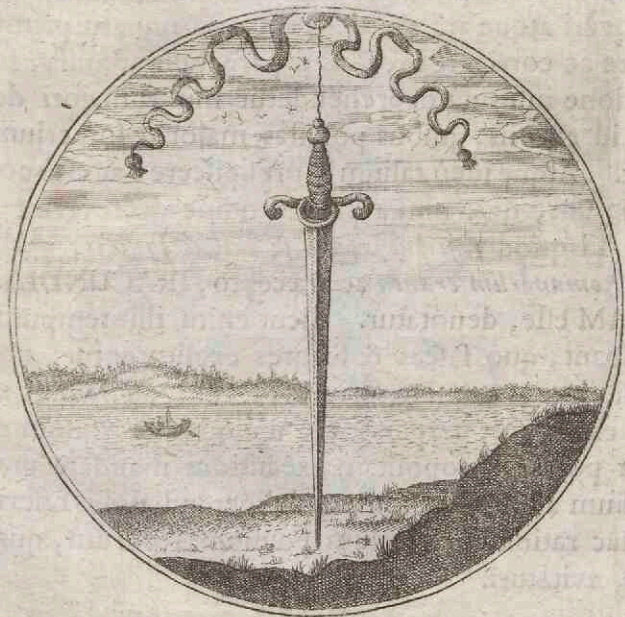
Nulla res pluris æstimanda, aut, ut verum dicamus, magis nostra est tempore, cum tamen nullius rei, quam hujus, magis prodigi sumus. Quod quidem non de præteritò neque de futurò accipiendum est, sed solum de præsentì, quò fruimur, & quod præcipuè ad usum nostrum transferre tenemur. Cum id, quod præterit, amplius nostrum non sit, futurum verò, an exiturum sit, nesciamus. Unde nostrarum partium est, solum tempus præsens apprehendere atque animò complecti, quanquam tam breve sit, ut mensurari non possit, nisi momentò, quod spatium omnium, quæ mente concipi possunt, brevissimum est. Sicut enim punctum indivisibile est, cum partes divisibiles non habeat, ex punctis tamen, quicquid sit, formetur linea, ita momentum, licet dividi non possit, magni tamen æstimandum est, cum ex momentis infinitis constet æternitas. Quod hòc Emblemate significatur, in quò puncta & lineæ describuntur, iisque axioma adscribitur, SIC EX INSTANTIBUS AETERNITAS. Qui hoc operam dat, ut sibi revocet in memoriam, quanti momenti res sit, nullam præsentis temporis jacturam facere, Emblemate hòc uti poterit.

*Pars nulla est puncti, punctis sed linea constat,
Momenta ut perdas temporis ulla, cave.*

DIVINUM JUDICIUM.

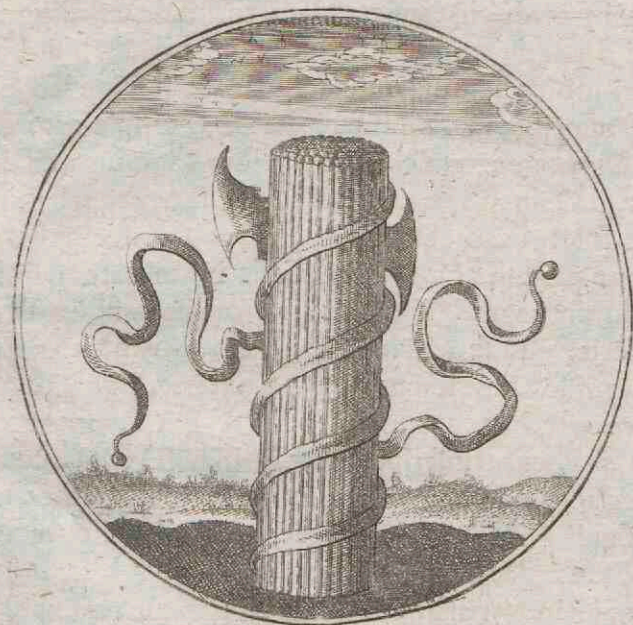
Quantæcunque sunt hujus vitæ suavitates ac deliciae rerum, quæ satisfacere humano desiderio possunt, ac quamvis ex iis tantum quis consecutus fuerit, quantum uspiam desiderare possit, sive id concernat magnitudinis alicujus præ aliis excellentiam, sive vires & potentiam, sive delicias ac voluptates, aut si quidem ad culmen aliquis adscendat omnium eorum bonorum, quæ mundus habere ac conferre potest; certè illud omne parvi pendet, qui aquam admiscuerit mero voluptatum suarum, ac perpenderit finem atque residuum, omnium lautitiarum ac lætitiarum suarum, necessitatem esse comparandi coram judicio divinò, in quò examinanda ac judicanda sunt ejus opera. Ac talis quidem, hisce omnibus sibi ob oculos positis, dubiò procul circumspectè vivet, neque deliciis hujus vitæ abutetur. Id quod contigit illi, qui convivio tyranni adhibitus ex lautâ illâ tractatione ac deliciis attingere aliquid renuit, eò, quòd capiti suo suspensum tenui filò gladium imminere conspiceret, atque hòc Emblemate ex inscriptione, DIVINUM JUDICIUM, exprimitur. Qui enim hoc probè observaverit, is rectè hominem illum imitabitur.

Vix tangit metuitque dapes conviva, Tyranni:
Tuspernas Viam judiciumque Dei?

IRACUNDIA COHIBENDA.

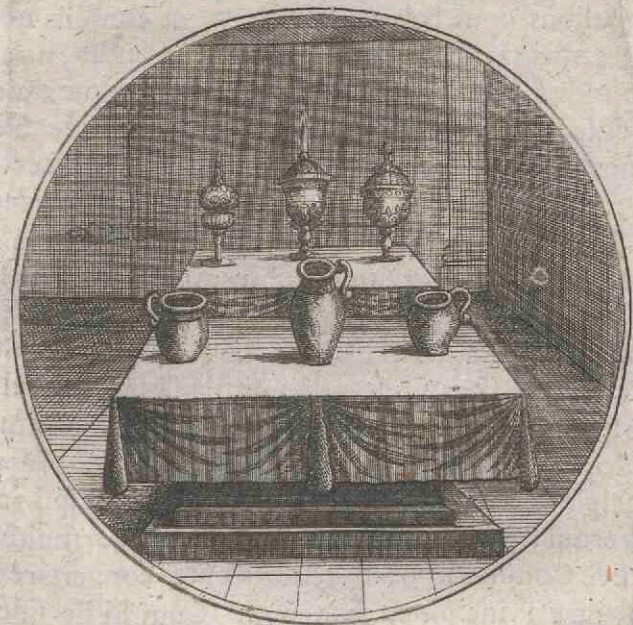
Quamvis unumquemque hominem dedecet facilè commoveri atque irà exardescere, tum impetu primò castigare ac corrigere excessus & perperam admiffa; attamen comparatione institutâ deprehendetur multò majori dehonestamento id esse iis, quibus potestas major & Imperium commiffa sunt. Atque ideò talium est resipiscere, ac citò pœnitentiâ duci eorum, quæ nimîa promptitudine decreverint statuerintque. Id quod *fascibus atque securibus junctis, quæ insignia Prætorum Romanorum erant*, ac præcepto, IRACUNDIAM COHIBENDAM esse, denotatur. Sicut enim illi tempus sibi dari postulabant, quò fasces & secures explicarentur, atque interstitiò illò integrum. Prætori erat, secum, an lictores mandata exequi expediret, perpendere; ita quoque æquum est, ut, antequam pœnam propositam executioni mandare præsumamus, spatium aliquod ac tempus deliberandi nobis reservemus. Quippe hâc ratione periculum pœnitendi eorum, quæ facta nollemus, evitaturi.

Da spatium pœnæ, quo Fasces tempore licitor
Explicat, iratum gratia fortè subit.

TALIA FECI, TALIA FACIO.

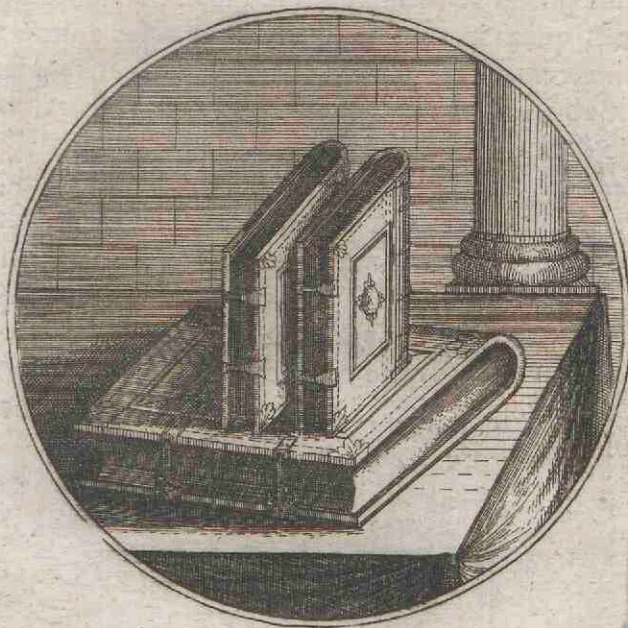
MAjori sine dubiò laudè atque existimatione dignus est, qui Virtute ac Fortitudine principium Nobilitatis generi suo ac familiæ infert, quàm qui inde ab ultimâ antiquitate ac primavâ Nobilitate descendens ipse eam obscurat, dum actiones ejus pulchris ac fortibus Majorum factis non respondent. Quippe ille quidem principium generi suo, hic finem dare solet, dum rebus à Majoribus fortiter gestis non insistit, atque partam ac relictam ab iis Nobilitatem splendoremque non propagat. Qui virtuti propriæ confusus demonstrare voluerit, suò se Marte ad altiorem, quàm quò natus est, locum pervenisse, Emblemate istò uti poterit, in quò *vasa duo fictilia abaco imposita*, cum nota, TALIA FECI, atque itidem *vasa aurea duo*, cum inscriptione, TALIA FACIO, conspiciuntur. Atque illud quidem ad imitationem Agathoclis, qui cum esset figuli filius, virtute suâ ac fortitudine hoc consecutus est, ut Rex siciliæ crearetur, ac non minoris hanc originem suam æstimans in armariis convivalis apparatus vasa fictilia unâ cum aureis apponi curare consuevit, atque convivis suis exponere, quanti faciat, meritis suis hoc se consecutum esse, ut, qui vasa prius ex argillâ fecerat, nunc ea ex aurò ut conslentur, imperare possit. Quò quidem factò majoris Virtutis specimen, quàm in adeptò Siciliæ regnò, meò judiciò edidit.

*Quod figulina probans Agathocles non minus aurò
Fortunæ meminit, præmia laudis habet.*

SINE GRATIA ET SINE METU.

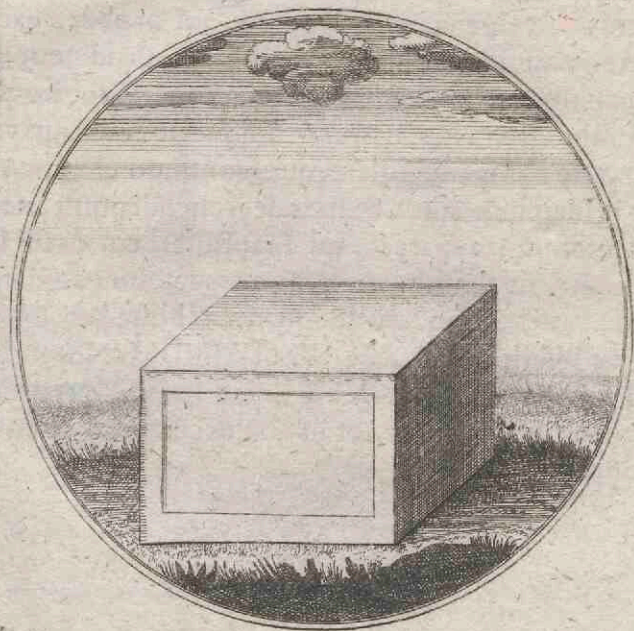
Quamvis difficulter inveniuntur consilarii idonei tales, qualibus opus habent Principes, ut consiliis eorum in negotiis tam pacis quam belli subleventur, non tamen omninò defunt tandem Viri prudentià atque experientia instructi, qui adhiberi possint officiis istis, cum etiam res usq; adeò difficilis non sit, opinionem suam in negotiò sibi perspectò, ac in quò jam ante versatus est, dicere, animique sententiam declarare. At verò ista demùm res rara atque inventu difficillima semper habita fuit, Principem servitio suo invenire hominem, qui ita, uti necessitas atque honestas requirit, in rebùs atque actionibus particularibus ac privatis Principi consulat, sententiam nitidè absque metu offensæ aut respectu amittendæ gratiæ vel consequendi præmii aperiendo, decorumq; erga Principem debitè observando; atque hâc ratione scopum attingat. In promptu esset Principibus immunes sese à molestiis, quas & ipsi recipiunt & aliis inferunt, præstare, si quidem studiosè ac multùm cum magistris sive Consiliariis mutis, Libris puta, conversarentur, legendo ea, quæ Principibus apta sunt. Cùm hi iis sine dubiò non intermissuri sint fideliter aperire, quæ eis conveniunt, neque offensam metuentes neque ab institutò propositò desistentes. Id quod hòc *Librorum* Emblemate atque additâ inscriptione, SINE GRATIA, ET SINE METU, designatur. Tales enim Principum Consiliarios esse necesse est.

*Consiliis præstant muti mirâ arte magistri,
Sunt rari ingenio cum probitate Viri.*

SAPIENTIS ANIMUS.

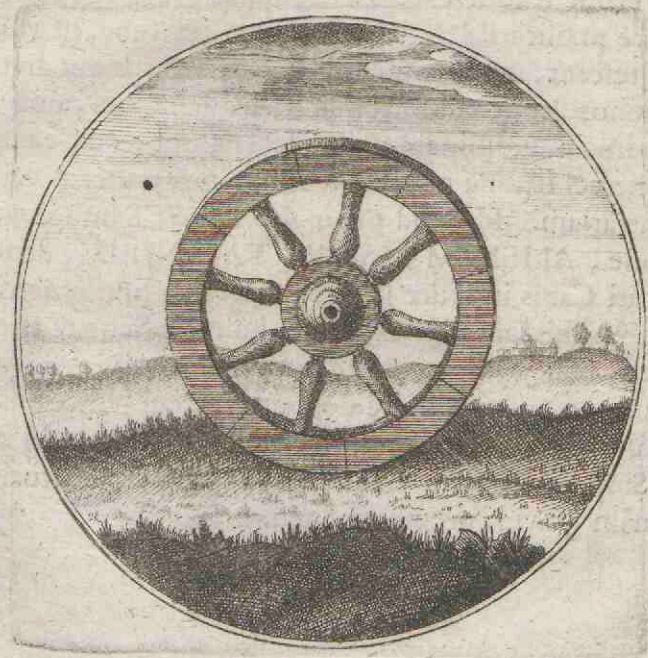
IN nullâ potius re prudentem se quis ac sapientem ostendere potest, quàm in tolerandis æquali prorsus animò rebus, ut sibi invicem succedere solent, tam prosperis, quàm adversis, dum ab iis vinci se non patitur. Quin imò eas potius tranquillitate & æquitate animi superat. Id quod Emblemate *Lapidis quadrangularis* & elogio, SAPIENTIS ANIMUS, demonstrari solet. Sicut enim lapis *περὶ γωνίας*, quòcunque versetur ac jaciatur modò, semper suæ basi insistit atque in eòdem situ permanet, ita quoque virum sapientem atque fortem, quicumque ei obveniat casus, in eòdem statu firmum ac constantem esse par est, quem nec adversa & calamitates à semicta Virtutis divertere nec prosperi successus, ultrà, quàm par est evehere atque attollere possint.

*Non male quadrati lapidis modò forma notatur,
Constans quippe animus sic sapientis erit.*

NEQUE SUMMUM, NEQUE
INFIMUM.

Tanta varietas ac vicissitudo rerum mundanarum, cui impetus ac velocitas temporis causam præbet, existit, ut antequam ad culmen pervenisse magnitudinem, potentiam aut possessionem, judicari possit, omne id subito prostratum atque solo illisum inveniatur. Itaque omnia hujus vitæ bona merito *Rota* comparari solent, quæ continuo circumvertitur, ita ut nec principium ejus nec finis deprehendi possit, nec summum nec infimum appareat, quia rapiditate cursûs sui summa imis confundit, ut sensum omnem ac judicium effugiat. Cui animus est, varietatem istam designare, uti hoc *Rota* Emblemate poterit ac inscriptione, NEQUE SUMMUM, NEQUE INFIMUM. Facile enim veritas rei & quàm exiguæ durationis in eodem statu res sint, quotquot in vitâ occurrunt, attentè consideranti apparebit.

*Qui variata Rota sinuosa volumina cernis,
Mundana incertò collige stare locò.*

ALIENUM MALUM TACENDUM.

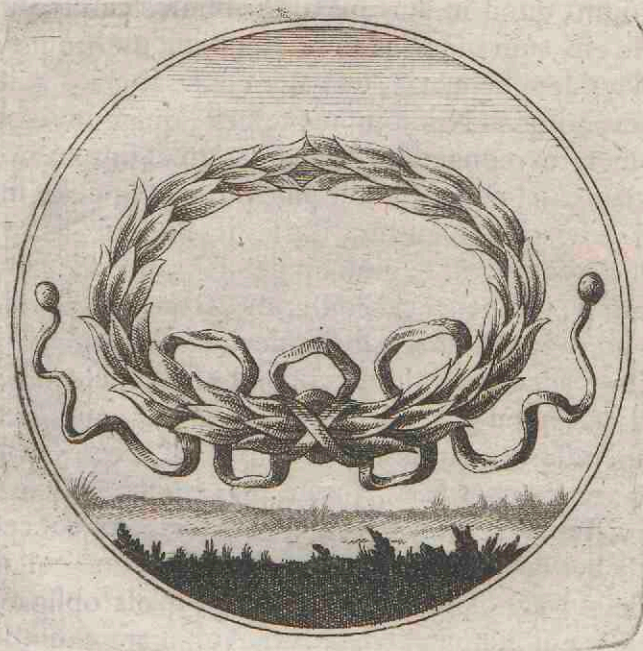
Qui probè secum expenderit, quàm grave sibi accidat, videre publicari defectùs atque errores suos, ut vulgo innotescant, nunquam certè murmuraturus aut divulgaturus est alienos, cùm agniturus sit, inæqualitatem, quâ tractat rem alienam, injustissimam esse ac legi naturæ, quæ eâdem calculi ratione vel trutinâ ponderari illam, quâ nostram vellemus, jubet contrariam. Id quod *Canis sagittâ icti* Symbolo atque inscriptione, ALIENUM MALUM TACENDUM, denotatur. Nam, sicuti Canis in crure sagittâ vulneratus non quiescit, donec dentibus suis sagittam extrahat, ita maledicus se continere non potest, quin peccatum vel errorem alienum, qui ipsi suboluit, continuò manifestet ac deferat. Ita enim Ecclesiasticus: Ut sagitta infixâ femori canis, sive carni; ita sermo in pectore Stulti. Simulatque sermonem audiverit stultus, parturiet non aliter, quàm gravida premente fœtu.

*Hujus imago viri est, qui non sua lividus urget
Crimina (crede mihi!) saucius iste canis.*

VICTI NON VICTORES

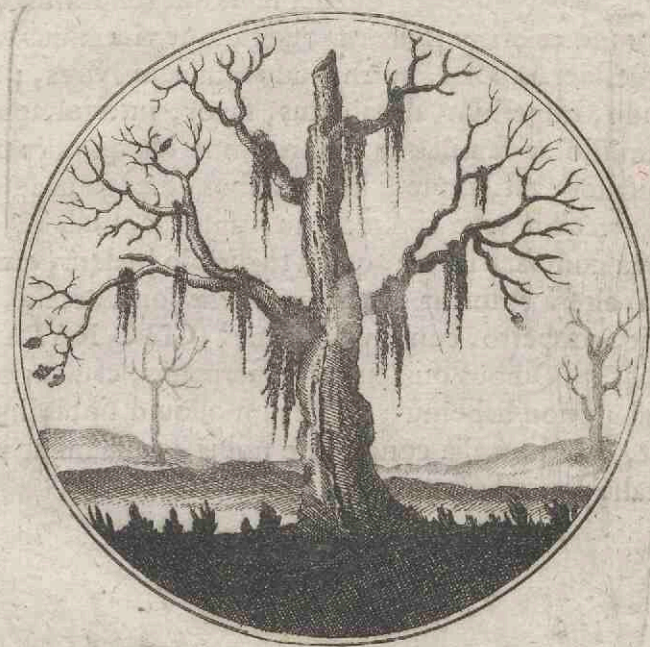
PRout superbia atque arrogantia hominum magna est, ita difficulter admodum reperitur, qui bonâ cum gratiâ ac decoro cedere velit atque partes potiores deferre alteri. Nihilominus tamen multæ omnino ac manifestæ dantur prærogativæ, in quibus fieri non potest, quin unus recognoscat alterum, eique primas concedat, tam in bonis fortunæ quàm naturæ. Ut itaque aliquis se ipsum victum fateatur ac iudicium suum eò usque submittat, ut credat ea, quæ captum rationis naturalis superant, opus est lumine fidei supernaturali illustrante, sine quò fieri id nequaquam potest. Id quod nos Emblema *Corona* cum inscriptione, **VICTI NON VICTORES**, docet. Nam, sicuti in exercitiis atque Certaminibus humanis coronantur Victores, ita econtra in rebus divinis non coronantur, nisi illi, qui tanquam Victi deditiorem sui faciunt, atque intellectum captivantes obediunt, faciuntque id, quod viva ac vera fides eos docet.

*Premia victori vulgò, sed lege Potentis
Numinis hîc victo vera Corona datur.*

INGRATITUDINE PEREO.

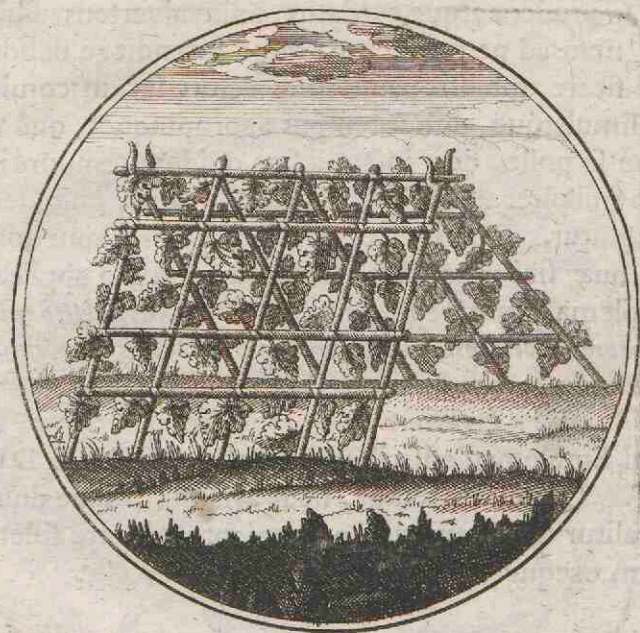
Vitium, quod in aliis maximè abhorrescimus, Ingratitudo est, cum usque adeò unusquisque meritò indignetur, si quidem beneficia, quæ aliis confert, gratò animò non agnosci experitur. Nihilominus tamen, quantum usque vituperii in ingratos congeratur ac contra fœdissimum hoc malorum declametur, non desinunt plurimi vitiò illò esse inquinati. Cujus rei culpam non tantùm illi sustinent, qui, cum præmia ac beneficia accepèrunt, gratiam debitam non rependunt, verùm etiam ii, qui beneficia conferunt, si quando accuratam rationem ac modum non habent devinciendi accipientem, ut conducibile adeoque gratum ei possit esse beneficium. Nam qui illud dat, quod prætermittere non potest, quin det; atque in tantum etiam, quantum potest, differt, neque opportunò dat tempore, insuper se in tantum rogari sinit, ut magis importunitate victus, quàm merà voluntate id videatur concedere, sanè non habet quòd miretur, paucos gratò animò collatum in se beneficium agnoscere, siquidem principalis obligandi ratio aut modus, qui in bonà benefactoris voluntate consistit, defecerit. Quicquid tamen illorum sit, certè ingratitude vitium est longè fœdissimum maximeque nobis fugiendum. Id quod Emblema indicat *Arboris exucta atque hederæ virentis*, cum nota, INGRATITUDINE PEREO. Sicuti enim arbor justam de hederà, quam ipsa sustinuit, ei que incrementa suppeditavit, hæc verò ei causa mortis exitit, conquerendi causam habet, ita quoque is, cui mala pro collatò beneficiò gratia rependitur, jure contra ingratos agere posse videtur.

*Perdere servantem res est fœdissima dictu,
Deque domo ingrati non abit omne malum.*

CITO NATA CITO PEREUNT

Siquidem perpendatur, quàm brevis sint durationis & quàm omninò celeriter finiantur quæcunque vitæ hujus tantoperè desiderata bona, pulchritudo nimirum, vires, potentia, magnitudo, Imperium, dominatus, favor, interior apud Principes admissio ac familiaritas, tum omne id, quod maximè in votis unicuique est, atque si his omnibus adjungatur ipsius, quæ omnia antecellit, vitæ consideratio; apparet, nulli rei melius omnia ista comparari posse, quàm tuguriolo hederâ, quæ nocte unâ nata, alterâ emortua est, ac propheta Jonæ occasio quærelæ existit, cooperto, cum inscriptione, CITO NATA CITO PEREUNT. Quibus quidem benè perpensis, causam conquærendi justam non habemus, si istorum aliquid nobis intercidit aut perit, cum non aliâ conditione nobis omnia hujus vitæ bona mortalia concessa sint.

*Quæ sunt nata citò, mox ipsa perire necesse est;
Nos querulus Jonas ista docere potest.*

USQUE DUM LICEAT.

Vir prudens atque cordatus, animadvertens, sibi occasionem ad perficiendum, quod intendit ac desiderat, deficere, subsistit paulum & veluti secum comiter habitat, dissimulatque, donec tempus appropinquet, quò existimat obtinere se posse, quæ intendit, ac quidem tempore ipsò providè ac sapienter utens voti tandem potitus, quæ desideraverit, assequitur. Qui significare volet, sperare se meliora aggrediendi, quæ sibi proposuit, tempora, usui suo applicare poterit Emblemata, quò repræsentatur *Avis Nova Hispania*, quam *Dormitorem* appellant, quæ per totum *Octobris* mensem arbori in *apricò* insidens continuò dormit, atque in hòc statu permanet, donec *Aprili* mense adveniente ac floribus agri efflorescentibus excitatur. Cui Emblemati adscribuntur verba, **USQUE DUM LICEAT**. Quibus docemur, sicut avis ista, usque dum flores, quibus alitur ac sustentatur, proveniant, dormire solet, ita occasionem exequendi destinata expectandam esse.

*Ut Dormitor avis florum nova tempora spectat;
Sic expectando dissimulare licet.*

INGRATOS NATURA ABHORRET.

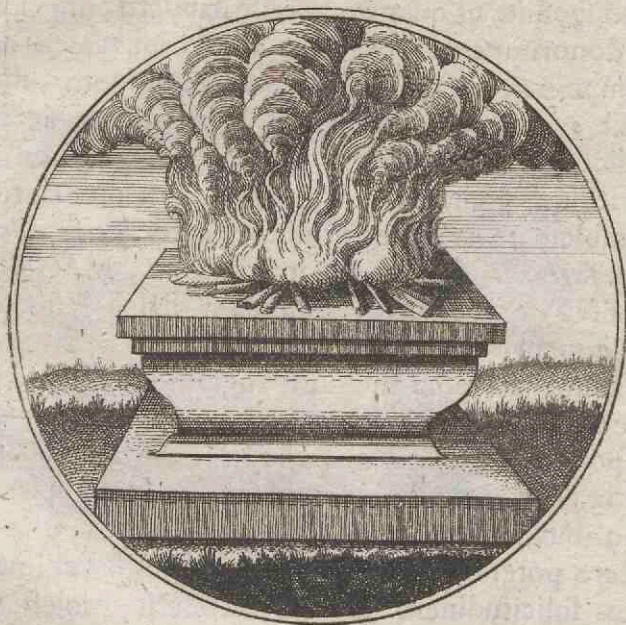
Non solum Deo atque hominibus abominationi homo ingratus est, qui contra, quam ad demerendum, quod accepit, beneficium obstrictus est, persequitur maleque tractat benefactorem suum; sed & natura ipsa, tanquam læsa, tanto malo non indulget, quin potius ut vindicta de eò sumatur, præstare solet auxilia. Prout id hoc Symbolo ostenditur, in quo *depictus jacet Crocodilus, quales in India Occidentali reperiuntur, ac de quibus refertur, solere eos in ripis fluminum rictu aperto veluti dormientes jacere, atque aviculam quandam coloris albi, paulò minorem turdò, cui Trochili nomen est, rictum ingredi, & carunculas Crocodilo inter dentes atque gingivas hærentes depasci; Sic rictum Crocodili purgare, quò Crocodilus impensè delectatur. Attamen ut gratiam Trochilo Crocodilus rependat, solere, ut Trochilum deglutiatur, rictum claudere; Trochilum vicissim, ut se defendat, acutò, quod in capite, locò Crista, gestat, osciculò palatum Crocodili fodiendo tamdiu laceffere, dum os Crocodilus aperiat, atque hæc ratione aviculae copiam avolandi faciat, quò conspectò Ichneumonem ori aperto Crocodili irruere, descendentemq; in ilia, intestina Crocodili erodere.* Quibus ad scribitur, **INGRATOS NATURA ABHORRET** Hæc enim solers ac provida mater, Natura, minutissimis etiam animalculis contra vastissima animalia arma suppeditat.

*Fallentis Trochili Crocodilum fabula monstrat,
Fortunam ingrati sic variare vices.*

NON SINE IGNE.

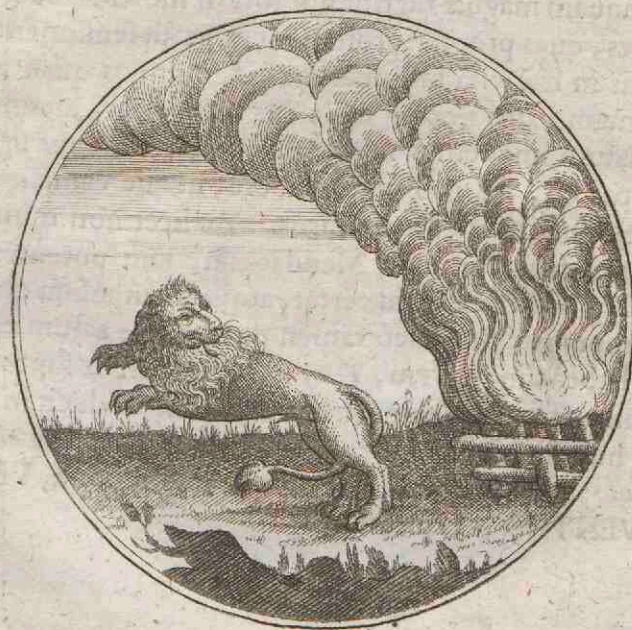
Licet actiones Principum atque Magnatum in se utiles sint ac necessariae, nisi eò tamen Virtutis ardore atque estimatione, quæ requiritur, suscipiantur, tam parum proficient, quam opera absque caritate & amore Dei, qui solus actiones dirigit, iisque robur ac pondus confert, facta. Hoc designatur Emblemate, in quò *Ara & ignis ad sacrificium peragendum accensus conspicitur, cum ex sententia antiquorum nullum sacrificium Deo absque igne possit esse acceptum, quod & inscriptio, NON SINE IGNE, notat.* Sicuti enim antiquitas credidit, nullum sacrificium, quod igne non consumatur, gratum posse esse Divino Numini, ita neque bona opera absque Caritate, facta ullius valoris, respectu ad æternitatem habitò, aut pretii sunt, neque politicae Principum actiones, ita, uti par est, magni fieri possunt, si virtutis ac fortitudinis requisitæ Zelò fuerint destituta. Hic enim actionibus suum esse confert, atque efficit, ut non solum actiones excelsæ atque opera Heroica debite æstimentur, ac magnæ utilitati cedant, sed etiam actionibus communibus suum pretium constituatur, si quidem ab eò profectæ fuerint, qui strenuitate suâ opinionem Virtutis est consecutus.

*Præcipuum in Sacris ardens est ignis, amore
Si vacuum est pectus, victima nulla litat.*

MAGNOS VANA TERRENT

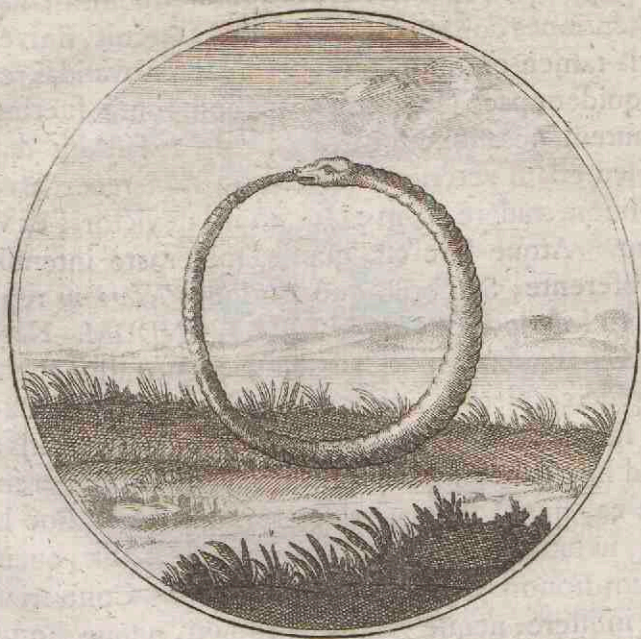
Prudentissima Naturæ solertia ordine tam accuratò res suas disposuit, ut quamvis necesse habuerit, uni Creaturæ plus donorum conferre quàm alteri, ita tamen omnia mutuo compensaverit, ut si probè omnia inspiciantur, nulla res tam exilis sit, quæ non in aliquò rem vel maximam antecellat, neque aliquid tam invalidum, quod res magnæ non respiciant, ac periculum pœnamque à minimis non metuant. Sicut id hõc Emblemate Leonis ex primitur, quem ignem admodum metuere ac fugere scribunt, atque inscriptione, MAGNOS VANA TERRENT, explicatur. Hâc inde doctrinâ resultante, quod, sicuti Leonem, quamvis animal tam forte ac ferox, quod reliqua animalia omnia metuunt fugiuntque, ignis, quanquam nocere ei non valeat, perterrefacere, ac consternatum in fugam agere potest, ita nullum unquam in vitâ extitisse quantacunque Potentiæ ac Magnitudinis hominem, qui non suspicionibus suis ac timoribus agitaretur, ac qui non solùm ea, quæ in effectu ei nocere poterant, timuerit, sed cui non vel imaginatio ac strepitus solitudinem multam incusserit, molestiamque magnam suscitaverit.

*Magnanimum flammæ possunt terrere Leonem;
Non est, cui exitium non sit ab invalido.*

VERITATIS INVENTOR.

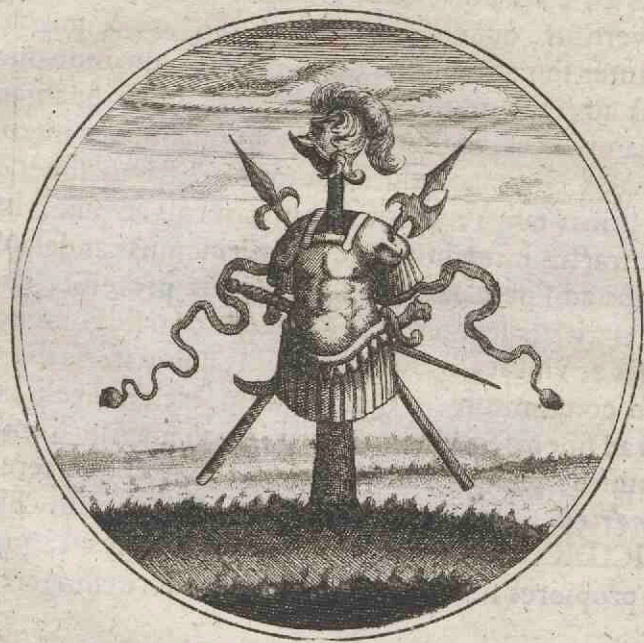
Quoniam magnæ fuerint multorum molestiæ ac Calamitates, quas propter professionem ac defensionem Veritatis in hac vita sustinuerunt, adeo ut eos quasi ad incitatas & ultimam exitii lineam mala illa redegerint; attamen non ideo vel latum unguem à Veritate nos discedere, aut signa ejus deserere par est, sed pro certo habere, neque eam neque sectatores ejus unquam esse perituros. Ac licet non minus constet, Adversariam Veritatis, Mendacium, tam potentem esse, ut eam aliquando in fugam vertat, atque in angulum quendam veluti compingat, non ideo tamen de Veritate actum est, cum amicum habeat singularem, *Tempus*, qui ei ferens suppetias detegit falsum, atque Veritatem triumphantem producit in lucem. Id quod hoc Emblemate *Serpentis caudam extremam ore continentis*, qui *Symbolum Temporis est*, atque inscriptione, VERITATIS INVENTOR, exprimitur.

*Inventor veri, Tempus, mendacia vincit,
Dum socio præstat fidus amicus opem.*

NON RENOVANDUM.

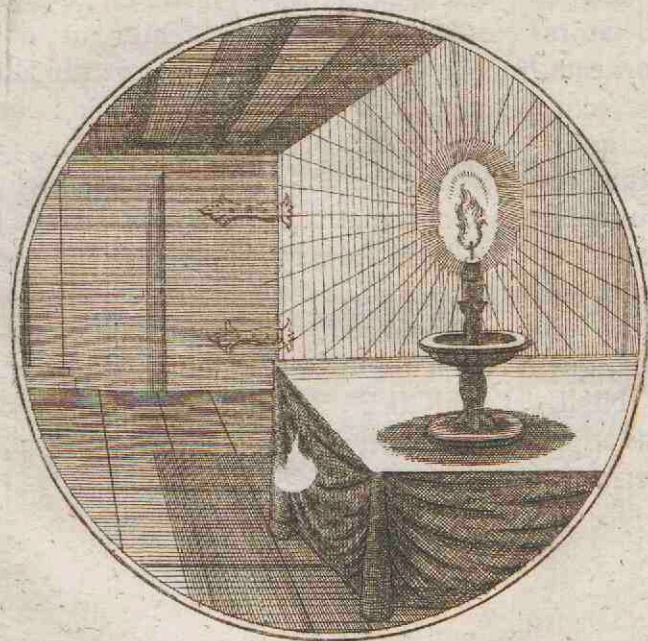
Licet summò cum honore ac gloriâ quis inimicitias ac contentiones, quas cum adversariò exercuit, finiverit, nullâ tamen omninò de causâ ad eas renovandas reverti debet, si quidem pace semel inîtâ ritè compositæ fuerint. Non solum autem occasionem novis offensis ac fastidiis dare non debet, sed etiam veterum simulatam non recordari, quin imò oblivioni tradere etiam ea, quæ ipsi, ut victori, ex votò successerunt. Atque hoc est, quod Emblemate intenditur *Trophæum* referente, Symbolò quò Antiqui *Victoriam* representarunt, cum inscriptione, NON RENOVANDUM. Nam, sicuti apud Græcos laudabile non habebatur, renovare Trophæa, aut ea ex lapide construere, vel ære statuere, sed potius ex ipsis armorum spoliis ab hoste ex pugnâ cum laude reportatis adornare, quòd hæc ipsò temporis decursu facilè consumerentur, secundum ea, quæ à Plutarcho referuntur: Ita in hoc laborandum est, ut tandem oblivioni tradantur inimicitia, quamvis singulari cum honore & commodò consopita. Contrariam quippe viam insistere, neque animi Christiani, neque hominis est Virtute ac Fortitudine præditi.

*Græcia cum sapiens renovanda Trophæa negavit,
Mortales Lites, sanxit, habere breves.*

BREVIORA LUCIDIORA.

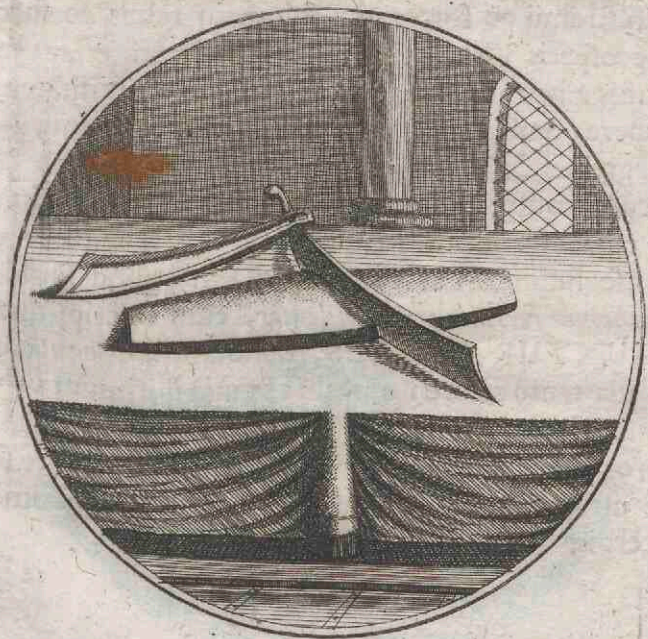
Res est certa, quæ & in ordinariò Naturæ cursu animadvertitur, quantò major est confliktus, & pugna rerum inter se naturalium, tantò majores unamquamque pro parte suâ ad resistendum vires exercere, utque qualitatem sibi contrariam vincat, contendere. Sic, quantò aër intensior est, tantò magis ignis accenditur, ac quantò frigus super terram vehementiùs, tantò magis calor in cavernis ac puteis infrà terram contractus intenditur. Sic etiam videmus candelam, quantò propiùs ad finem luminis sui absumta pervenit, tantò plus lucis ac claritatis spargere, ac quantum potest, contendere, ut consumat ac vincat adversarium suum, qui materia illa est, quæ ardendo consumitur. Qui se ipsum excitare velit, ut, quò propiùs ad finem suæ vitæ accesserit, tantò magis actionibus Virtutis emineat splendeatque, in usum suum convertere poterit hoc *Candela finientis* Emblema, atque inscriptionem, BREVIORA LUCIDIORA. Cujus Emblematis sensus est, quantò res fini suo propiores sunt, tantò majori splendore effulgere debere.

*Adspicis ut moriens majori luce refulget
Lumen; sic Virtus ultima major erit.*

VERITATI NIHIL DIFFICILE.

U^Sque adeò grata & amica Deo Veritas est, de quò ipsò sectatores ejus habent, quòd glorientur, ut, quò majori eam honore dignaretur, nomen ejus sibi assumere ac se Veritatem ipsam appellare voluerit. Inde non solùm eam in Sacrà scripturà suà defendit ac propugnat, sed etiam, si quando opus fuit, res prorsùs admirabiles, & extra ordinarium naturæ cursum positas ad confirmationem ejus fieri permisit. Quod contigisse dicitur Tarquiniì Romanorum regis tempore, quò *Actius Nevius augur Novaculà lapidem molarem dissecuit, ut veritas, quam edixerat, confirmaretur.* Id, quod Emblemate Lapidis molaris, quem Novacula incidit, atque inscriptione, VERITATI NIHIL DIFFICILE, adumbratur. Quæ quidem Canditatus atque amicus Veritatis, si videbitur, ad usum transferre poterit.

*Ista mola lapidem depicta novacula scindit,
Verè dictorum testis ut esse queat.*

SIC NUTRIUNTUR FORTES.

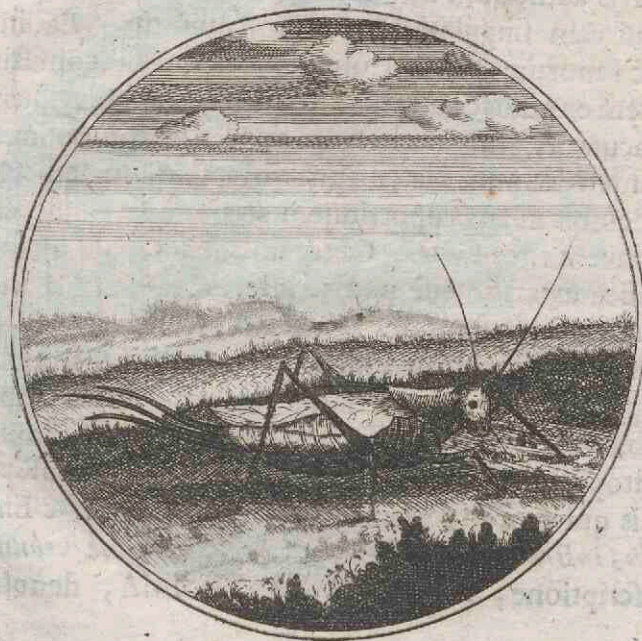
Viri strenui ac fortes non solum in rebus ac successibus prosperis Virtute suâ uti sciunt, verum etiam ex maximis adversitatibus ac calamitatibus suis utilitatem singularem capere, dum eò animò ac ratione illas superant, ut crebris actibus egregiis habitum acquirant, in quo Virtus consistit. Quem cum comparaverunt, tum iis tam leves ac suaves illæ ipsæ molestiæ esse videntur, ut virtute suâ se involventes, unâ cum illis se sustineant ac conservent. Id, quod Emblemate, *Avis struthionis ferrum ore mandentis*, cum inscriptione, SIC NUTRIUNTUR FORTES, denotatur, doceturque; Sicut Avis illa tantò calore stomachi ac tantâ spirituum vehementia prædita est, ut digerere ac nutrire se ferrò & lapidibus possit; ita & Viros fortes & magnò animò præditos sustentare se debere atque utilitatem capere ex adversis, quamvis maximè duris atque acerbis;

*Digerit ardenti stomachò sic struthio ferrum,
Virtuti adversæ res cibus esse solent.*

EXPECTO DONEC VENIAT.

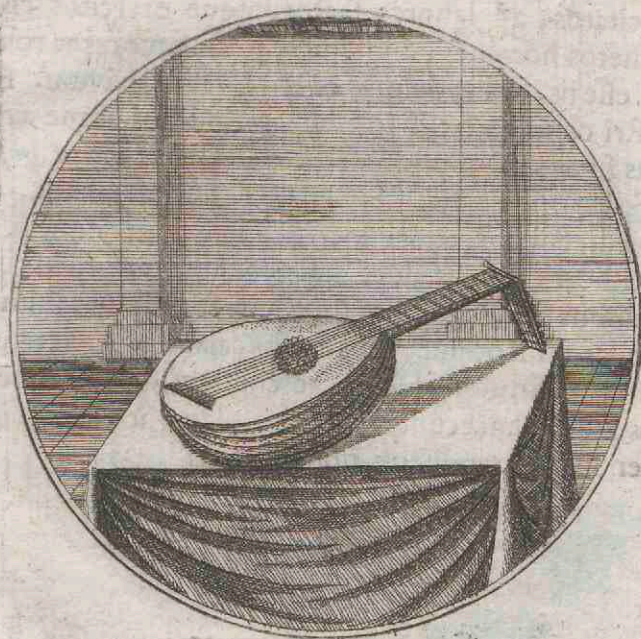
Magno solatio calamitosis esse solet spes non duraturæ diu calamitatis suæ, atque brevi interventuræ, quam cum desiderio expectat, felicitatis ac quietis. Hæc bonâ cum spe facilius superantur ac transeunt istæ rerum adversarum nubeculæ. Ostendi hoc potest Emblemate *Cicada*, cui adscripta sunt verba, EXPECTO DONEC VENIAT. Sicut enim Cicada non profilit aut movetur, priusquàm vernum tempus apparuerit; ita, cui adversa accidunt, expectat, donec hyems cum tempestatibus ac procellis suis, quæ calamitates denotant, transeat, bonâ spe fretus, rediturum esse mox cum floribus ac fructibus suis vernum tempus, quò quies animi ac desiderii plenitudo significatur.

*Auspicium expectat veris pro more Cicada,
Sic quoque sint fidei tempora certa tuæ.*

INTERNA SUAVISSIMA.

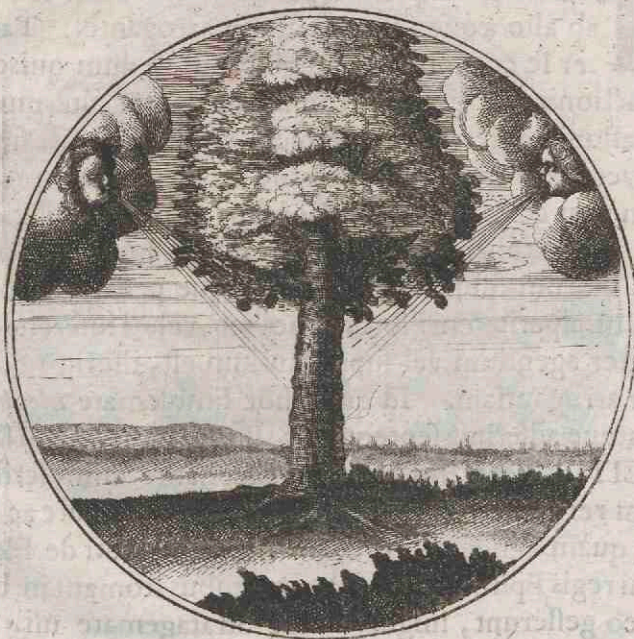
Suavis admodum ac placabilis res Musica est cultoribus suis, qui eam singulari affectu prosequuntur. Ea in vocum ac sonorum concordantia atque harmonia consistit. Quamvis autem ex rebus contrariis & plurimum differentibus, uti sunt voces acutae & graves, elatae ac depressae, composita sit, non ideo tamen desinunt illae, magna voluptate aures afficere, si quidem mensuram ac proportionem accuratè servando consonantiam suavem efformant. Caterum, quam grata usquam ac suavis Musica exterior esse possit, interior tamen illa dubio procul multo est praestantior. Ac consistit haec in efficiendo, ut affectus atque appetitus nostri, quamvis inter se admodum contrarii, proportionem ac mensuram à ratione praecipit servent, cum haec vera ac genuina sit interior consonantia atque harmonia tantoperè Deo Opt. Max. accepta, tam suavis insuper & proficua iis qui eam in sese experiuntur. Id quod hoc Emblemate *Cbelydis, instrumenti musici, quod Regina nomine nobilitatur, atque inscriptione, INTERNA SUAVISSIMA, denotatur.*

*Musica noster amor, rerum placidissima concors
Harmonia; at praestant interiora sonis.*

INCURSIONIBUS SOLIDATUR.

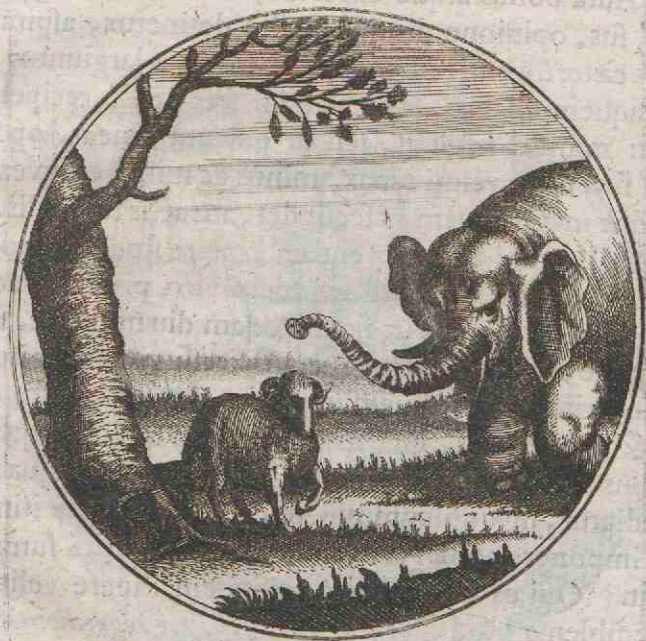
EXercitatos, ad labores factos, atque exercitiis corporis aduetos homines, dubium non est, saniores ac robustiores esse iis, qui in delitiis educati in otio vivunt. Eadem animi nostri conditio est, si tolerandis laboribus atque ærumnis assuefactus fuerit. Quod Emblemate *Arboris à ventis impugnatæ*, & inscriptione, **INCURSIONIBUS SOLIDATUR**, ostenditur. Sicut enim editiori locò posita Arbor atque à ventis agitata solidiores radices agit, atque ipsa firmior redditur illis, quæ in vallibus ac locis depressioribus educantur, minusque vim procellarum sentiunt; ita animus calamitatibus atque molestiis exercitus firmior evadet, ac constantior ad resistendum vincendasque, quantæcunque fuerint, adversitates, quàm qui iis perferendis superandisque, non assuevit.

SUPERBIA MANSUETIUNTUR
SUPERBIA

*Horrendi intentent quamvis fera prælia venti,
Virtutis quassæ firmior arbor erit.*

SUPERBIA MANSUETUDINE
SUPERATUR.

Homo elati atque arrogantis animi vinci se non patitur ab alio æque superbò atque arrogante. Tales duo inter se concertant ac digladiantur, dum quisque firmam suam factionis ac Clientum trahit, ac neuter alterum in re ullâ, ut ei aliquid deferat, recognoscit. Quod unum superare eos ac divertere potest, Humile quid est ac mansuetum, quod illis locum non concedit, ut factionibus atque æmulationibus suis altius sese extollant, atque ipsum potius humiliando, se ac pedibus illorum subjiciendo, vicissimque pedes illorum suis propriis, ut asperitatem illorum molliat, veluti inferendo, qui mos instanter agentium vel supplicantium est, illorum confundit ac vincit arrogantiam. Id quod hęc Emblemate *Elephantis & Agni*, atque adscriptâ sententiâ, SUPERBIA MANSUETUDINE VINCITUR, exprimitur. De Elephante enim scribunt naturalium rerum scriptores, nihil eos magis domare ac mansuefacere, quàm agnos, quos etiam fugiunt, sicuti de Elephantibus Pyrrhi regis Epirotarum refertur, quibus Romani in bellò, quod cum eo gesserunt, singulari hęc Stratagemate usi, agnos opposuerunt, atque hęc ratione illos fugarunt, prælioque superiores victoriâ potiti sunt.

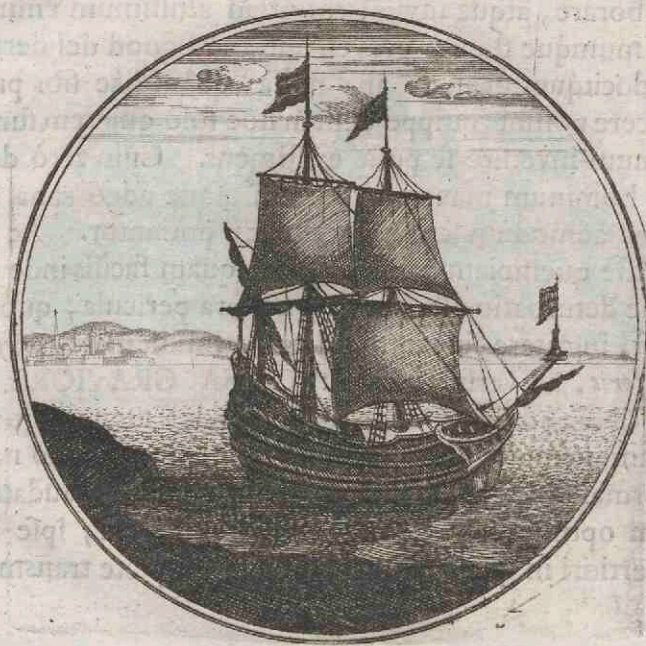

*Vincit mansueti Virtus, Elephasque superbus
Agnò conspectò desinit esse ferox.*

FORTITER OCCUPA PORTUM.

Nauta bonus atque expertus, sicubi iter longum ingres-
sus, opinione diutiùs in illò detinetur, aspirantes de-
cæterò venti tempus ipsi ac spatium largiuntur, ut por-
tum aliquem eligere atque in eum sese possit recipere; occa-
sionem minimè negligit, sed ut portum teneat, operam dat.
Quòd si ventus, veluti tenax, minùs ac minùs ei faveat, contra-
rieturque magis, quàm ut secundet, attractis funiculis, velisque
obliquatis, omni conatu ventum captare studet, laboratque, ut
portum denique ingrediatur. Idem viro prudenti ac cordato
faciendum incumbit, ut sicubi se jam diu navigare, nec despi-
cere posse, animadvertit, quem successum sua habitura sit na-
vigatio (vita autem, quam vivimus, navigatio est) quò peri-
cula & tempestates, quæ in mari hujus mundi atque occupa-
tionibus ejus oriuntur, vitet, portum quendam quarat atque,
ingrediatur, in quò cum quiete & tranquillitate itineri suo fi-
nem imponere possit, cum in hóc quidem exitu summa rei po-
sita sit. Qui ex hóc monitò utilitatem capere velit, applicet
sibi Emblema istud *Navis portum feliciter ingredientis*, cum illò
Horatii. FORTITER OCCUPA PORTUM. Quippe hoc ip-
sum præstare, signum atque experimentum est summæ Pru-
dentiaæ atque Fortitudinis.

CELSA GRAVIORIBUS CASIBUS
DECIDUNT.

*Strenuus, ut portum teneat modo, nauta laborat,
Sic sapiens vitæ deproperabit iter.*

CELSA GRAVIORE CASU
DECIDUNT.

Res frequens ac consueta quibuscunque mortalibus, & laborare, atque invigilare, ut ad altissimum eminentissimumque statum perveniant. Ad quod desiderium eos elevat ducitque, ut in re aliâ nullâ, quàm hâc sibi propositâ acquiescere possint, quippe cum in hoc solò quietem summumque Bonum invenire se posse existiment. Cum verò desideria ac vota hominum maximam partem usque adedò vana ac levia sint, rarò admodùm contingit, ut iis potiantur. Ac positò, adscendisse quempiam culmen istud, quàm facilis inde descensus atque deturbatio est, cum eò majora pericula, quò celsior status est, ingruere soleant. Id quod Emblemate *Turris, quam fulmen ferit*, ac versu Horatii: CELSA GRAVIORE CASU DECIDUNT, adscriptò denotatur. Tutiùs itaque, atque utiliùs est, unumquemque sorte suâ contentum, in eò, quò natus est, statu permanere, cum hoc facientem nemo non laudaturus sit tanquam optimè callentem rationem officii sui, ipse autem vitam certiori in quiete ac majori cum voluptate transmissurus.

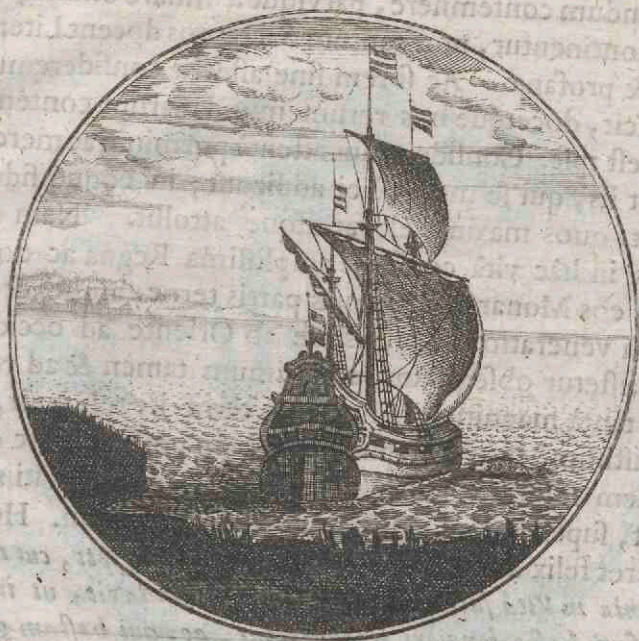

*Celsa cadunt gravius; quis tanta cacumina votis
Ambiat, ex altò ut turpiùs inderuat?*

A MINIMIS QUOQUE
CAVENDUM.

Non tantum res magnæ propositam ac initam viam impedire atque intricare solent, verum etiam vel minima quandoque obstacula iter institutum maximè remorari. Dum enim tam facilè non animadvertuntur, implicant magis atque interturbant eum, qui maximè ex votò se iter putat conficere. Idem accidit iis, qui viam insistant Virtutis, ut, quamvis maximè caveant, ne in peccata gravia incidant, errata quædam, quæ ipsis levia videntur & à quibus minimè sibi cavent, eos in via detineant, neque progredi atque ad desideratum perfectionis gradum pervenire permittant. Hoc Emblemate Navis designatur, *cujus prora pisculus, cui nomen Remora vel Echezeidis inditum est, adheret, adscriptumque est, A MINIMIS QUOQUE CAVENDUM.* Exilia enim sunt, quæ nos in institutò itinere impediunt ac remorantur, sicuti de pisciculò illo refertur, quòd, quamvis minutus admodum sit, virtute tamen suà occultà navem quantamcunque, plenis quamvis velis secundisque ventis procurrentem, inhibere ac detinere possit.

Nihil aliud superest.

*Pisciculus tenuis, magnis sed navibus, obstat,
Et minima in magnis esse cavenda docet.*

NIHIL ALIUD SUPEREST.

Mundum contemnere, parvique æstimare omnia, quæ eò continentur, non tantùm Sacræ nos docent Literæ, sed & profanæ. Ac si rem sine affectu consideremus, id, quod edicit, docetque nos rerum mundanarum contemptum, Mundus est ipse. Consideremus attentè præmium ac mercedem, quam dat iis, qui se maximè ei addicunt, in eòque fiduciam collocant, quos maximè elevat atque attollit. Nam etiam si aliquibus in hac vitâ conferat amplissima Regna ac dominia, faciendo eos Monarchas majoris partis terræ, atque ut nomina eorum venerationi sint, iisque ab Oriente ad occidentem usque præstetur obsequium, ad ultimum tamen & ad rei summam ex tantâ magnitudine non plus terræ iis relinquit, quàm ubi angustissimè in tristi sepulturâ cubare possint. Ac quod ipsi quidem solùm ex omnibus thesauris atque divitiis secum auferunt, supellex tam exilis atque vile est Lineum. Hoc cum intelligeret felix ac fortis ille *Saladinus Rex Ægypti*, cui tam prosperè omnia in Vitâ successerunt, moriens mandavit, ut in funere suo indusum haste longiori imponeretur, ac, qui hastam gestaret, altâ voce exclamaret, solum illud sibi ex tantò Imperiò, & quas possederat, divitiis relictum esse. Id quod hòc Emblemate atque inscriptione, NIHIL ALIUD SUPEREST, refertur.

HUMANARUM RERUM
CONTENTUS

*Pro cunctis opibus, pro Majestate verendâ,
Hoc superest unum, cætera mortis erant.*

HUMANARUM RERUM CONTEMPTUS.

Licet meritò credamus iis, qui nobis rerum terrenarum contemptum inculcant suadentque, eò, quòd & ipsi hoc præstiterint, mundum contemserint, parvi omnia ejus magnalia æstimaverint, ac se ipsos sponte suâ ac propriâ voluntate deliciis, quas mundus suppeditat, privaverint; attamen ego in eâ sum sententiâ, non minùs nos movere posse exempla illorum, qui, postquàm se omnibus deliciis ac voluptatibus mundi immerserunt, dolum nobis deinde detegunt ac certos nos reddunt, omnia Mundi esse vanitatem. Id quod Emblemata *Sepultura Sardanapali, cui statua ejus manum elevantis, ac talitrò digitorum duorum, omnia se nec tanti æstimare, secundùm Athenæum, indicantis imposita est, atque inscriptio, HUMANARUM RERUM CONTEMPTUS, repræsenta.* Hoc scilicet Epitaphium vita tam vitiosa, qualis Sardanapali fuit, merebatur, innuens, omnia, quæ tanti in hac vitâ æstimantur, ne talitrò quidem digna esse, cum appareat, quid de iis Sardanapalus, postquam jam abundè omnibus mundi deliciis exatiatus fuit, statuerit.

*Pro cunctis opibus, pro Majestate regenda,
Hæc superest unum, cetera mortis erunt.*

RES EST MAGNA TACERE.

*Omnia sunt hominum crepitacula vana putanda,
Conditus exemplo hîc Sardanapalus erit.*

RES EST MAGNA TACERE.

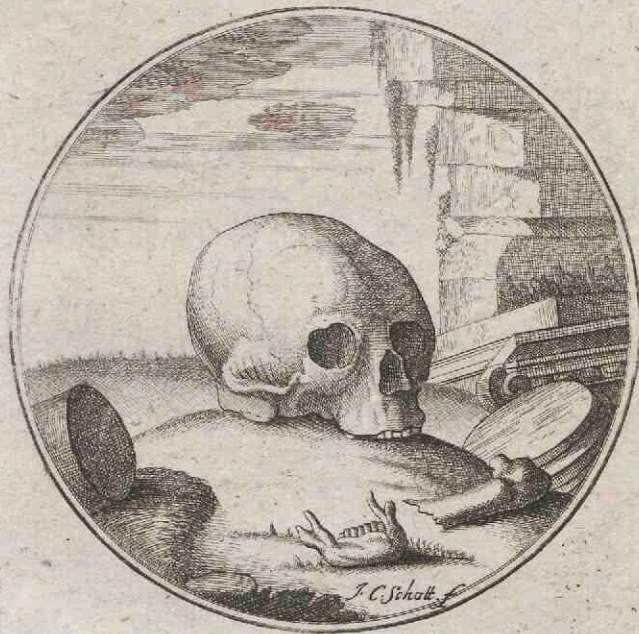
Magna Virtus tacere est. Caterùm, cùm sermo res sit tam utilis, atque necessaria hominibus, quàm nimirùm à bestiis differunt, iisque antecellunt, videri possit, quantò quis plus loquendo proferat, tantò eum esse majori ratione præditum. Attamen, non ita se res habet, atque contrarium potiùs verum est, cùm in nullà re minùs se ratione regi, ostendant homines, quàm in multi loquiò ac sermone superfluò. Ac licet labore multò constet Eloquentia, sine dubiò tamen res magis difficilis est, scientiam tacendi comparare. Id quod Emblemata *Tantali* designat, cui pro mercede loquacitatis pœna imposita fuit, ut aqua oratenùs immersus bibere eam non posset, neque proximè sibi apposita poma gustare, atque Emblemata illud Martialis adscriptum legitur: RES EST MAGNA TACERE. Quippe sæpius accidit, ut qui nimium deblateraverat, exciderit bonis illis, quæ ei opinione æque omnium propinqua erant, ac fructus & aqua ori Tantali fuerunt. Quam fabulam, utpote vulgò notam, recitandam hîc non existimavimus.

*Si tacitus vesci potuisset Tantalus, undis
Nec captare cibum nec teneretur aquas.*

HOMINEM TE ESSE COGITA.

Nulla res homini Christiano magis necessaria atque utilis est, quàm sui ipsius cognitio. Si enim se ipsum cognoscit, minimè superbiet; cum videat, se pulverem esse atque cinerem, tum nec magni aestimabit ea, quæ in mundo sunt, dum quàm citissimè hæc sibi derelinquenda esse animadvertit. Hoc sibi ob oculos assiduè ponere, remedium optimum est incuriositatis ac neglectus officii, quod qui observat, quietè vitam transiget, agnoscens calamitates sibi obvenientes meritum se esse, quas patienter feret, neque eum prosperanimum attollent, dum nullò suo meritò ea sibi contingere confitebitur. Hanc cognitionem Antiqui, licet verà fide destituti, tanti ad conservandam Virtutem fecerunt, ut de Magnò illò Philippò, Rege Macedonia, referatur, postquam in pugna ad Cheroameam Athenienses devicisset, ne hæc glorià ultra, quàm par est, efferretur, atque insolesceret, in mandatis eum ministris suis dedisse, ut quòvis mane, cum eum ex somnò excitassent, primùm omnium rerum hæc ei verba inculcarent; Surge Rex & hominem te esse memento. Res digna omninò, quæ perpetuò memoriæ infigatur. Atque id est, quod ultimò hòc *Mortis* Emblemate atque adscriptò monitò, **HOMINEM TE ESSE COGITA**, insignitur.

*Quanquam victor ovans, mortalem te esse memento:
Destruere, vince Orbem; Denique talis eris.*